דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שני, כ"ט באייר תשמ"ח, 16 במאי 1988 • גליון 19419

היום 12 עמודים • המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

- שטר שלא ייפרע / דני רובינשטיין
- לכל היותר מובלעת / חגי אשד
- העיקר שיהיה צלוי היטב / טדי פרויס
- הסתדרות מאופקת / חיים ביאור
- מול מקסמי שווא / יהודה גוטהלף
- כלכלה; „עכשיו"; דבר פתוח; ספורט; בידור

מזג האויר

(ט) – תחזית מזג האויר להיום: שרבי, טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות:
ירושלים: 24–36; רמת הגולן: 26–37; צפת: 25–35; חיפה: 24–41; טבריה: 26–44; עפולה: 25–42; שומרון: 24–39; תל־אביב: 25–42; לוד: 24–42; ידיעה: 26–45; עזה: 25–43; באר־שבע: 27–42; אילת: 25–39.

יערות ומטעים נשרפו • נתיכים התפוצצו צינורות מים יבשו • עופות בלולים גוועו

נזקים כבדים בשרב הכבד ששנים לא היה כמוהו • מנהל בשופרסל רמת־השרון – נשרף למוות

יערות בלהבות

מטוס ריסוס מנסה לכבות מן האוויר את אחת מעשרות דליקות היער שהשתוללו ברחבי הארץ. (צילום: יצחק הררי)

מאת אריה ארד, שמעון ויים, יוסי ליבוביץ, יצחק מרידור ודוד מרשיוב, סופרי „דבר"

שיבושים קשים באספקת המים, דליקות שפרצו בכל רחבי הארץ והפסקות חשמל ארוכות אפיינו את יומו השני של השרב הכבד שכמוהו היו רק חמישה ב־25 השנים האחרונות. השרב יימשך גם היום ורק מחר תחול הקלה הדרגתית.

סגן מנהל „שופרסל" ברמת השרון, דני סופר, בן 35, נשרף אתמול למוות לאחר שנלכד במרתף שהתלקח במהלך נסיון להפעיל את גנראטור החירום בעקבות הפסקת חשמל. דני ירד למרתף עם עובד נוסף ולפי מידע ראשוני שמסרו העובדים ניסו השניים להדליק את הגנרטור ובשל העלטה ששרה במרתף הדליקו נר. האש אחזה במהירות בגנרטור ובמרתף הסגור שקרטונים פזורים בו פרצה דליקה בן רגע. האש אחזה בבגדיו של דני. הוא נלכד מאחורי הגנרטור ולא ניתן היה לגשת אליו.

עשרות כבאיות עסקו אתמול עד לשעות הלילה המאוחרות בכיבוי שריפה ענקית שהשתוללה בו זמנית בעשרות מוקדים בגליל המערבי. השריפה גרמה נזקים במיליוני שקלים כאשר הנזק הכבד נגרם למצפה כליל, שם נשרפו לחלוטין חמישה בתים ובתים נוספים נפגעו קשה. אלפי דונם אדמה מעובדים נשרפו ונגרמו נזקים כבדים לחקלאים. בקיבוץ ראש הנקרה חדרה האש לשדה מוקשים ובאיזור נשמעו התפוצצויות. ילדי הקיבוץ הוכנו לפינוי אך לבסוף הוחלט להשאירם בקיבוץ. במושב יערה נשרף אחד הלולים.

תקלות חמורות נגרמו אתמול באספקת המים באזורים שונים בארץ בשל הפסקות בזרם החשמל שנמשכו לסירוגין כל היום. השיבושים חלו באזורי באר טוביה, שפיר ופרוזדור ירושלים. עובדי מקורות עושים כמיטב יכולתם כדי להבטיח אספקה סדירה של מים לישובים אלה בהקדם. ברמת השרון נותרו אלפים מהתושבים ללא מים, לאחר שהפסקת החשמל במשאבה שיתקה את כל הבארות. אתמול, בשל החום הכבד, היתה צריכת המים גבוהה ביותר וחברת מקורות סיפקה יותר

(המשך בעמוד 2)

יום ירושלים חם ושקט

מאת ירום לוי, סופר „דבר" בירושלים

„יום ירושלים" עבר אתמול ללא הפרות סדר. במזרח ירושלים היתה משעות הבוקר שביתת מסחר כללית, והתנועה ברחובות היתה דלילה במיוחד. האירוע היחיד שנרשם היה ניסיון של כמה אנשי „כך" להיכנס להר הבית דרך שער המוגרבים אולם המשטרה הרחיקה אותם.

בגבעת התחמושת התקיימה אתמול עצרת הזכרון לציון 21 שנה לשחרור ואיחוד העיר במעמד ראש הממשלה יצחק שמיר, השרים דוד לוי וחיים בר־לב, שופטי בית המשפט העליון, ח"כים, מפכ"ל המשטרה, ראש העירייה טדי קולק, אלופי צה"ל, מפקדי צה"ל בששת הימים, משפחות שכולות וקהל רב.

הטקס נפתח בהדלקת נר זכרון על־ידי אם שכולה וקריאת „יזכור". יו"ר ארגון המשפחות השכולות ומנהל אתר גבעת התחמושת, יוסף שגיא, עמד בדבריו על מקומן של המשפחות השכולות בחברה. הוא קרא לעם להתלכד ולשמור על ירושלים כבירת ישראל.

ראש העיר טדי קולק אמר כי מגבעת

(המשך בעמוד 2)

גנראל חום

לאנשי כוחות הבטחון, שהוצבו אתמול כדי למנוע מהומות באיזור ירושלים, היתה התעסוקה מעטה יחסית, כנראה בגלל השרב, שהרגיע את המפגינים (צילום: א.פ.)

העגבניות גררו מדד אפריל לגדולה בעליות ב־17 חודש

קיסרי: 2.7 אחוזים זה מדהים – ומוכיח חיוניות תוסה"י

מאת סופרי „דבר" אמנון אבור, חיים ביאור ואבי שובריט

עלייה גדולה במיוחד, בשיעור 2.7 אחוזים נרשמה במדד אפריל שפורסם אתמול. כמחצית מעליית המדד – 1.3 אחוז – תרמו מחירי הירקות והפירות, שעלו בחודש שעבר ב־19.4 אחוז.

העלייה במדד אפריל היא הגבוהה ביותר שנרשמה ב־17 החודשים האחרונים והיא מעידה למעשה שקצב האינפלציה במשק אינו נמצא בתהליך ירידה, כפי שמנסה האוצר לטעון.

מאז תחילת השנה מסתכמת עליית המדד המצטברת ב־6.9 אחוזים, בדומה לרמה שנרשמה בתקופה המקבילה בשנה שעברה.

בנוסף לעלייה החריגה במחירי הירקות והפירות, נרשמו בחודש שעבר עליות בולטות גם בסעיפי ההלבשה וההנעלה – 9.8 אחוזים; החינוך, התרבות והבידור – 3 אחוזים. בכל שאר סעיפי התצרוכת נרשמו עליות מחירים שנעו בין 0.7 אחוז

(המשך בעמוד 3)

מחריף המאבק על גובה תוספת־היוקר

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

מחריף המאבק על שיעור תוספת היוקר. ראשי ההסתדרות הצהירו אתמול שהם דוחים את דרישת המעסיקים הפרטיים, הנתמכת על ידי האוצר, לפיה תוספת היוקר תקוצץ ותהיה בשיעור של 30 אחוז מהמדד בלבד.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, ציין אתמול, בישיבת הוועדה המרכזת, שהנוסחה הקיימת

(המשך בעמוד 3)

ועידה עפ"י דגם־אפגניסטן מציע שווארנדזה במסר שהביא ברונפמן

מאת יוסי מלמן ויקיר צור, סופרי „דבר"

„דגם אפגניסטן" מציעה ברית־המועצות להחיל על הסדר שלום אפשרי במזרח התיכון בין ישראל למדינות ערב. כך הציע שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארנדזה במסר שהעביר אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר.

את המסר מסר נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן שנועד יחד עם עוזריו עם השר הסובייטי ופקידים בכירים בקרמלין. בשיחה שנמשכה כשעה דיווחו אתמול ברונפמן וד"ר ישראל זינגר לראש הממשלה, ומנכ"ל משרדו יוסי בן־אהרן ועוזריו אבי פזנר ואריה מקל על השיחה.

נמסר כי השר הסובייטי הדגיש את התפקיד המכריע שמילא או"ם במציאת הסדר הנסיגה של הצבא

(המשך בעמוד 2)

אדגר ברונפמן עם ראש הממשלה יצחק שמיר. (צילום: יצחק הררי)

שביתה ותקריות בודדות ב'יום ירושלים' בשטחים

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי „דבר"

שביתה כללית היתה אתמול בגדה המערבית, במזרח ירושלים ובעזה. נרשמו תקריות בודדות בלמי של יידוי אבנים בבית־לחם, לאחר תפילה יום הראשון בכנסיות, ובמחנות הפליטים ג'יבאליה ושאטי בעזה.

על העיר שכם ומחנות הפליטים שבסביבה נמשך העוצר שהוטל ביום חמישי. בן מוטל עוצר על העיירה ענבתא לאחר שאתמול ליום אתמול הותקף רכב ישראלי בכביש הראשי לשכם החוצה את ענבתא. הרכב נפגע מבקבוק תבערה ומאבנים ומשפחה של מתנחלים מהאזור שהיתה בו נמלטה ממנו בטרם התלקח כליל. בעיירה נערכות סריקות ומעצרים.

על מחנה הפליטים אל־דהיישה נמשך גם כן העוצר שהוטל עוד ביום ג' בשבוע שעבר.

מומחים ישראלים:

לסוריה אין כוונה ואין כוח – לחסל חזבאללה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל סבורה כי לסוריה אין לא יכולת ולא כוונות לחסל את כוחו הצבאי של ארגון החזבאללה בדרום ביירות. מומחים מדיניים ומשקיפים צבאיים שהעריכו זאת אמש הדגישו עם זאת כי ישראל „מרוצה מכוונת סוריה לפגוע בכוחו של הארגון הקיצוני ולחזק את תנועת אמל".

להערכת המומחים מתיישבת מגמה זאת עם האינטרסים של ישראל. המומחים הוסיפו כי ישראל וצה"ל עוקבים „בתשומת לב" אחר הפעילות הסורית באיזור ביירות והכנותיה להכנסת כוחותיה לביירה הלבנונית. אתמול דיווח הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, לממשלה על הפעילות הסורית בלבנון. הדיווח הושמע במסגרת סקירה שגרתית של ועדת שרים לבטחון.

השבועון האמריקאי „ניוזוויק" חושף עוד עסקות אפלות:

סופרמרקט נשק של המוסד, הסי.י.א. וקרטל הסמים הקולומביאני – פעל לפני איראנגייט

מאת מרים מרקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר").– עסקות נשק אפלות, שבעקבותיהן סופק נשק לקונטראס עוד לפני עסקת הנשק המפורסמת עם איראן, בוצעו על ידי רשת בשם „סופרמרקט הנשק" שהיוותה פרי שיתוף פעולה בין סוכני „המוסד", סוחרי נשק של הסי.י.א., המודיעין של צבא הונדוראס ופקידים בכירים בממשל האמריקאי. עסקות אלו מומנו לפחות בחלק בכספי שסופק על ידי קרטל הסמים הקולומביאני, מגלה השבועון „ניוזוויק".

השבועון מעלה חשש שסגן הנשיא ג'ורג' בוש ומועמד המפלגה הרפובליקאית לבחירות לנשיאות ארה"ב, היה מודע לפעולות אלה לפני סוף שנת 1986 ומטיל ספק בטענתו של בוש שלא ידע דבר על הספקת נשק לקונטראס עד סוף שנת 1986. אם אכן נכון הדבר, תהיה לזו השפעה רבה על מהלך הבחירות לנשיאות ארה"ב.

בסוף שנת 1983, כשנראה היה שהקונגרס עומד להפסיק את אספקת הנשק לקונטראס, פנו פקידים בכירים במימשל רייגן לישראל וביקשו ממנה לשמש כמתווכת דרכה יסופק נשק לקונטראס. הישראלים הסכימו לבצע משימה זו בתנאי שהמימון יסופק ממקור זר לא ישראלי. טבעי היה לפנות לישראל בבקשה מסוג זה, כותב השבועון, מאחר שכבר בעבר שימשה ישראל כמתווכת באספקת נשק לגוואטמלה לאחר שהתגלו במדינה זו הפרות חמורות של זכויות האדם, אשר מנעו ממשלת ארה"ב לספק לה נשק באופן ישיר.

לדברי השבועון, כראש הרשת הישראלית שהתארגנה למטרה זאת עמד מיכאל הררי, לשעבר סוכן המוסד, אשר הפך לידיד הקרוב ויועצו של האיש החזק של פנאמה מנואל נורייגה, ואת מגלה השבועון „ניוזוויק" מפי ריצ'ארד ברנקה, סוחר נשק בעל קשרים בארצות מזרח אירופה, אשר בעבר עבד עם המוסד והסי.איי.אי.

ברנקה טוען שהוא נוייס לרשת על־ידי סוכן המוסד. בגוואטמלה, פסח בן־אור, אשר גייס לרשת גם את וויליאם נורתרופ, אף הוא כנראה סוכן המוסד נגד נורתרופ עומדת האשמה בקשירת קשר להבריח נשק לאיראן הקשורה לפרשת תת־אלוף אברהם בר־עם.

הן ברנקה והן נורתרופ העידו בפני הוועדה ליחסי חוץ של הסנאט בראשותו של הסנאטור ג'ון קרי, החוקרת מזה כמה שבועות עיסקאות נשק אלה.

בעדותו בוועדה סיפר ברנקה שבעת שגייס לרשת דרש מהישראלים הוכחה שפעולה זו אכן אושרה על־ידי ממשלת ארה"ב. לדבריו, אמרו לו הישראלים להתקשר עם יועצו של סגן הנשיא בוש לענייני בטחון לאומי, דונאלד גרג. כאשר התקשר אליו ברנקה אישר, לדבריו, גרג את מעורבות הממשל. ברנקה החל לרכוש נשק ממדינות מזרח אירופה ולהעבירו להונדוראס. חלק ממשלוחי הנשק נאלצו לחנות חניית ביניים בקנדה. לדברי ברנקה חוזה בלאנוזן, לשעבר קונסול פנאמה בארה"ב, שאף הוא העיד בוועדת הקונגרס, שיכנע מיכאל הררי את נורייגה לאפשר חניות ביניים אלו, תמורתן שולם תשלום נכבד לנורייגה. לדברי

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

- בפסטיבלים: בירושלים ובקאן – ידיעות ורשימות בקורת – עמ' 3.
- ההסתדרות יוצאת למאבק ציבורי להצלת מערכת האשפוז המתמוטטת – עמ' 2.
- טיול חינוכי לגדנ"עים כלל מכות לעצירים ערבים קטינים – עמ' 2
- בר"המ מפנה את אפגניסטן על־פי לוח הזמנים – עמ' 3
- הסתה נגד השמאל כלולה באיגרת למורים מזרם החינוך הדתי – עמ' 6.

ניוזוויק: פרס פועל למזכר הבנה מדיני

מאת מרים מרקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק, (מיוחד ל„דבר").– ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס מקווה להשיג בביקורו בוואשינגטון מזכר הבנה דיפלומטי – מגלה השבועון „ניוזוויק".

לפי השבועון יכלול מזכר ההבנה המבוקש הסכמים לשיתוף פעולה לא־צבאי בין שתי המדינות ותנבע בו התנגדות להקמת מדינה פלשתינית.

מקורות בממשל מסרו ל„ניוזוויק" שייתכן שפרס לא יצליח להשיג את מבוקשו מחשש שהצהרה כזו תכעיס את מנהיגי מדינות ערב, אשר לא התגברו עדיין על הסכם שיתוף הפעולה האסטרטגי שנחתם ביום העצמאות.

בן 71 הוכה למוות בחברון • בנו: היו אלה המתנחלים

מקורות צבאיים: ערבים הרגוהו

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר"

איברהים אבו עיישה, בן 71 מחברון, מת אתמול בבית החולים בחברון לאחר שהוכה בשבוע שעבר בראשו. בנו איברהים, בן 14, טוען כי שלושה מתנחלים עצרו את המכונית שבה נסע עם אביו והיכו את אביו במוטות ברזל וריסקו את גולגלתו.

הדבר אירע ביום ג' שעבר ופורסם לראשונה על־ידי פנחס ענברי ב„על המשמר". לטענת הבן הוא נסע ביום ג' שעבר עם אביו במכוניתם לחברון. בצומת קרית ארבע עצרו אותם שלושה מתנחלים חמושים, חסמו את דרכם והיכו את אביו במוטות ברזל וריסקו את גולגלתו תחת איומי נשק. האב, סוחר ברים במקצועו הובא במצב קריטי לבית החולים בחברון והועבר לבית החולים אל מוקאסד והיה במזרח ירושלים, שם נותח בראשו. אתמול כאמור מת מפצעיו.

מקורות צבאיים מסרו אתמול כי איברהים אבו עיישה הפך שביתה ונפגע בידי ערביי השכונה, פעילי האינתיפאדה. דובר משטרת נפת יהודה, סגן ניצב מרדכי ברקת, אמר אתמול ל„דבר": איני מעלה על דעתי שמתנחלים עשו זאת. לנו לא ידוע על כך דבר ואני מעריך שמדובר בקטטה בין ערבים ללא קשר למתנחלים".

בנו של אבו עיישה, מחמוד אמר כי המשפחה דיווחה לממשל הצבאי בחברון ביום התקרית, בשעה 12.00 בצהריים. לדבריו לא התייחס הקצין הקצין בממשל, בדרגת סגן, לטענות שהפוגעים הם מתנחלים.

לראשונה – מטען צד ליד רכב צבאי בגדה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

מטען־צד התפוצץ בשבוע שעבר ליד רכב צבאי סמוך להתנחלות דולב ממערב לרמאללה. זו הפעם הראשונה מאז החלה ההתנערות בשטחים, שבה הפעילו תושבים ערבים מטען־צד לעבר רכב צה"ל. המטען התפוצץ בלילה שבין ה־1 ל־2 לחודש זה, אחר הצות.

המטען, שהיה מאולתר וכוון לעבר רכב סיור של צה"ל שהיה באיזור, החטיא את הרכב.

כאמור, זו הפעם הראשונה מאז תחילת האינתיפאדה, לפני חמישה חודשים, שבה הופעל מטען־צד לעבר רכב של צה"ל.

חייל מילואים נפצע אך הדובר לא דיווח

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

חייל מילואים נפצע בשבוע שעבר מפגיעת ערבי בכפר דורה אל־קרע שליד מחנה הפליטים ג'ילזון באיזור רמאללה. דובר צה"ל אישר את האירוע רק לאחר שאלת סופר „דבר" ומסר כי אינו יתום עוד הודעות על חיילים הנפצעים בשטחים בידי ערבים, אלא מאשר אותן לפניית הכתבים.

סופר „דבר" מציין כי בכך יש שינוי מדיניות הדיווח של דובר צהל שעד כה נהג ליזום הודעות על חיילים הנפצעים במהלך התפרעויות בשטחים.

חיל המילואים חיים מזרחי נפצע ביום ג' שעבר בכפר דורה אל קרע כאשר ערבי מקומי יצא מביתו בריצה, הפיל את החייל והחל להתגושש איתו. תוך כדי ההתגוששות תפס הצעיר הערבי את חייל המילואים והטיחו על חלון ביתו ופצע את ידו בשברי הזכוכית של החלון. הערבי גם ניסה לחטוף את נשקו של החייל אך החייל הצליח לתפוס את הרובה ולמנוע החטיפה. לאחר מכן שלף החייל אקדח פרטי שהיה ברשותו והצמיד לרקתו של הערבי. רק בשלב זה נכבש הערבי.

בתחקיר שנערך טענו קצינים בכירים שהחייל היה צריך לירות בערבי להגנתו. מזרחי טען כי יש לו אישה וילדים וכי לא רצה להסתבך, משום שההוראות אינן ברורות.

חיל־האוויר תקף בסיס מחבלים באיזור צידון

מאת טלי זלינגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

חיל־האוויר תקף בליל אמש בסיס מחבלים בייד ודרומית לצידון ועל־פי הודעת דובר צה"ל דיווחו הטייסים, ששבו בשלום לבסיסם, על פגיעות טובות במטרה.

זו הפעם השביעית בחודשים האחרונים שחיל האוויר תוקף מטרות מחבלים פלשתינים בלבנון ומסכל בכך נסיונות התארגנות בשטח במבנים ארעיים של ארגוני המחבלים, הנאלצים להתמקם כך בשל פגיעות חיל האוויר בבסיסיהם הקבועים.

תקיפה זו היא השנייה השבוע הנערכת בשעות החשיכה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

ח"כ יאיר צבן מגלה פרשה שניסו לטשטשה:

מכות לעצורים ערבים קטינים נכללו בטיול חינוכי לגדנ"עים

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

לפני כמה שבועות הגיעו אל ח"כ יאיר צבן ממפ"ם ידיעות על כך שגדנ"עים תלמידי תיכון נשלחו לשרת בבסיס צה"ל בקרבת רמאללה, שבו ממוקם מתקן המעצר לקטינים "עופר". באחד הימים פנו אל הגדנ"עים כמה חיילים, והציעו להם להשתתף ב"ספורט החדש" של הכאת עצירים. כמה מהנערים נענו וסיפרו על כך לחבריהם, אך משהתברר להם כי הנהלת בית הספר רואה את הדבר בחומרה נעשה נסיון לטשטש את הפרשה.

ח"כ צבן פנה אל אל"מ אורי מנוס, מפקד הגדנ"ע, בדרישה לערוך חקירה. תוך זמן קצר נתקבלו התוצאות, לפיהן חניכי הגדנ"ע נלקחו ביוזמת אחד הסמלים לראות את הנעשה במתקן המעצר, הסמוך למחנה הצבאי שבו שהו הגדנ"עים. מנוס מסר, כי הסמל הועמד לדין וכי פעילות הגדנ"ע במחנה הצבאי שליד רמאללה הופסקה.

צבן פנה שוב אל שר הבטחון, בבקשה לבדוק שוב את הטענה כי החניכים לא רק "ראו את הנעשה" במתקן "עופר", אלא השתתפו בפועל בהכאת עצירים. עוד טען צבן, כי יש להפיץ את הפרשה בין מנהלי בתי ספר תיכוניים ומפקדי יחידות גדנ"ע ולבדוק את מדיניות הגדנ"ע בקשר לשליחות תלמידים למטרות אימונים ותעסוקה במחנות צה"ל בשטחים. זאת, לנוכח החרפת הוויכוח הציבורי סביב הנושא, ההתקוממות והעימותים בין צה"ל לבין המתנחלים. צבן קרא "להרחיק את הגדנ"ע מהזירה הזאת, כדי למנוע חדירת הקרע המחריף למסגרת הצעירה הזאת".

אש, מים ומוסיקה על המשקל

350 ק"ג של זיקוקי דינור, קרני לייזר, כתובות אש, מוסיקה ומים ב„ירושלים של אור" – מופע הפתיחה של פסטיבל ישראל, שנערך אמש בבריכת הסולטן בירושלים (ראה ידיעות וביקורת עמ' 3). (צילום: יצחק הררי)

אלפי אנשי קומנדו סורים וטנקים בפתח השכונות השיעיות בביירות

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

כ-5,000 עד 7,000 חיילי קומנדו סורים, בגיבוי של שני גדודי טנקים עומדים להיערך כבר הבוקר בתוך השכונות השיעיות בדרום-מערב ביירות, כדי לשים קץ ללחימה הנמשכת שם יותר מ-10 ימים בין אנשי „אמל" ו„חזבאללה".

אתמול השלימו הסורים העברת שנים עד שלושה גדודי קומנדו מתוגברים („פוג'ים") מאיזור טריפולי והבקעה למבואות הפרבר הדרומי של ביירות. ליחידות אלה צורף כוח טנקים מחטיבת שריון סורית, הנמצא שם דרך קבע.

אמש נמשכו לסירוגין קרבות בין „אמל" ל„חזבאללה" בפרבר הדרומי. הקרבות התמקדו בשכונות א-שיאח ובגובייה הנתונות עדיין בשליטת אנשי „אמל". פגז אחד אף נחת ברובע סנאיע במערב ביירות, על בית שבו מתגוררים תושבים פלשתינים, וגרם למותו של תינוק ולפציעתם של ארבעה אנשים. שעתיים קודם לכן הכריז הגנראל גאזי כנעאן, ראש המודיעין הסורי בלבנון, כי לצבא הסורי ניתנו הוראות להיכנס לפרבר הדרומי ולהשליט בו סדר בכוח הזרוע במידת הצורך.

„אנו מזהירים את כל אנשי המיליציות, ללא יוצא מן הכלל, לא לפתוח באש על כוחותינו, משום שהללו יטפלו בעבריינים בצורה נאותה" – אמר הגנראל הסורי. הוא נמנע מלנקוב במועד המדויק שבו ייערכו הכוחות הסורים בפרבר הדרומי והתחמק מלהשיב לשאלה האם הם ישחררו את 18 בני הערובה הזרים המוחזקים בידי „חזבאללה". לפי כמה שמועות הוברחו כבר בני הערובה אל מחוץ לפרבר.

השיח' מוחמד חוסיין פדלאללה, מנהיגה הרוחני של תנועת „חזבאללה", אמר אמש שאנשיו לא יתנגדו להתייצבות החיילים הסורים בפרבר הדרומי, אם אלה יביאו ל„הסדר מאוזן" בין „חזבאללה" למיליציית „אמל". קודם לכן מסרה סוכנות הידיעות הלבנונית שהנשיא אסד שוחח עם נשיא איראן, עלי חמינאי, בטלפון ותאם עמו את כניסת החיילים הסורים למעוזי ה„חזבאללה" בביירות. יחד עם זאת סירב אסד להיפגש עם תת-שר החוץ האיראני חוסיין שיח' אל איסלאם, שביקר בדמשק, והלה נאלץ להסתפק בפגישה עם שר החוץ הסורי פארוק אל-שרע.

שלושה בני אדם נהרגו וארבעה אחרים נפצעו בשעות אחר הצהריים של יום א', כאשר נחת פגז בקרבת עמדה של הצבא הסורי, בליבה של מערב ביירות המוסלמית.

מהתפוצצות הפגז נהרגו אשה ותינוקת, וכן גבר צעיר. כן נפצעו, כאמור, ארבעה אזרחים נוספים. הפגז פגע בבנין שבו מתגוררים פליטים פלשתינים, ברובע הצמרה.

משטרת ביירות לא יכלה לומר בוודאות, מאין נורה הפגז. אחד מאנשי המשטרה הביע את הסברה, כי יתכן שהפגז נורה מן האיזור הנוצרי של ביירות, שבו שולטים „צבא לבנון" ו„הכוחות הלבנוניים" (הפאלאנגות). סברה אחרת היא, שהפגז נורה מפרבר דרומי, ששם מתנהלים מאז ה-6 במאי קרבות בין לוחמי „אמל" ובין לוחמי „חיזבאללה".

היתה זו התקרית הראשונה מסוג זה במערב ביירות, מאז קיבלו הסורים לידם את שמירת הבטחון בגזרה זו.

ההסתדרות לעובדי אליאנס: ותרו על 11 אחוזים משכרכם

העובדים יפגינו הבוקר מול בית הוועד הפועל

מאת אבי שוברט

מאות מעובדי „אליאנס" יפגינו הבוקר מול בניין הוועד הפועל של ההסתדרות ומול בניין „כור". בתוך כך גיבשה ההסתדרות תוכנית הבראה שבמרכזה קיצוץ בשכר העובדים בשיעור של 11 אחוז.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר תקף אתמול את מפ"ם, על כך ש„ועד 1" המקורב למפלגה זו, ממריץ את עובדי „אליאנס" להפגין נגד ההסתדרות. קיסר הזהיר כי ינקוט „אמצעים ארגוניים" נגד סיעת מפ"ם בהסתדרות. בעקבות דבריו אלה, שנאמרו בישיבת הוועדה המרכזת, הודיעו נציגי מפ"ם אפרים זילוני ודעיה רשיג כי אינם מזוהים עם פעולות „ועד 1".

תוכנית ההבראה שגובשה בידי יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, וסגנו אפרים זילוני, כוללת, בנוסף לוויתור על 11 אחוז מהשכר, את הגדלת התפוקה ב-20 עד 30 אחוז, ניידות עובדים ופיטורי עובדים. כן תוקם ועדת מעקב לליווי תהליך ההבראה במפעל, בשיתוף נציגי ההסתדרות ומועצת פועלי חדרה. לבסוף יינקטו הליכים לביטול מינויו של המפרק הזמני.

מהנהלת „כור" נשמעה אתמול תגובה מסוייגת על תוכנית זו. דוברת החברה מסרה שהתוכנית אינה מספיקה כדי ש„אליאנס" יהפוך למפעל מאוזן.

★ טקס מתן 45 תוארי דוקטור כבוד בפילוסופיה ו-69 תוארי מוסמך למדעי הטבע של מדרשת פיינברג, נערך אתמול במכון ויצמן.

יערות ומטעים

(סוף מעמוד 1)

מ-4 מיליון ממ"ק מים, כמות העולה על כמות שיא של מים המסופקת בחודש אוגוסט.

מאות דונמים של מרעה, מטעים וחורש עלו אתמול באש בשורה של דליקות שאירעו בגולן, בגליל ובעמק. בדליקה שהשתוללה במשך מספר שעות ברמת הגולן, שם עלו באש עשרות מטעים ושטחי מרעה השייכים לישובים באיזור כבאיות בישובי הגולן הוזעקו לכבות את הדליקות. דליקה אחרת השתוללה במטעים של ישובים בגליל התחתון וכמו כן עלו באש עשרות דונמים של חורש בעמק הגליל ובאיזור צפת. כן נרשמה אתמול תמותה רבה של עופות במשקים שליד גבול הלבנון בשל החום הכבד. בבית שאן נרשמו אתמול 42 מעלות בצל ובמרחביה 41 מעלות ואפס אחוזי לחות. עם זאת לא נרשמו בתחנות מד"א כל אירועים מיוחדים.

בנגב, בבתי החולים סורוקה בבאר-שבע ויוספטל באילת לא נרשמו פניות רבות יותר מהרגיל של אנשים שהתייבשו כתוצאה מהשרב. בצהריים היתה הפסקת חשמל כללית של 20 דקות בבאר-שבע עקב הפעלת מזגנים רבים, אך לא נרשמו פגיעות אחרות בחיי היום יום בנגב.

הפסקות חשמל שאירעו אתמול בתל-אביב גרמו להפסקות בפעולת הרמזורים בתל-אביב וכתוצאה מכך נוצרו במשך היום פקקי תנועה ארוכים בכבישי העיר. מאות בני נוער ומבוגרים יצאו לחוף הים בתל-אביב כדי להפיג מעט את החום הכבד.

27 שריפות, ברובן שריפות קוצים אירעו אתמול באיזור חיפה. נגרם נזק לרכוש אך לא היו נפגעים. שריפה חמורה פרצה בתחנת המימסר בכשר ושלושה צוותים של כבאים כיבו אותה. בחיפה היו אתמול גם שיבושים באספקת המים, בעיקר בשכונות שעל הכרמל.

בעוד הלחות היחסית ירדה אתמול לכדי חמישה עד עשרה אחוזים הגיע החום בתל אביב ובעמקים ל-43 מעלות, בירדן ל-45, בירושלים ל-35, אולם באילת רק ל-37 מעלות. החזאית מרגלית רייכמן הסבירה אתמול כי השרב נגרם מאפיק המזרים אוויר חם ויבש מכיוון ים סוף. מעל אזורנו נוצרה מעין „בועה" הקולטת בתוכה את האוויר החם והיבש ואינה מאפשרת זרימת אוויר קריר ולח יותר ממערב. ככל ש„בועה" זו תתבקע מהר יותר, כן יוקל השרב.

סופרמרקט

(סוף מעמוד 1)

ברנקה ובלאנדון, קארטל הסמים הקולומביאני מהעיר מדיאין הסכים להשתתף בעיסקה זו וסיפק את הכסף והמטוסים לרכישת והעברת הנשק ממזרח אירופה להונדוראס ובאותם המטוסים השתמש הקארטל להעברת סמים מקולומביה לארה"ב.

ברנקה מספר עוד שבשנת 1985 הוא טס באחת הטיסות של הקארטל בעיר אמרילו שבטקסאס, בה ניסה לספר לגרג על מהלך העיסקה. אך לדבריו אמר לו גרג, „עשה מה שמוטל עליך ואל תערער על החלטות הממונים עליך".

לדברי השבועון „ביזוויק", מכחיש גרג שנפגש או דיבר אי פעם עם ברנקה, הוא מתאר אותו כאיש אפל אשר בעבר ניסה להשיג מבוש אישור לעיסקת נשק עם איראן. מדובר כפי הנראה בפרשת כריעה, לדברי השבועון, חלק מדבריו של ברנקה אומתו על ידי סוכן אחר של המוסד אשר שמו אינו מוסר ועל ידי תחזה בלאנדון. ועדת הסנאט חוקרת עדיין את מהימנותו של ברנקה.

כיום, מצוי עדיין מחסן נשק המכונה „סופרמרקט הנשק" בעיר התעשייתית סאן פדרו סולה שבהונדוראס ובו מאוחסן נשק מארצות הגוש המזרחי בשווי של 20 מיליון דולאר. נשק זה נותר לאחר שהופסקה פעולת הרשת עם הקמת צוותו של אוליבר נורת', שהשיג את הכסף לאספקת הנשק לקונטראס על-ידי מכירת נשק לאיראן.

השאלה המעסיקה את השבועון היא האם ידע סגן הנשיא ג'ורג' בוש על סופרמרקט הנשק. לדברי „ביזוויק", מכחיש יועצו של בוש, דונאלד גרג, כל מעורבות במרכז אמריקה.

ועידה

(סוף מעמוד 1)

הסובייטי מאפגניסטן, – שהחלה בימים אלה. שר החוץ הסובייטי סבור כי או"ם, ובמיוחד מועצת הבטחון וחמש חברותיה הקבועות, צריכות למלא תפקיד פעיל וחשוב בקידום השלום במזרח התיכון.

ראש הממשלה שמע את הדיווח, התעניין בשיחות של ברונפמן במוסקווה אך לא הגיב עליה. מאוחר יותר הדגישו רק מקורביו כי ראש הממשלה דבק בהתנגדותו לוועידה בין-לאומית וראה בדברי של שר החוץ הסובייטי מריפה ריח של ועידה בין-לאומית פעילה".

נשיא הקונגרס היהודי העולמי סיפר לראש הממשלה כי התרשם ש„רוחות חדשות" מנשבות בברה"מ גם בקשר ליהודים ומצא אצל בני שיחו „נכונות להודות בפעם הראשונה בקיומה של הבעיה". אדגר ברונפמן סיפר עוד כי העלה בשיחה את הביקה? ארגונו התמכת בידי ישראל לאפשר ליהודי ברה"מ להגר בטיסות ישירות לארץ.

יום ירושלים

(סוף מעמוד 1)

התחמושת ניתן לראות בעין את הישגי מלחמת ששת הימים ברמותן של השכונות החדשות שמעבר לקו הירוק. לדבריו עם כל הזעזוע שעובר כיום על ישראל אין מקום לאכזבה ולייאוש. תהליכים דומים הצליחו. לדבריו אצל עמים אחרים לאחר 100 ו-200 שנים וכך יהיה גם בישראל. „זה מאכזב אבל צריך להתגבר, ודי אם נסתכל סביב ונראה מה שצמח".

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר כי שחרורה של ירושלים נבע מתוך התשתית הנפשית של העם שמאז ומתמיד ראה בה את בירתו. „כל מי שחלם על א"י לא ראה אותה בדמיונו בלי ירושלים, הר הבית והכותל המערבי" אמר שמיר. הוא הוסיף כי מבחינה מדינית עדיין רבים המכשולים, העולם עדיין לא מכיר בירושלים כבירתנו. „הכרה זו בוא תבוא, בכוחה של ההכרעה ההיסטורית שהכריע העם היהודי". ראש הממשלה קרא להפסיק להתאבל לירושלים ואמר: „הסירו ידיכם מירושלים, שום כוח בעולם לא ישנה את ייעודה של ירושלים, מני אז ועד היום, מהיותה בירת הנצח ומבצר עוז של עם ישראל".

הטקס נחתם בהדלקת משואות על ידי מפקדי צה"ל בששת הימים, מאש לפידים שהודלקו באנדרטאות השונות והובאו על ידי בני נוער לגבעת התחמושת.

בשעות הבוקר התקיימה בבית הקברות של הר הרצל אזכרה לנופלים במלחמת ששת הימים בהשתתפות יו"ר הכנסת שלמה הלל.

במשכן הנשיא הוענק אתמול פרס שז"ר למחנכים יהודיים בתפוצות לד"ר אלי תבין, לבית הספר "ביאליק" ברוסריו, ארגנטינה, ולבית הספר היומי ע"ש הרב לרמן במיאמי.

ההסתדרות פותחת במאבק ציבורי על מערכת האשפוז

ביה"ד לא הוציא צו־מניעה לרופאי קופ"ח

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

ביוזמת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הכריזה אתמול הוועדה המרכזת על מאבק ציבורי כולל להצלת מערכת הבריאות העומדת בפני קריסה והתמוטטות. מטה המערכה, בראשותו של חיים הברפלד ובהשתתפותם של דב פלג ונחום פסה, יקבע את דרכי המאבק, כולל צעדים ארגוניים. מטות מאבק מקומיים יוקמו בכל מועצות הפועלים.

מזכ"ל ההסתדרות התריע, שאדישות הממשלה כלפי מערכת הבריאות עוברת כל גבול וגורמת להתמוטטות המערכת. „אדישות זו פוגעת בחולים וברפואה הציבורית. הדברים הגיעו עד כדי כך שבתקופה האחרונה עוד 'סיבסדה' ההסתדרות את האוצר, שבמקום להעביר כספים לקופת חולים, נטל ממנה כספים שמגיעים לה כדין" – אמר קיסר.

יו"ר האגף לביטוח סוציאלי, דב פלג, האשים את האוצר שהוא דוחה את הרופאים ומנהל עימם שיחות סרק. „עתה הבינו גם רופאי המדינה מיהו הגורם לעיכוב ההסכם" – טען פלג.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד אמר, כי „יש הבנה עם הנהגת רופאי קופת חולים בדבר הדרך שאנו רוצים לראות את מערכת הרפואה של קופת חולים". לדבריו, נשארו עוד „נקודות מעטות" במחלוקת ולכן אין האוצר צריך למנוע חתימת הסכם בעניין קיצור תורים לניתוחים. הברפלד תקף את ההסתדרות הרפואית, שלטענתו, „לא אכפת לה כלל אם מערכת הרפואה הציבורית תיהרס".

ראובן בן־עמי אמר שהאוצר מנסה לפגוע בהסתדרות, הן בחזית השכר ותוספת היוקר והן במערכת הרפואה הציבורית, ולכן אין ברירה אלא לצאת למאבק. גדעון שגיא טען שמדיניות האוצר גובלת בפשע חברתי. שאול בן שמחון קרא לערוך הפגנה גדולה, כפי שהיתה ב-1 במאי, נגד התעללות הממשלה בחולים, ושלום חבשוש תבע „מאבק עד כדי שיתוק המדינה לזמן מוגבל, עד שיבינו באוצר שכך זה לא יכול להמשך".

הממשלה בישיבתה אתמול הקציבה זמן רק לסקירת של שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו והשר משה נסים על המצב במערכת הבריאות. אלמוזלינו תבעה הכרעות ונתמכה על ידי השר גד יעקבי, שהציע להקים לאלתר ועדת שרים מיוחדת שתביא את המלצותיה על דרכי הפתרון למערכת הבריאות לאישור הממשלה בישיבתה בשבוע הבא. לחלופין הוא הציע, שראש הממשלה יזמן עוד השבוע ללשכתו את כל הנוגעים בדבר לקבלת הכרעה. ראש הממשלה יצחק שמיר לא קיבל את הצעותיו של יעקבי. שמיר הודיע, כי במשך השבוע יעשו מאמצים בדרכים בלתי פורמליות להשגת פריצת דרך במשבר. אם עד סוף השבוע לא תושג התקדמות תדון הממשלה ביום ב' בשבוע הבא על ההצעות שיביאו שרי הממשלה.

בינתיים ממשיכים הרופאים את עיצומיהם. בשבעה בתי החולים הממשלתיים והעירוניים סגורות עדיין מרפאות החוץ והן ייפתחו רק בבוקר יום ד', רופאי המדינה מזהירים שיפעילו לאלתר עיצומים אחרים אם לא ימצא פתרון להפעלת משמרת שנייה לקיצור תורים לניתוחים.

בבתי-החולים של קופת חולים אין מבצעים ניתוחים אלקטיביים ואין מקבלים לאישפוז במחלקות פנימיות חולים שהופנו לבדיקות וביחודים. מרפאות החוץ סגורות, וכן מכוני צינתור לב ב„בילינסון" ו„כרמל". „מרפאות רופאים" במלון „פאלס" ממשיכות לפעול, ואתמול נפתחו „מרפאות רופאים" גם ברחובות, ומתוכננת פתיחה בקרוב של מרפאות בעפולה ובבני-ברק.

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב לא נענה לפנייתה של הנהלת קופת חולים, ולא הוציא צו מניעה, לסגירת המרפאות בתשלום. בית הדין, שהתכנס אתמול, ושמע את טיעוני שני הצדדים החליט לדחות את המשך הדיון ליולי. לאחר דחיית הדיון בבית המשפט הנחתה הנהלת קופת חולים את מנהלי בתי החולים שיזהירו את הסגל הרפואי בנושא „מרפאות הרופאים", והודיעה כי נגד הרופאים שיעבדו במרפאות הללו יינקטו צעדים משמעתיים.

היועץ חריש יוזם חקירה נגד עמוס קינן על זילות ביהמ"ש

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש מבקש לפתוח בחקירה נגד העיתונאי עמוס קינן בחשד לעבירה על „זילות בית המשפט".

חריש, שפנה לראש מחלקת החקירות במשטרה, קיבל מספר תלונות המתייחסות למאמרו של קינן שהתפרסם במארס ב„ידיעות אחרונות" תחת הכותרת „השופט, לא החיילים" ובו כלולה ביקורת של קינן על פסק דינו של השופט אורי שטרוזמן.

במאמרו של קינן נאמר: „ארבעת החיילים, שפירסמו את שם ישראל בעולם, ראויים לגינוי. אבל מי שראוי לא רק לגינוי אלא ממש לעמוד הקלון הלאומי הינו השופט אורי שטרוזמן... אילו מצלמות הטלוויזיה של העולם היו יודעות כיצד מצלמים צדק, ואילו ניתן היה לצלם את המשמעות הברברית של גזר הדין הזה – היה השופט שטרוזמן מופיע לעיני העולם כמי שהבאיש את שם ישראל בעולם והיה ממלא בהצלחה מרובה את מקומם של ארבעת החיילים האומללים".

חריש סבור כי דבריו אלו של קינן מחשידים אותו בכוונה לפגוע במעמדו של השופט ולבזות את דרכי השפיטה.

מודעי־שריר־נסים – בחרו את עצמם לכיסאות צמרת

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

על־פי הסכם שהגיעו אליו השרים יצחק מודעי, אברהם שריר ומשה נסים, יעמדו השלושה בראש רשימת המפלגה הליבראלית לכנסת הי"2 , בלי התמודדויות על צבירת תמיכה. ההסכם הפך אותם גם למעין ועדה מסדרת, לאינפורמאלית, ובמסגרתה יקצבו לעצמם נתחי תומכים ברשימת המועמדים לכנסת.

לקראת ישיבת המועצה הליבראלית אתמול אחרי־הצהריים שוכנע השר משה נסים לחבור אל השרים מודעי ושריר, המשתפים פעולה זה עם זה, והובטח לו המקום השני ברשימה, אחרי מודעי ולפני שריר. השר גדעון פת, עד לארמונן בעל־בריתם של שריר ונסים, הופקר לגורלו בהסדר הזה. ההסכם בין השלושה כולל גם חלוקה של המועמדים מן השורה ברשימה לכנסת הבאה: שישה למודעי (כולל אותו עצמו), חמישה לשריר (כנ"ל) ושניים לנסים.

ההסדר בצמרת המפלגה הליבראלית עורר מורת־רוח רבה בישיבת המועצה, הן מן ההיבט של „חלוקת השלל" ללא בחירות והן בגלל הקרבת גדעון פת על מזבחו. אלא שהמוחים נגדו לא הצליחו להשיג רוב לסיכולו, וההסדר זכה באישור המועצה הארצית.

המועצה הארצית של המפלגה הליבראלית כנסה אתמול כדי לתקן אותם סעיפים בתקנון הנוגעים לבחירת המועמדים לכנסת ולגופים חיצוניים אחרים. על־פי התיקון, שאושר כמעט פה אחד (בהתנגדות חבר מועצה אחד), ייבחרו להבא נציגי המפלגה לגופים החיצוניים לא על־ידי המרכז הקטן של המפלגה הליבראלית, המונה פחות מ־200 איש, אלא על־ידי המועצה בצירוף חברי־המרכז שאינם חברים במועצה. הגוף הבוחר החדש ימנה איפוא 447 חברים.

כיוון שהושג הסכם, בעל־פה, בין השרים לפני ישיבת המועצה הביא יו"ר המועצה להכרעתה גם את התיקון הנוגע לבחירת שלישיית הצמרת. על־פי התיקון, במקום שרק ראשון המועמדים ייבחר בנפרד, ייבחרו לכנסת הי"2 „שלושת המועמדים הראשונים אן־בלוק, ובחירתם תיעשה לפני בחירת יתר המועמדים". יתר על כן, על־פי התיקון, „שלושת המועמדים הראשונים יהיו גם שלושת המועמדים הראשונים של המפלגה הליבראלית, לפי סדר־בחירתם, לממשלה".

הקראת התיקון, שלא היה כלול בסדר־היום, עוררה מחאות באולם, ובין אלה שהביעו מורת־רוח לגוש של התיקון ולנוהל הבאתו לאישור היה גם יו"ר הכנסת לשעבר, מנחם סבידור. את המהומה ניסה לשכך גדעון פת, קורבן ההסדר.

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
שמעון גרום
נעלה לקברו ביום ג' א' סיון תשמ"ח 17.6.88
בשעה 16.30.
המשפחה
ובית עין כרמל

לרוני ומשפחתה
אתכם באבלכם
בית אל־רום

לחברנו אלי אברהם
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף ארלוזורוב
ההנהלה והעובדים

ביום רביעי ב' בסיון תשמ"ח, 18.5.88, במלאת 21 שנים למלחמת ששת הימים בה נפלו בנינו וחברינו
אברהם רימון ז"ל
זלמן יצחקי ז"ל
בן־ציון גייפמן ז"ל
נעלה לקברם ונתייחד עם זכרם
בשעה 16.00 בבית העלמין ביגור
המשפחות
ובית יגור

לחברתנו רינה ביזאוי
איתך באבלך
על מות
אימך ז"ל
בית־הסנה

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירת
אבינו וסבנו היקר
ראובן גוטרמן
ההלויה תתקיים היום, יום שני כ"ט אייר תשמ"ח 6.5.88
בשעה 12.00, בבית הקברות בכפר סמיר, חיפה.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ליד בית המנוח
רח' יציב 6 קרית חיים.
ד"ר אלי גוטרמן וב"ב
עו"ד דב גוטרמן וב"ב

לחברתנו צילה ג'רסי
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו מתאבלים יחד עם המשפחה
על מותו של
גיטלים דני ז"ל
עובד ותיק ומסור של חברתנו
בית המשביר המרכזי בע"מ

מינהל מקרקעי ישראל

השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר לבדואים בנגב

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה לבדואים תושבי הנגב המעוניינים לשכור קרקע לעיבוד ולמרעה לעונת תשמ"ט (1988/9) כי עליהם להגיש בקשתם בכתב על גבי טופס שימולא על ידם אישית במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, אנילביץ 25, באר־שבע.

את הבקשות יש להגיש עד ליום 30.5.88.
לאחר המועד הנ"ל לא יתקבלו בקשות.
הודעה זו בדבר הצורך בהגשת בקשה מתייחסת גם לשוכרים נוכחיים של קרקע חקלאית כנ"ל לעונת תשמ"ח (1987/88).
אין בהודעה זו משום התחייבות להשכיר קרקע לכל מבקש שהוא. השכרת הקרקע תעשה בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ונוהלי מינהל מקרקעי ישראל.

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2120
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 987 בגוש 6021 רח' מגדלסון מס' 4 חולון הכוללת מתן הקלה בהקמת מבנה על הקרקע במקום על העמודים, החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'/1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אשור למתן ההקלה המבוקשת.
איתן מור
רותם 15
חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 5259
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 30 בגוש 6016 רח' האורגים מס' 5 חולון הכוללת מתן הקלה בשימוש חורג מאזור תעשיה לאולם באולינג ומסעדה. החלקה הנ"ל נמצאת באזור תעשיה ח' 37.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.
אלי מאסי – ברדה ניסים
האורגים 5
חולון

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל - „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-2-642111, מ 33104

פרס לארכיב "דבר"

שמונה עובדים במוסדות ההסתדרות השונים, וצוות אחד (של ביה"ח הסיעודי ברעננה) קיבלו אתמול את "פרס השרות בהסתדרות", בטקס חגיגי שנערך בבית לסין בתל-אביב. בשביל מזכ"ל ההסתדרות היתה זו ההזדמנות הראשונה להגיב על עליית המדד. מקהלת מועצת פועלי עפולה קצרה תשואות סוערות בהופעה מלוטשת, והזוכים הוצגו בצורה מקורית: כל אחד על-ידי סרטון קצר שצולם במקום עבודתו. בצילום: שייקה זילברמן, מנהל הארכיון של "דבר" (מימין) מזוכי הפרס בלחיצת ידיים עם מזכ"ל ההסתדרות. באמצע, גדעון שגיא, ע"ד האגף למינהל וכוח-אדם בהסתדרות (צילום: י.פ.פ.א.)

כתבת 'רויטר' התלוותה אל הצבא האדום הנסוג

הסכנה תהיה ב'הרים השחורים' מעוז המורדים – הזהיר הגנראל

קאבול (ע"ר).– השיירה הראשונה של כוחות סובייטיים העומדים לעזוב את אפגאניסטן, הגיעה ביום ראשון לעיר הבירה קאבול, אחרי מסע מסמר שיער בן שמונה שעות מהבסיס ג'לאלאבאד במזרח, דרך הרים שבהם שולטים המורדים ועמקים מאובקים, מספרת כתבת סוכנות רויטר, הלן וומאק, שנלוותה אל השיירה.

וומאק סיפרה כי יריות נשמעו מגבעות רחוקות, כאשר 300 נגמ"שים וטנקים סובייטיים עשו את דרכם בשבילים מפותלים, בחום עז ביותר ולאורך תהומות, מסע שנמשך 140 קילומטר. תושבים אפגאניים בג'אלאבאד השליכו פרחים על החיילים היוצאים, אך אחרים מהם גם זרקו גושי כרץ ופרש-בהמות על 1200 החיילים שבשיירה, הראשונים מתוך כ־115,000 חיילים האמורים לעזוב את אפגאניסטן אחרי שמונה וחצי שנות מלחמה.

הגנראל בוגראנוב הזהיר, כי הקטע המסוכן ביותר במסע יהיה המעבר דרך מה שהרוסים מכנים "ההרים השחורים", לא הרחק מחוץ לג'אלאלאבאד, שם מתפרים המורדים המוסלמים ונלחמים נגד קאבול.

קצינים הפרידו בין העתונאים לבין החיילים הסובייטיים. הכתבים עשו דרכם בנגמ"שים שנסעו בין טנקים סובייטיים, באמצע השיירה. כתבת רויטר נסעה בנגמ"ש נהוג בידי אפגאני, וכן חיילים אפגאניים אחרים. החום היה כה כבד שאי אפשר היה להיות בתוך הרכב, והיה צורך לשבת למעלה.

"מעולם לא ידענו מה יהיה אחרי הסיבוב הבא, כאשר עשינו דרכנו דרך הרים שהתנשאו משני צדי הכביש. מספר פעמים עצרה השיירה בעמקים. יריות נשמעו מן הגבעות, ואנו הרגשנו כאילו אנו משמשים מטרות חסרות ישע. "כשלב מסויים אזל הדלק בנגמ"ש שלנו, כשלידנו תהום של כמה מאות מטרים קפצתי מתוך הרכב, בשעה שטנק דחף אותנו קדימה, כדי להתניע מחדש את המנוע", מסרה כתבת רויטר. כאשר השיירה הגיעה לעיבורי קאבול, נלקחו העתונאים מתוך הנגמ"שים והחיילים יצאו למצעד.

הסובייטים עומדים בלוח הזמנים: החלו בפינוי הכוחות מאפגניסטן

יוצאים

שיירה סובייטית של תותחים ממונעים עזבה אתמול את ג'לאלאבאד שבאפגניסטן ופתחה בכך את השלב הראשון בנסיגה הסובייטית ממדינה זו. (צילום: א.פ.)

מוסקווה (רויטר).– מור חיל רגלים סובייטי סינה את העיר ג'לאלאבאד במזרח אפגאניסטאן אתמול, כשלב הראשון של הפינוי המלל של הצבא הסובייטי ממדינה זו, כך מסרה אתמול סוכנות טאס"ס.

בידיעה נאמר כי עשרות אלפי אפגאנים יצאו לרחובות ונופפו לשלום לחיילים הסובייטים בעת שפינו את העיר ויצאו לכאבול. המרחק מג'לאלאבד עד הגבול הסובייטי הוא 600 ק"מ. בכאבול הצטרף הטור ליחידות צבא סובייטי אחרות ולאחר מכן המשיכו החיילים דרך מינהרת סלאנג לאוזבקיסטאן הסובייטית.

פקידים במוסקווה העריכו כי רבע מחיל המשלוח הסובייטי יפונה תוך השבועים הקרובים. פינוי זה יושלם לפני ה־29 במאי, היום בו תיפתח ועידת הפיסגה בין רייגן לגורבצ'וב במוסקווה.

מיד לאחר שהגיעה השיירה הסובייטית לכאבול, אחרי מסע שתואר כ"מסמר שיער" דרך הרים שבשליטת המורדים, נלקחו החיילים הסובייטיים למצעד צבאי, אותו סקר נשיא אפגאניסטאן נאג'יבוללה.

סוכנות הידיעות הצרפתית מוסרת כי מסוקים סובייטיים ואפגאניים הפציצו בשבת את האזורים שלאורך הכביש בין כאבול וג'אלאלאבד, כדי למנוע ריכוזים של כוחות מורדים. לא מכבר פינו 300 חילים סובייטים וחמישה מוצבים במחוז סאמאנגא'אן, בצפון אפגאניסטאן.

אמש בפסטיבל אמש בפסטיבל אמש בפסטיבל

הרכב צנוע – חוויה מרגשת

מאת ישראל רלית

ביצוע בכורה פומבי של המתיאוס פאסיון (הבשורה אשר למתתיהו) מאת באך, כ־260 שנה לאחר שהיצירה הושמעה לראשונה וכ־160 שנה לאחר שמנדלסון גאל אותה מתהומות הנשייה הוא, מבחינה מוסיקאלית טהורה, אירוע חגיגי וחשוב.

פרשת הסבל של צליבת ישו מקבלת אצל באך משמעות סמלית על גורל האדם ביצירה רב-קולית שאין נשגבה ממנה. ההאזנה לביצוע אמש בדורמיציון היתה חוויה מרגשת בעיקר הודות לתפיסה הנאמנה והמכובדת של המנצח גרהארד ויינברגר. הרכב המבצע היה צנוע יחסית, בדומה למקובל בימי באך, בכנסיית תומאס הקדוש בלייפציג.

מבין הסולנים נשמעו משכנעים במיוחד זמר הטנור הבלגי הנהדר גי דה מיי בתפקיד המרכזי של המספר (האוונגליסט) המוסיף לדברי השליחים, חסרי הבאס הקולנדים, מקס ואן אגמונד ופטר קויי. השירה המקהלתית המעולה התעלתה לרמה רבת עוצמה עם זמרי כאך מגרמניה והברי מקהלת הנערים מטלק.

בתוספת בלתי צפויה חדרו לכנסייה רעמי הזיקוקין דינור מטקס פתיחת הפסטיבל בבריכת השולטן.

אכזבה

מאת מירי מו

תיאטרון מחול רינה שינפלד מציג: "דמויות ואטיודים" ו"קיץ 1987 – בחדרי". כוריאוגרפיה: רינה שינפלד. תלבושות: ניק להב. תאורה: פיליס רוס. תפאורה: טובה ברמן.

הנהלת פסטיבל ישראל גילתה מידה לא מבוטלת של רוחב לב ופלורליזם תרבותי בהחליטה לכלול את ערב המחולות של רינה שינפלד במסגרת הפסטיבל, אך פתיחת אירועי המחול בפסטיבל דווקא בערב הזה היא אנטי-קליימקס למה שמצפים מפתיחה.

כאן קאן כאן קאן כאן קאן כאן קאן

הצופים אהבו את "מילגרו" של רדפורד – המבקרים לא

מאת גרשון שלוח, בקאן

קאן (מיוחד ל"דבר").– קאן כולה יצאה אתמול מעורה לכבוד "הבובה הנפלאה"... ...נשים היסטוריות וגברים מסויגים יותר, אך מקנאים בעליל ניסו להתקרב אליו ככל האפשר כדי להיווכח שגם עם תולצה פתוחה, שיער פרוע ומשקפיים ורוקים – עדיין יש בו אותו משהו שהפך את השחקן המתקרב לגיל 50 לסמל היופי הגברי של דורו.

רדפורד בא לקאן הישר ממוסקווה, לאחר סיבוב לכבוד הקרנת סרטו בבירה"מ. הפעם לא כשחקן אלא כבמאי הסרט "מילגרו" שהוצג אמש מחוץ לתחרות. הצופים אהבו את הסרט מאד, המבקרים היו מסויגים יותר, אם כי הכל הודו שהוא מרגש ויש בו חן רב. העלילה נסבה על תושבים מכסיקנים בניו-מכסיקו המתמודדים נגד יזמים וזרי מצפון המנסים להפוך את קרקעותיהם לאתר נופש עם מגרשי גולף. אבל הביקורת החברתית והפוליטית מוגשת בצורה של מעיין הומוריסטי, עם נופך של אגדה ושל טיפת "פלאה שבתי". הטובים מנצחים את הרעים שאינם הולכים עד הסוף. אפילו המתים לא מתים באמת.

רדפורד נרתע מקולנוע פוליטי ישיר ו"אינו מאמין" בו. הוא הודה בכך במסיבת העתונאים ההמונית שלו בארמון הפסטיבלים. כמו שרדר הבלאבאי הרסט "הוא מעדיף ביטוי ללא ביקורת. אבל הוא דיבר לא מעט על פוליטיקה. "אין לי כוונה לרוץ לתפקיד פוליטי, אולי משום שיש לי ביקורת קשה כלפי כל המערכת הפוליטית. אין לי כוונה להביע את עמדתי לגבי המועמדים לנשיאות. אני מעדיף לתמוך במועמדים במישור המקומי, היו לי שני רגעים מאושרים מבחינה פוליטית. כאשר ניקסון פרש מתפקידו וכאשר נבחר הנשיא ג'ימי קרטר. חשבתי שטוב שזה קרה".

רדפורד הוא פעיל ידוע למען איכות הסביבה, אך כשנתבקש לדרג אמר, כי המשפחה חשובה לו יותר מהקולנוע ומאיכות הסביבה גם יחד. הוא הכחיש בתוקף שיש לו מאהבת צרפתיה, אם כי את צרפת הוא מאד אוהב.

פסטיבל קאן מציג השנה שחקנים נוספים שהפכו לבמאים. לאחר הצלחה רבה שלה זכה בוב הופקינס עם סרט אנטי מלחמתי סימבוליסטי, הציג אמש שחקנו של ברגמן, מקס פון סידוב, את "קטינקה", סרט על אהבה וצביעות החברה.

פעילי התנועה נגד גזענות ניצלו את שהותו של רדפורד ואת נושא סרטו כדי להפגין ליד ארמון הפסטיבלים נגד הגזענות בצרפת, ונגד פגיעות בזכות המגורים למהגרים בריביירה הצרפתית, שהצביעה ברובה עבור להפן בבחירות האחרונות.

היום בפסטיבל

רינה שיינפלד: קיץ 87 בחדרי

שתי לאות

מאת חדוה צימרמן

מאריה ונאוה, שתי לאות, עומדות להפגש היום ל"שיחת עבודה". שתיהן כוות עור ושחורות עין, ולשתיהן שיער כהה וארוך כיאה לגיבורה הראשית של "הדיבוק".

נאוה זיו, תלמידת משחק בסמינר הקיבוצים, נבחרה על-ידי הבמאי הפולני אנדריי ואיידה לגלם את דמותה של לאה בהצגת התיאטרון "הבימה". מרייה גלנטה, חברה בלהקת המחול של מודרים בז'אר, המעלה במסגרת פסטיבל ישראל גירסה משלו ל"הדיבוק".

בז'אר עצמו אמור היה להיפגש אמש מייד לאחר נחיתתו בישראל עם ואיידה, אלא שלבמאי הפולני נועדה אמש פגישה עם השחקן ריצ'ארד דרייפוס המבקר עתה גם הוא בישראל, והעומד לכבב בסרטו הבא. ישראל היא היום מקום מפגש בינלאומי ליוצרים בתחומים שונים.

טייק ניוז

אולפן השידורים של הפסטיבל "טייק ניוז" החל אמש בשידור יומי של יומן פסטיבלי, בהנחיית מנחם פרי ומירב מיכאלי.

על המסך ברחבת תיאטרון ירושלים יוקרנו בין הקטעים מן הפסטיבל וידאו-קליפס חדשים שהובאו מאנגליה, והקהל מוזמן לצפות בהם ולצאת בריקודים.

קוקטייל לילי

את הפתיחה למסיבות הפסטיבל ניתן ממשכנו של הנשיא במוצאי שבת, שם אירח חיים הרצוג את משתתפיו ומנהלי הפסטיבל לקוקטייל לילי. שחקני הבימה שסיימו אותה שעה את הופעתם ב"הדיבוק" לא הסתפקו בבמסיבה צנועה זו והמשיכו אותה עד השעות הקטנות של הלילה כמסעדת הסינמטק הירושלמי, שנשארה פתוחה במיוחד בשבילם.

לאן הערב

תוכניות הערב, 16.5, בפסטיבל:

- "בכבעת התנך", האופרה הישראלית החדשה, 20.30 אולם שרובר
- אנסאמבל מזרח מערב, 21.00, אולם רבקה קראון
- מילים להצגה ופסנתר, 20.30, התיאטרון הקטן
- מתיאוס פאסיון, כנסיית הדורמיציון.
- משירי ארץ אהבתי, מידה זכאי, 20.30, מוזיאון תל אביב.

כרטיסים לכל המופעים, למעט המתיאוס פאסיון, ניתן עדיין לרכוש בקופות.

צמרת מש' החוץ בחו"ל:

פרס בארה"ב – טמיר מנהל שיחות בפאריס ובײלין מצטרף לפרס

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

כל צמרת משרד החוץ שוהה בימים אלה בחו"ל.

שר החוץ שמעון פרס יחד עם עוזריו ויועציו נמצא בארה"ב. מנכ"ל המשרד אברהם טמיר יצא לפאריס לשיחות עם דיפלומאטים מארצות העולם השלישי. המנכ"ל המדיני יוסי ביילין הצטרף לפמליית השר לשיחות המדיניות שיהיו השבוע בוואשינגטון עם שר החוץ ג'ורג' שולץ והנשיא רונאלד רייגן.

השר בלי תיק עזר וייצמן משמש ממלא מקום של שמעון פרס ומנהל את ישיבות הנהלת המשרד. פקידים בכירים במשרד החוץ אמרו כי "על אף שנעים לעבוד עם השר וייצמן הרי שהמשרד מתנהל כמעט כמו טייס ללא מטוס בניווט מתוכנת מראש".

חריש הורה על חקירת מפיצי עצומה הקוראת לסרב להשתתף בדיכוי

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש פנה לראש מחלקת החקירות במשטרה בבקשה לפתוח בחקירה נגד מפיצי עצומה הקוראת לא לציית לפקודה שתורה לקחת חלק בפעולות שיטור ודיכוי בשטחים.

חריש רואה בעצומה זו חשד לעבירה של "הסתה לאי ציות" לפי סעיף 110 לחוק העונשין. בבקשתו לפתוח בחקירה נגד מפיצי העצומה והאחראים לפרסומה מציין חריש כי היא מופנית נגד מי שמארגנים פעילות המכוונת לגרום לחיילים שלא לציית לפקודה חוקית.

סופרת "דבר" טובה צימוקי מוסרת:

זמרת המחאה ג'ון באאז פנתה לשלטונות צה"ל באמצעות תנועת "יש גבול" בבקשה לבקר בכלא הצבאי בו מוחזקים אנשי המילואים שנדונו למאסר עקב סירובם להשתתף בדיכוי ההתקוממות בשטחים.

בכוונתה להצטרף לסרבנים ולקרובי משפחותיהם בשערי הכלא, ולערוך שם משמרת מחאה שקטה בתמיכה בסירוב לשרת במילואים.

מחריף המאבק

(סוף מעמוד 1)

שלפיה משולם פיצוי בשיעור של 70 אחוז לאחר התייקרות מצטברת של שבעה אחוזים, חייבת להשמר גם בעתיד, "אם כי ההסתדרות עדיין מוכנה לשינויים קלים".

הברפלד הזהיר שהחיית עמדתה זו של ההסתדרות ע"י האוצר והמעסיקים הפרטיים, "תשמש עילה למאבק מצידנו". עוד אמר, שלנוכח אי ההתקדמות במשא ומתן על חידוש הסכמי השכר לשנתיים הקרובות, תוך עשרה ימים תורגש החרפה ביחסי העבודה.

בתוך כך נמסר ש־3 האיגודים המקצועיים האקדמאיים, מתחילים השבוע לקיים אסיפות מחאה בשעות העבודה, במחאה על מה שהם מכנים כ"סחבת בפתיחת המשא ומתן לחידוש הסכמי השכר". האקדמאים דורשים תוספת שכר של כ־20 אחוז.

העגבניות גררו

(סוף מעמוד 1)

ל־1.5 אחוז ואילו סעיף הדיור ירד ב־1.6 אחוז.

את גל ההתייקרויות הובילו בחודש שעבר העגבניות שמחירן עלה בלמעלה ב־114 אחוז. התייקרויות חריגות במיוחד נרשמו גם במחירי הקישוא, והצנון והכרובית שעלו בין 38 ל־67 אחוז.

גם החודש צפוי מדד גבוה יחסית. ייקור המוצרים המסובסדים שבוצע בתחילת החודש יתרום למדד מאי כמחצית האחוז והמשך העלייה במחירי ההלבשה וההנעלה תתרום כמה עשיריות אחוז נוספות. עלייה זו תקוזז בחלקה, בשל ירידה עונתית במחירי הירקות והפירות.

בתגובה לעלייה החריגה הודיע משרד האוצר כי העלייה הגבוהה במדד היתה צפויה מראש, בשל מרכיבי העונתיות שבו.

לטענת האוצר מצביע המדד על כך שיש להמשיך ולשמור על מסגרת התקציב ולא לאפשר בשנת 1988 עליית שכר ריאלית מעבר לזו שכבר התרחשה.

שר הכלכלה גד יעקבי אמר אתמול כי מדד אפריל מהווה תמרור אזהרה שיש להתייחס אליו ברצינות. לדבריו, היציבות היחסית שהושגה עדיין שבירה, ובתחומים מסויימים, כגון ייצור, ייצוא עדי פיתוח ובריאות, קיימים עדיין קשיים חריפים.

מנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי אמר אתמול כי אנשי משרדו בודקים עכשיו את סל המוצרים, במטרה לקרב את הרמה הבסיסית של הקצבאות לצרכים האמיתיים של הנזקקים.

קיסר: עלייה מדהימה

"העלייה במדד המחירים, בשיעור של 2.7 אחוזים – מדהימה. איש לא ציפה להתייקרות כה חדה". כך הגיב אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, על פרסום המדד של חודש אפריל.

קיסר הדגיש שעלייה כה גבוהה של המדד בחודש אחד, בלי שחושבו בה עדיין ההתייקרויות של המוצרים המסובסדים, מצביעה על חיוניותו של מכשיר תוספת היוקר. הוא הוסיף שמאז שולמה תוספת היוקר האחרונה, עלה המדד כדי 4.4 אחוזים וכל עוד לא נחתם הסכם תוספת יוקר חדש, הרי כשתגיע הצטברות המדד ל־7 אחוזים תשולם תוספת היוקר לעובדים על-פי ההסכם האחרון.

מזכ"ל ההסתדרות קרא לשר האוצר לממש את הבטחתו להאריך בשנה את חוק הפיקוח על המחירים, כדי למנוע את ערעור היציבות במשק.

לאוטמן: צריך אחריות בהסכמים

המדד הגבוה של חודש אפריל מחזק למעשה את הצורך לנהוג באחריות מירבית בנושא הסכמי השכר במשק, באופן שההסכמים שייחתמו יסייעו להוריד את האינפלציה מתחת לרמה בה היא נמצאת כיום. כך אמר דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים, בתגובה על מדד חודש אפריל שפורסם אתמול.

לאוטמן הוסיף, כי בשם השמירה על היציבות היה צריך להגיע להסכמה לאומית של הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים וכי הוא פעל בכיוון זה, על מנת להגיע להסכמה כזו בחודש מארס 1988, שהיתה מסייעת, לדעתו, להורדת האינפלציה ולגיבוש הסכם תוספת יוקר והסכמי שכר טובים, שהיו מסייעים לשמור על היציבות.

מר לאוטמן מתח ביקורת על ההסתדרות ועל האוצר, שלא עשו המאמץ הנדרש, כדי להגיע להסכמה זו.

שמאי: תמרור עצור

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי, אומר בתגובה על פרסום המדד, כי המדד הוא בבחינת תמרור עצור לכל אלה המבקשים לפגוע במכשיר תוספת היוקר.

לדבריו, שיעור המדד מבהיר לכל כי היציבות במשק היא בערבון מוגבל, וכי העלאות המחירים עלולות לתת דרור לסחרור אינפלציוני.

לדעתו, נוכח העלייה הגבוהה שחלה בעיקר במחירי הירקות והפירות, יש לפצות את בעלי ההכנסות הנמוכות על מלוא שיעור ההתייקרויות, ולא להמתין עד אשר תחול הצטברות בת 7 אחוזים בשיעורי המדד.

קופת גמל "יסודות"
הרווחית ביותר עם תשואה בשיעור של 8½% בשנת 87'.
קופת גמל "גמולה"
קופת הגמל הבטוחה ביותר עם תשואה מובטחת בשיעור של 4.5% לשנה.

שתי ההוכחות הטובות ביותר לכדאיות החסכון בקופות גמל

אם גם אתה מודע לחשיבות החסכון ובודק את כדאיות ההשקעה באפיק קופות הגמל, לפניך שתי ההוכחות הטובות ביותר. לא במקרה שתיהן של בנק המזרחי. לבנק המזרחי ועדת השקעות ציבורית, המורכבת מאנשי כספים וכלכלה, הדואגת להשקעות הנכונות והטובות ביותר, ביחד עם יועצים חיצוניים המתמחים בשוק אגרות החוב. בנק המזרחי שהוא בנק גדול, אך לא גדול מדי, יכול בקלות רבה לתמרן בשוק האג"ח, להשקיע ולמכור במהירות וכך להרוויח עבורך יותר. לבנק גם מערכת מיחשוב משוכללת במיוחד, המאפשרת קבלת נתונים עדכניים על מצב ההשקעה, תורים מזומנים וכדי. זו הסיבה שקופת גמל "יסודות" היתה הרווחית ביותר בשנה האחרונה וקופת גמל "גמולה" יכולה להבטיח לך תשואה קבועה לכל החיים, בשיעור של 4.5% לשנה. גם אם אינך לקוח של בנק המזרחי, כדאי לך להצטרף ולהנות מקופות הגמל של בנק המזרחי

בלעדי לבנק המזרחי - מידע ON LINE:
רק בבנק המזרחי תוכל להנות באמצעות כרטיס "שיאון", בכל אחד מסניפי הבנק, ממידע עדכני, בזמן אמיתי, על מצב קופות הגמל שלך

מבצע מיוחד ב"גמולה"
למצטרפים עד 31/5/88*
הצטרפו בהקדם לקופת הגמל הבטוחה ביותר "גמולה" והבטיחו לעצמכם ריבית ריאלית בשיעור של 5% לשנה, למשך 5 שנים. (בתום 5 שנים הוילך מובטחת ריבית בשיעור של 4.5% לשנה, ללא הגבלה בזמן).

בואו לקבל "יעוץ אישי":
הכנס לסניף בנק המזרחי הקרוב אליך ובקש לשמוע את כל הפרטים על קופות הגמל הכדאיות של בנק המזרחי נשמח לייעץ ולעזור לך בבחירת קופת הגמל שלך.

תכל'ס בנק המזרחי
פוגל לוין בורוש

مكبّر من الأصل

مكان الأصل

משק וכספים

המפקח על הבנקים מזהיר:

הבנקים לא יוכלו לשמר הרווחיות ללא התייעלות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הבנקים לא יוכלו לשמר את הרווחיות הטובה שהשיגו בשנת 1987 ללא התייעלות תפעולית נוספת, שיפור כוח האדם שהם מעסיקים והתייחסות שונה לסיכונים הבנקאיים, אומר המפקח על הבנקים בבנק ישראל אמנון גולדשמידט.

בערב העיון המסורתי באוניברסיטת תל אביב, שנערך בשיתוף עם אוניברסיטת ירושלים על התוצאות העסקיות של הבנקים בשנת 1987 אמר המפקח על הבנקים כי הרווחיות הטובה שהשיגו הבנקים ב־1987 אינה מובטחת בעתיד ובוודאי שאינה מאפשרת העלאות שכר נוספות וחלוקת דיבידנדים מהרווחים. תהליך ההתייעלות בבנקים עדיין לא מיצא את עצמו ועפ"י המדיניות החדשה נדרשו הבנקים להגיש לבנק ישראל תוכניות התייעלות המאושרות ע"י הפיקוח על הבנקים. ד"ר גולדשמידט ציין כי בהיעדר הכרעה על מבנה הבעלות והשליטה על הבנקים יש כדי להגדיל את אי הוודאות בפעילותם, גם בקשריהם עם גורמים בחו"ל. ד"ר גולדשמידט סבור כי הבנקים נשענים יתר על המידה על בטחונות של לקוחות ופחות על ניתוח פיננסי שלהם. לדעתו על הבנקים להגדיל את מרכיב האשראי הנשען על ניתוח מצבו של הלקוח לקבל האשראי. הוא הביע חשש כי ההישענות על מגזר צר – הפעילות השקלית הבלתי צמודה – התורם את מרבית הרווח של הבנקים עלול להוות אנטי תמריץ בהתייעלות נוספת במערכת הבנקאית.

פרופ' אמיר ברנע הציב סימני שאלה על נכונות הציבור לשלם ריביות ריאליות גבוהות כל כך לאשראי השקלי הלא צמוד. ריביות אלה הגיעו לשיעור ריאלי של 38 אחוז במסגרות חח"ד ולחמישים אחוז באשראי החריג ב־1987. פרופ' ברנע ציין כי כל ההסברים הבאים לתאר התאפשרותם של ריביות גבוהות כאלה אינם משכנעים וגם בעבר הוכיח, למי ששכח, מצאו הבנקים פטנטים להטלת ביצי זהב.

פרופ' ברנע העריך כי רווחיות הבנקים השנה (1988) תגיע ל־340 מליון דולאר שיהוו תשואה של 10 אחוזים על ההון העצמי של הבנקים. הוא ציין כי תיקון התשואה להון של הבנקים לשנת 1987 תוך ביטול השקעתם במניות המוסטרד וההפסדים ממכירת נכסים היה מעלה את התשואה להון לארבע עשרה וחצי אחוז בבנק הפועלים ובבל"ל ולכ־10 אחוזים בדיסקונט ובבנק המזרחי.

מדינה: לא הוכח שההצמדה לסל הקטינה האינפלציה

מאת דרור שרביט

טרם הוכח שההצמדה לסל המטבעות הקטינה את האינפלציה, אומר מנכ"ל האוצר ויקטור מדינה בשיחה ל„דבר". לעומת זאת, אין מחלוקת על כך שבתקופה הראשונה של התוכנית לייצוב המשק סייעה ההצמדה של השקל לדולר להצלחת התוכנית, לנוכח התחזקות המטבעות האירופיים לעומת הדולר.

התבטאותו של מדינה בעניין זה משקפת את עמדתם השונה של ראשי האוצר, ובכללם גם סגן שר האוצר עדי אמוראי בסוגיית ההצמדה של השקל. אחד מהשיקולים נגד ההצמדה לדולר שמעלה בנק ישראל הוא שהצמדה כזו היתה מגבירה את הלחצים האינפלציוניים במשק בשל התייקרות המטבעות האירופיים. מדינה אומר עתה, כאמור שלא הוכח ההיפך: כלומר שההצמדה לסל הקטינה את האינפלציה במשק.

מנכ"ל האוצר מציין שלוש רפורמות מרכזיות במשק הציבורי: מימוש סעיף 8 להסכם השכר שיאפשר לחלק בין עובדי יחידות ממשלתיות וציבוריות

ויקטור מדינה

את שכר העובדים שיפוטרו; ועדה משותפת לאוצר ולהסתדרות עוסקת עתה בקביעת כללים למימוש עיקרון זה; תמחור ריאלי של כל השירותים הממשלתיים כפי שנעשה עתה בשירותי הבריאות. דגם זה יורחב גם לכל המוצרים והשירותים האחרים המסופקים על ידי המדינה ובכללם קרקע ומים. מדינה אומר כי שאלת סבסודם של המשתמשים צריכה להפתר בדרכים אחרות ועל הממשלה המשתמשים לדעת מה עלות המקורות שבשימושם. תמחור לקוי גורם להקצאת מקורות בלתי יעילה ולבזבוז, סבור מדינה; רפורמה במבנה השכר על פי המלצות ועדת זוסמן.

מנכ"ל האוצר אומר כי האוצר לא יבקש תוספת תקציב כדי לממן את ההוצאות הנוספות בשל אירועי השטחים. את מקורות, ההוצאה האלה יבקש האוצר לממן מהתקציב הקיים, במערכת הבטחון ובמשרדים אחרים. לגבי הטענה כי ייקור המוצרים המסובסדים נוגד את מדיניות הממשלה להורדת האינפלציה הוא מציין כי בעוד שהגרעון התקציבי מהווה לחץ קבוע לעליית מחירים, הרי שלייקור המסובסדים השפעה חד־פעמית ומוגבלת על עליית המדד.

אשר להתפתחות המחירים במשק אומר מדינה כי יעד האינפלציה בשנת התקציב הנוכחית – 12 אחוז – הוא בהחלט יומרני ויעברו 3 עד 4 שנים עד שהאינפלציה במשק תהיה ברמה חד ספרתית הנמוכה מ־5 אחוזים.

ירידות והמתנה במניות

● שבוע המסחר החדש נפתח בהצעים גדולים שנקלטו בירידות שערים ● הציפיות להאצת קצב האינפלציה ולהאטה במשק שרגעות בשוק המניות ● אין זרימת כספים לקרנות המניות ואין התרחבות במעגל הפעילים במניות ● פרשנים בורסאיים מעריכים כי המימוש בבורסה יביא את מדד המניות משיעור של 90.6 לערך עד לשיעור של 86־84 לערך. מקורבים מאמינים כי המגמה החיובית תשוב כמו ● ירידה נוספת בריבית השיקלית למפקידים כ־11%, צפויים מבצעי אשראי בנקאיים מוזלים בקרוב עקב עודפי נזילות גבוהים במערכת הבנקאות ● בשלב המרב נרשם למניות המשתתפים היצע כספי בסך 3.8 מיליון שקל ● מזרים מסבירים כי מחירי האג"ח צמודות המדד גבוהים יחסית ● פעילות ערה נמשכה גם אתמול במניות הסנה, ישפרו, פרוטרום ונוספות ● הצעים כבדים נרשמו גם בחלק מהקלילות ושערן ירד באורח חד ● השיפור ברווחיות של חברות רבות לסוף שנת 1987 אינו מעורר את הבורסה שכן רבים צופים לקיטון ברווחיות בשנת 1988 ● מבחנו של שוק המניות ביומיים הקרובים, הפגנת התמיכה או שמא שחיקה נוספת?

מאת שמואל רוזנבלום*

שבוע המסחר החדש נפתח בבורסה במגמת ירידות שערים תוך רישום הצעים גדול למדי. אופי הפעילות מהשבוע החולף שסימן מימוש רווחים קיבל אתמול תאוצה נוספת והפך לירידות שערים במקום מסחר מעורב כבשבוע שעבר. הגורמים העיקריים שהביאו למפנה השלילי היו בעיקר החששות להאצת קצב האינפלציה והציפיות להאטה כללית במשק בעת הקרובה. ירידת הריבית השקלית למפקידים בצירוף רמת מחירים אטרקטיבית ושיפור נאה ברווחיות חברות רבות לסוף 1987 אינם משפיעים כעת באורח דומיננטי כבשבועות הקודמים. סוחרים בבורסה ציינו אתמול כי הפגנת התמיכה במניות מהמסחר היום ומחר תקבע את התפתחות השוק ויציבות קו התמיכה שלו בעת הקרובה. פירסום מדד המחירים היום אחה"צ ישפיע אף הוא על מגמת המסחר במניות. במהלך המסחר במשתנים בלטו רכישות נוספות ועליות שערים מפתיעות במניות הסנה בהם מגלה עניין ברוקר פרטי גדול. פעילות כספית סבירה נקשרה במניות ים המלח, דיסקונט השקעות וחברה לישראל שנסחרו בירידות. שבין 2% ועד 3.5%. במניות משתנים רבות נקשרו עיסקאות נמוכות ביותר בהיקפן הכספי. במניות ההופשיות בלטו ירידות בדובק –5.9% ללא מחזור כספי ובהיצע אפסי, פניקס –6%, אתא –8.1%, מן 6.8%5–, אילן מלונות –9.8% – במניות התצי כברות בלטה פעילות ערה בישפרו, פרוטרום, מבני תעשיה, אגן, אינטרגמא 5 תוספות תוך נטיה לירידות.

שווי שוק של סקטורים בורסאיים

לפנינו נתוני שווי שוק מסכמים של סקטורים בבורסה מהתאריכים 31.12.87 – 10.5.87.

שם הסקטור	שווי שוק ל־31.12.87 ב־₪	שווי שוק ל־10.5.88 ב־₪	שינוי ב־%
בנקים למשכנתאות	3434.1	4766.0	38.78%
חברות מימון	191755	218303	13.84%
ביטוח	239224	211346	–11.65%
מסחר ושירותים	456995	379230	–17.02
מקרקעין ופיתוח	700647	635435	–9.31%
מזון וטבק	164197	141269	–13.96%
חברות להשקעה	874494	766377	–12.36%
רשימה מקבילה	130625	99416	–23.90%
טכסטיל והלבשה	220079	165202	24.93%

כלכלני בנק הפועלים – סלקטיביות

כלכלני בנק הפועלים מנו בסקירתם השבועית את הגורמים שהשפיעו בשבוע שעבר על מגמת המסחר במניות. להלן הפירוט של כלכלני הפועלים: 1. הדו"חות הכספיים המתפרסמים בתקופה זו מלמדים על שיפור בתוצאות העיסקיות לסיכום 1987. 2. חוסר היציבות במגמת המסחר נובע מאי התרחבות משמעותית במעגל המשקיעים, זאת למרות הגידול במחזור הכספי היומי הממוצע מ־8 מיליון שקל לפני כשבועיים עד 12 מיליון שקל בשבוע שעבר. 3. הריבית הנמוכה יחסית בפקדונות שקליים. כלכלני הפועלים מניחים כי שוק המניות ממשיך במגמה מתונה של עליות, המלווה בגלי מימוש רווחים קצרים תוך התרחבות איטית במעגל המשקיעים. לדעת אנשי הפועלים סביר להניח כי בעתיד נהיה עדים לסלקטיביות במניות ובענפי המסחר השונים.

קרנות הנאמנות – ממתינים לכספים חדשים

בקרנות הנאמנות המהוות את חוט השדרה הבורסאי אין חדש בתקופה האחרונה. מקורבי הבורסה תלו תקוות מרובות בזרימת הון חדש לקרנות ובגילוי עניין מחודש באמצעות הקרנות מצד ציבור המשקיעים הרחב. בשבועות האחרונים נרשמה זרימה כספית קלה לקרנות אך אין בכספים אלה משום שימון גלגלי הקרנות להאצת המגמה החיובית במסחר. הכסף הראשוני שזרם לקרנות הינו כידוע כסף הם הצטער לפעילות בורסאית אך מעדיף לפעול באמצעות הקרנות ולא במישרין במניות. ניצני זרימת הון זה לא הביאו בשלב זה לפעילות של ממש. בקרנות הסולידיות נרשמה צבירה נאה יותר לאור החלשות אפיקי ההשקעה האלטרנטיביים. הגורם המרכזי המעודד במהלך השבועיים האחרונים היו קופות הגמל המנסות לגוון השקעות גם באמצעות מניות. נראה שנדרשת סבלנות נוספת עד אשר יגלה הציבור עניין של ממש במתרחש, אם בכלל.

אילנות דיסקונט – האופציות נסחקו באורח חד

תנודות השערים שנרשמו מאז תחילת 1988 בכתבי האופציות בבורסה התל־אביבית הן חדות וקיצוניות הרבה יותר מהמניות עצמן. בבדיקה שערכו כלכלני אילנות דיסקונט ב־15 חברות בעלות שווי השוק הגדול ביותר בבורסה המסתכם בסך של 1.1 מיליארד דולר הסתבר כלדקמן: מניות החברות ירדו בממוצע בשיעור של כ־14% בעוד שכתבי האופציות של אותן חברות ירדו בשיעור ממוצע של 25%. נתון מעניין נוסף של כלכלני אילנות דיסקונט הינו לגבי סטיית התקן, ממוצע סטיית התקן במניות עמד על 8 ובכתבי האופציה עמדה הסטייה על 10.22.

אין מחסור בממון והאשראי גדל

עפ"י הנתונים המסתמנים במערכת הבנקאית קיימים עודפי נזילות גדולים ולפיכך מצפים כי מבצעי האשראי לציבור יפתחו שוב בקרוב. כידוע זורמת מרבית האשראי לציבור לצריכה ההולכת וגדלה באחרונה. עודפי ההון המצטברים בבנקים מאפשרים לרובם מתן אשראים בהיקף נרחב כאשר השיעבודים כנגד ההלוואות הינם במוצרי צריכה כמכוניות, מוצרי חשמל וכדומה. בשוק ההון העריכו עד לפני מספר חודשים כי הגידול באשראי לציבור יאפשר בעתיד פעילות מקבילה גדולה יותר באפיקי ההשקעה השונים. בדיעבד התגלה כידוע מצב הפוך לחלוטין במקום להשקיע ולהוסיף גדלה הצריכה וקטן החיסכון. מי שחשב שמתן האשראי לציבור יעודד את שוק ההון טעה לגמרי ואשראי מוזל אינו אלמנט של ממש בשוק ההון בשלב זה.

ריבית שקלית – מגמת ירידה

מגמת ירידה בריבית השקלית למפקידים החלה להסתמן מאמצע השבוע שעבר והיא החריפה בתחילת השבוע הנוכחי. בפקדונות שקליים גדולים ניתן כיום לקבל ריבית זכות של 11% מדישוב שנתי וגם זאת לא בכל הבנקים. ישנם בנקים המשלמים באחרונה ריבית בשיעור של 10% בלבד לפקדונות גדולים. עודפי הנזילות במערכת הבנקאית מוערכים כיום במאות מיליוני שקלים ופרשנים מאמינים כי הבנקים עשויים לצאת בקרוב במבצעי אשראי נוספים ונוחים לציבור הרחב. בפקדונות כספיים הסגורים לחודש ניתן כיום לקבל עד 12.75% לשנה אך בחלק מהבנקים מעריכים כי הריבית תמשיך לרדת ולפיכך הם אינם מעוניינים בפקדונות לחודש העשויים להתגלות כבעלי עלות גבוהה מהחזור. פקדונות כספיים של 10,000 שקלים מקבלים כיום ריבית בשיעור שנע בין 9% ועד 10%. לכל היותר החזר... גם כיום קיימים מספר מוסדות כספיים ובנקים קטנים המשלמים לפיקדונות ריבית חריגה מהממוצע הבנקאי המקובל.

* הכותב מנהל תיק השקעות

הקבלנים מסרבים לדון על הסכם השכר בענף הבנייה

בטענה ש"סולל בונה" אינו משלם תוספות שכר

מאת חיים ביאור

מרכז הקבלנים והבונים מסרב לדון עם הסתדרות פועלי הבניין על חידוש הסכם השכר, בתגובה על כך ש"סולל בונה" הקפיא את השכר לעובדיו ואינו מבצע את הסכמי השכר.

מרכז הקבלנים טוען שסירובו של "סולל בונה" לשלם תוספות שכר לעובדיו, גורם לכך שהקונצרן נהנה מתנאי תחרות משופרים לעומת חברות אחרות.

במקביל הודיע מרכז הקבלנים למזכיר הסתדרות פועלי הבניין, שלמה דהאן, כי הורה לחברות הבנייה שבטיפולו, לא להעלות את ההפרשה לקרן הפנסיה של פועלי הבניין בשיעור של 1.5 אחוז (1 אחוז המעסיק וחצי אחוז העובד), כל עוד נמנע "סולל בונה" להעלות את ההפרשה בהתאם.

המזכירות של הסתדרות פועלי הבניין החליטה בתגובה כי אם עד סוף החודש לא ייקבע מועד לתחילת המשא ומתן על חידוש הסכם השכר בענף, יוחלט על צעדים אופרטיביים נגד המעסיקים.

בתוך כך תובע "סולל בונה" להפוך את פסיקת הברפלד מלפני חודש, בעניין אי תשלום תוספת השכר בקונצרן – "להסכם לכל דבר". כזכור, קבע הברפלד בפסיקתו שעובדי הבנייה ב"סולל בונה" לא יקבלו השנה כל תוספת שכר ורק בדצמבר יוחלט אם לשלמה – בכפוף למצבו הכספי של הקונצרן. הנהלת סו"ב מעוניינת להפוך את הפסיקה להסכם, כדי למנוע הגשתן של תביעות משפטיות נגדה מצד עובדים, הדורשים העלאת השכר ב־10 אחוז כפי שנקבע בהסכם השכר האחרון שנחתם בענף. הסתדרות פועלי הבניין מתנגדת לתביעה זו של הנהלת הקונצרן.

הושלם מצפה תלפיות

באזור התעשיה תלפיות בירושלים הושלמה בימים אלה בנייתו של „מצפה תלפיות", מבנה חדיש של משרדים ושטחי מסחר על שטח של כ־3,500 מ"ר. המבנה בן 4 הקומות הוקם על מגרש של דונם וחצי. הקרקע נרכשה על ידי חברת „על־יש", חברה לפיתוח תלפיות בע"מ, מהחברה הכלכלית לירושלים. בבניה הושקעו 1.5 מיליון דולר.

תחרות בין חברות על קבלת מימון מקרן „בירד"

מאת אבי שוברט

8 פרוייקטים משותפים לחברות אמריקאיות וישראליות זכו לתמיכת קרן „בירד", הקרן הדו־לאומית למחקר ופתוח תעשייתיים ישראל - ארצות הברית, בסך של 5.7 מיליון דולר.

לראשונה מאז הוקמה הקרן לפני עשר שנים נאלצה קרן „בירד" לדחות פרוייקטים מבטיחים המשותפים לחברות ישראליות ואמריקאיות, עקב עודף ביקוש.

מועצת המנהלים של הקרן התכנסה ב־11 במאי בוואשינגטון. את הצד הישראלי ייצגו יורם אריאב ממשרד האוצר ויגאל ארליך המדען הראשי ממשרד התעשיה והמסחר. מתוך 13 פרוייקטים שהוצגו על ידי ד"ר אד מלבסקי מנכ"ל הקרן אושרו 8. ההשקעה בפרוייקטים נאמדת ב־11.4 מיליון דולר, כאשר „בירד" משתתפת ב־5.7 מיליון דולר.

הפרוייקטים הם בתחומי דיאגנוזה רפואית, תוכנה מתוחכמת, מיכשור תעשייתי, טלקומוניקציה ואנרגיה סולרית.

קרן „בירד" שהוקמה ב־1977 תמכה ב־160 פרוייקטים, אשר מפותחים ומשווקים יחדיו מוצרים או תהליכים טכנולוגיים הקשורים בתעשיות אזרחיות בלבד. פרוייקטים אלה הניבו לישראל יצוא של כ־400 מיליון דולר.

שיפור ברווחיות אמפל

אמפל – חברה אמריקאית ישראלית מקבוצת בנק הפועלים, מפרסמת דו"חות כספיים לשלושת החודשים הראשונים של שנת 1988.

הרווח הנקי לרבעון הראשון של השנה הגיע ל־$ 1,566,000, לעומת $ 1,314,000 ברבעון הראשון של שנת 1987, שעור גידול של 19%. זאת בהמשך למגמת שפור הרווחיות בשנים 1986 ו־1987.

הכנסות החברה בתקופה זו הסתכמו ב־$ 34,074,000, לעומת $ 28,616,000 בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהכנסות החברה והשפור ברווחיותה נובעים, בין השאר, מפעילויות מימון לטווח ארוך של הבנקים למימון תעשיה בישראל שבבעלותה של אמפל ומהכנסות מוגדלות מבתי מלון שבבעלות החברה.

המאזן המאוחד של החברה ליום 31.3.88 הסתכם ב־$ 1,270,831,000, לעומת מאזן של $ 1,252,555,000 ב־31.12.87. ההון העצמי גדל ל־$ 105,305,000, בהשוואה ל־$ 104,806,000 ב־31.12.1987.

אמפל היא תאגיד שמרכזו בניו־יורק, ועיקר עסקיה הם במימון והשקעה בפיננסים, טכנולוגיה מתקדמת וחקלאות בישראל.)

10 מיליון דולר הושקעו ב„גלי זהב"

בפרוייקט „גלי זהב" הושקעו כ־10 מיליון דולר על ידי קבוצת משקיעים בראשותם של פול וייס ולאון כהן, ומצפים למכור את כל הדירות תוך 6 חודשים. הפרוייקט כולל 124 דירות מפוארות בגדלים שבין 30 מ"ר לפנטאוזים של 124 מ"ר המיועדים למגורי קשישים. כל הדירות כוללות שטיחים מקיר לקיר, מתקני חשמל, כיורים חשמליים וכו'. בבניית הפרוייקט הושקעו כ־10 מיליון דולר. לצד דירות המגורים יוקמו קפיטריה, מינימרקט, בית כנסת, בריכת שחיה, מועדון ספורט עם השגחה רפואית צמודה.

מנשה גיל ולהב בראש משלחת לקוריאה ויפן

בסוף השבוע יצאה משלחת תעשייתית־כלכלית לביקור רשמי ביפן ובקוריאה, בראשותם של אורי מנשה, יו"ר ועדת הכלכלה והמיסוי בהתאחדות התעשיינים ומנכ"ל „קרגל", עמנואל גיל נשיא „אלביט" וגדעון להב מנכ"ל בנק דיסקונט.

הביקור על־פי הזמנתם של ראשי האירגונים הכלכליים ביפן יימשך כשבוע ויכלול שני כנסים בנושא שיתוף פעולה תעשייתי־טכנולוגי בין יפן לישראל. במהלך הביקור יערך סמינר בסיאול והמשלחת תהיה אורחת רשמית של הגופים הכלכליים בקוריאה.

להערכת גורמים בהתאחדות התעשיינים, הביקור בא בעקבות ההתעניינות המוגברת שמגלים ראשי התעשייה היפנית באפשרויות לנצל את הסכמי הסחר החופשי שיש לישראל עם ארצות הברית.

בביקורים של משלחת ראשי האירגונים הכלכליים היפניים בארץ בנובמבר 1987, התרשמו הללו לחיוב מהתעשייה הישראלית בענפי האלקטרוניקה ותוכנה, לאור זאת הציעו להתאחדות התעשיינים לארגן קבוצה בכירה של תעשיינים ישראלים שיבואו ויציגו בפני אנשי עסקים יפנים בצורה בלתי אמצעית את האפשרויות לנצל את הקשר בין ישראל ליפן.

לאומי למשכנתאות יגייס 40 מיליון שקל באג"ח

מאת דרור שרביט

בנק לאומי למשכנתאות מקבוצת בנק לאומי עומד להגיש לבורסה טיוטת תשקיף לגיוס 40 מיליון שקל באיגרות חוב צמודות מדד. בחודשים האחרונים העדיף הבנק לבסס את מקורותיו על פקדונות צמודים, ולנוכח הצלחת ההנפקה של בנק המשכנתאות משכן, מקבוצת בנק הפועלים הוחלט בבל"ל לצאת בהנפקת אג"ח גם במסגרת לאומי למשכנתאות.

בחצי השנה האחרונה גייס בנק משכן למעלה מ־100 מיליון שקל באמצעות הנפקת איגרות חוב בשלוש הזדמנויות שונות. באותה עת העדיפו בלאומי למשכנתאות להתבסס על גיוס הון מפקדונות צמודים. עתה, לנוכח הצלחת ההנפקה האחרונה של משכן הוחלט בבל"ל שלא להמתין ולצאת לבורסה עם הנפקת אג"ח.

החידוש בהנפקה המתוכננת של לאומי למשכנתאות יהיה בעיקר בתקופת ה„גרייס" הקצרה של פרעון הקרן. לעומת „גרייס" של 4 שנים ויותר בהנפקות אחרות יוצע למשקיעים פרעון חלקי של האג"ח כבר מתום השנה הראשונה להנפקתן. התשואה המירבית למשקיעים תהיה 6.75 אחוזים. מאחר ויהיה מכרז על הריבית צפוי שהתשואה תהיה נמוכה יותר. בהנפקת משכן נרשמה תשואה של 6.5 אחוזים והיא עשויה להיות נמוכה יותר בהנפקת לאומי למשכנתאות מאחר והנפקות האג"ח של הבנק קטנות יותר.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5525.90	5486.33
אבוקה	433.76	425.30
אגוד	278.85	273.51
אגם	111.51	109.33
אדיר	1876.07	1839.21
אדום	176.47	173.06
אופיר	170.56	169.39
אור	431.29	427.50
אורין	154.67	151.99
אורלי	305.31	303.07
אורן	866.32	849.51
אייל	5614.58	5505.17
איריס	5774.56	5658.46
איתן	827.55	811.37
אלון	679.05	665.29
אלמוג	713.97	700.01
אנליסט		
אג"ח	107.50	106.05
אנליסט		
גבישה	102.38	99.96
אנליסט		
מניות	100.30	97.86
אקפד	108.21	106.55
ארז	333.52	327.01
אש	147.00	143.77
אשל	192.72	188.94
אתגר	92.96	91.10
אתרוג	269.72	267.09
בדולח	167.58	164.40
ברוש	550.24	539.64
ברק	490.83	481.10
ברקת	325.39	325.00
גביש	1653.01	1621.35
גבע	121.50	119.72
גורן	482.22	473.07

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גיא	108.73	107.12
גיל	3458.30	3392.22
גלית	677.75	669.43
דובדבן	370.97	367.44
דוכיפת	534.01	523.61
דולב	257.78	252.47
דורון	1661.80	1632.85
דותן	286.08	281.14
דליה	601.82	591.41
דרור	354.42	348.23
דקל	381.39	374.06
הדס	408.99	406.24
הילה	425.52	423.61
הוד	576.01	566.14
זהבית		
זוהר	116.11	114.40
זיו	142.82	140.73
זינוק	108.90	106.58
זיק	101.45	99.17
זמיר	480.11	470.79
חוחית	172.22	168.45
חליפין	151.45	151.84
חלמיש	222.47	221.00
חן	158.15	157.57
חצב	128.15	117.52
טל	6614.88	6541.37
יובל	491.42	481.95
יהלום	183.01	179.55
יסודות	380.81	377.31
יערה	482.13	472.85
כוכב	321.80	315.55
כול	155.77	151.16
כלנית	658.17	646.67
כספית	278.42	276.34
כרמל	144.24	141.99

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כתר	1276.70	1258.28
להב	5002.40	4906.18
למשקיע	153.60	152.15
לפיד	354.48	347.61
לקט	2042.99	2001.86
לשם	406.76	404.01
מבחר	1467.37	1439.42
מבטח	4176.65	4149.66
מגד	268.71	266.85
מגדן	3936.97	3901.05
מור	1750.50	1758.84
מורן	987.84	895.88
מטח	25872.51	25471.42
מיטר	1093.04	1072.03
מכלול	105.06	105.06
מעוף	4908.51	4814.78
מעיין	787.54	772.85
מקשה	409.58	406.79
מרווח	133.28	132.77
מרום	1439.90	1412.59
נגה	156.41	154.10
נטף	296.42	294.42
נטע	495.43	488.01
נילי	148.54	146.35
סביון	663.45	651.70
סגולה	146.81	143.92
סלע	397.40	394.76
סנונית	570.53	559.39
סער	401.94	396.18
ספיר	175.83	175.39
ערין	381.45	374.29
עדית	804.25	798.69
עידן	518.50	510.98
עמבר	115.74	115.28

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עמית	2448.58	2450.26
עפרוני	542.08	531.48
ערמון	131.59	129.10
פזא	1736.81	1703.38
פנר	559.56	548.32
צופית	507.38	497.45
צוק	138.96	138.43
צמיר	1207.18	1183.11
צבירה	544.14	536.43
צמרת	152.21	151.09
צריח	107.25	105.83
קלע	179.04	178.14
קשת		
רונית	18595.91	18437.39
רימון	141.10	140.86
רקפת	918.51	902.29
רשף	437.36	428.37
שנים	486.28	476.93
שחם	358.89	355.49
שחף	107.20	105.11
שירה	472.42	468.92
שמיר	441.75	453.15
שנהב	723.84	715.23
שסק	762.47	747.81
שקד	196.55	192.72
תאנה	258.17	255.74
תדהר		
תירוש	580.38	575.31
תנופה	110.39	108.20
תפוז	272.53	267.29
תפוח	211.38	209.94
תרשיש	121.80	119.49
תשרי	566.04	561.38

★ אנשי מסדר הכרמליתים בחיפה נענו בסוף השבוע לפנייתם של ראשי המועצה לישראל יפה בעיר והפסיקו את עבודות הסלילה של קטע דרך בערוץ נחל עירשיה למרגלות הכרמל.

שערי מטבע חוץ ביום 15.5.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.52	1.59	1.52	1.59	1.52	1.59	1.5563	1.5757	1.5563	1.5757	1.5575	1.5769	1.5663
1 מארק גרמני	0.90	0.95	0.91	0.95	0.91	0.95	0.9264	0.9397	0.9264	0.9379	0.9253	0.9369	0.9313
1 לישט	2.86	3.00	2.88	3.02	2.89	3.03	2.9391	2.9757	2.9352	2.9718	2.9432	2.9802	2.9547
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2726	0.2760	0.2730	0.2764	0.2728	0.2762	0.2744
100 ינים יפאניים	1.22	1.28	1.23	1.29	1.22	1.29	1.2505	1.2661	1.2498	1.2654	1.2493	1.2650	1.2570
1 גולדן הולנדי	0.81	0.84	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8256	0.8359	0.8245	0.8348	0.8259	0.8363	0.8305
1 פרנק שווייצרי	1.09	1.14	1.09	1.15	1.09	1.14	1.1140	1.1279	1.1138	1.1277	1.1123	1.1263	1.1196
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2652	0.2685	0.2650	0.2683	0.2653	0.2687	0.2667
1 כתר נורבגי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2531	0.2563	0.2531	0.2563	0.2532	0.2564	0.2547
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2411	0.2441	0.2411	0.2441	0.2412	0.2442	0.2425
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3889	0.3937	0.3884	0.3932	0.3893	0.3942	0.3913
1 דולר קנדי	1.23	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2637	1.2795	1.2632	1.2790	1.2630	1.2788	1.2713
1 דולר אוסטרלי	1.13	1.24	1.16	1.25	1.17	1.25	1.2046	1.2196	1.2032	1.2182	1.2037	1.2189	1.2127
1 ראנד דרא"פ	0.46	0.55	0.42	0.84	0.45	0.63	0.7061	0.7149	0.7062	0.7150	0.7072	0.7161	0.7107
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.43	0.45	0.43	0.45	0.4390	0.4445	0.4433	0.4488	0.4430	0.4486	0.4453
10 שילינגים אוסטריים	1.29	1.35	1.29	1.35	1.29	1.36	1.3161	1.3325	1.3159	1.3323	1.3169	1.3335	1.3246
1000 לירטות איטלקיות	1.21	1.28	1.22	1.30	1.22	1.31	1.2431	1.2585	1.2434	1.2590	1.2443	1.2599	1.2501
1 סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9236	1.9476	1.9227	1.9467	—	—	1.9359
1 דינר ירדני	4.13	4.39	4.30	4.58	4.35	4.64	—	—	—	—	—	—	4.3073
10 לירות לבנוניות	—	—	0.08	0.09	0.02	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0429
1 לירה מצרית	0.63	0.67	0.60	0.63	0.63	0.68	—	—	—	—	—	—	0.6892

אֲלַמְקְס * יעילה פי 3 במניעת עששת
משחת השיניים

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב: הבימה – דיזנגוף 17 – 288465
השל"ה – קופ"ח מכבי – השל"ה 7 – 463371/6
ירושלים: מרפאת רוממה – הס"ג 28 – 523191
חיפה: יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה: קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן: בני־ברק ר' עקיבא 110 בני־ברק 787353
המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674
בת־ים: גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
+ מידעה

אֲלַמְקְס
GABA

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 433300־03
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 284649־03
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ב' – 523566־04
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00
עזרה ראשונה נפשית ער"ן
בתל־אביב – 5461111־03
קו לילדים ונוער – 261113־03
ירושלים – 227171־02
חיפה – 672222־04
נתניה – 335316־053
כרמיאל (גליל) – 988410־04
כפר־סבא – 913999־052
באר־שבע – 418111־057
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 221680־03 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 235922־03
קו פתוח לקשישים 690685־02
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146 טל' 259207 בימים א' – ה' 3 – 9

אלקטרה (ישראל) בע"מ

הננו להודיע כי

האסיפה הכללית השנתית הרגילה

שהיתה אמורה להתקיים ביום שלישי ה־17 במאי 1988

נדחית

ותתקיים ביום רביעי ה־15 ביוני 1988 בשעה 8.00 במשרדי החברה ברח' ספיר 1 (אזור התעשיה החדש) ראשון־לציון

ההנהלה

מכרז

למכירת טרקטור פרג. 240

1817580 משנת 1980, לאחר מיבחן.
את הטרקטור אפשר לראות ברמת־השרון.
להתקשר למוחזי משה טלפון 9302238 פ"ת.
ההצעות יש לשלוח למפעלי שיקום בע"מ ת.ד. 40004 תל־אביב 61400, בשתי מעטפות, כשעל המעטפה הפנימית רשום „מכרז טרקטור", וזאת עד ליום 15.6.88.
אין החברה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מינהל מקרקעי ישראל

מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש לבנית בית אבות בשכונת גילה, בירושלים

מכרז מס' ים/9/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח בגין השטח כדלהלן:

תב"ע מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	יסה"כ שטח בינוי עד 4 קומות	**מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
3167	1	5,762	90%	650,450	32,000

* המגרש מיועד עפ"י תב"ע 1367 כשטח למקומות מיוחדים, עפ"י תקנון התכנית מותר להקים מוסדות ושרותים המשמשים את הרבים, שאין בהם משום מטרד לשכנים, בשטח של 5,186 מ"ר. המינהל לא יסכים לשינוי הייעוד למגורים.

** ערך הקרקע נקבע בהתאם למצבו ופיתוחו להיום.

את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 40 ש"ח (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל, רח' בן יהודה 34 (קומה 12), ירושלים. טלפון 224121־02, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא ביום שלישי 9.6.88 שעה 12.00 בצהריים. הצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהיא – לא תדון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

תעשיות לכיש בע"מ

הודעה

בדבר כינוס אסיפה כללית של בעלי המניות בחברה אשר תתקיים ביום 29.5.88 במשרדי החברה באיזור התעשיה בשדרות בשעה 16:00.

בפני האסיפה יוצעו העניינים הבאים:

1. אישור המאזן, הדו"חות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון לשנת 1987.
2. דו"ח מבקרים.
3. מינוי רואה חשבון וקביעת שכרו.
4. מינוי דירקטורים מקרב הציבור וקביעת שכרם.
5. שונות.

הדו"חות הכספיים של החברה ניתנים לעיון במשרדי החברה והבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

תיקון טעות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי משגב

הודעה בדבר הפקדת תוכנית מפורטת.

במודעה שפורסמה ביום ה־20.4.88 קיבוץ תובל צריך להיות תוכנית מפורטת מס' 4138 חלקי גושים 18906, 18907, 18908 ולא כפי שפורסם בטעות.

„שרותי אשראי" מצמצמת פעילותה ומוצעת למכירה

היתה בעבר החברה הלא בנקאית הגדולה ביותר במשק במימון ציוד והסתבכה באשראי למושבים. הוצעה למכירה ל„כלל" ו„החברה לישראל"

מאת דרור שרביט

חברת „שרותי אשראי", לשעבר חברת בת של "קונטרול דאטה", ומי שנחשבה בשנים האחרונות לחברה הלא בנקאית הגדולה ביותר במשק במימון ציוד, מצמצמת את פעילותה ואינה מחדשת אשראים, זאת על רקע הסתבכותה במתן אשראי לסקטור החקלאי. בעלי החברה ניסו למכרה לכמה קונצרנים גדולים במשק.

בשיא פעילותה במשק הישראלי מימנה חברת „שרותי אשראי" ציוד בשיטת הליסינג בהיקף של כ־280 מיליון דולר. אבל בשנתיים האחרונות, מאז המשבר בסקטור החקלאי צמצמה החברה את חשיפתה ועל פי הוראת חברת האם שלה בארה"ב, „קומרשייל קרדיט", היא נמנעת מחידוש אשראי ומרבית האשראי שנפרע מועבר לכיסוי מקורות המימון של החברה.

„קומרשייל קרדיט" נשלטה בעבר על ידי חברת המחשבים הגדולה „קונטרול דאטה". באוקטובר 86 הונפקה חברת האשראי בבורסה האמריקאית וגייסה 850 מיליון דולר. לאחר הסחרת מניותיה השתלטו עליה קבוצת משקיעים בראשות סטנפורד וייל, מי שכיהן בעבר כנשיא חברת „אמריקן אקספרס". וייל הינו דמות מוכרת בצמרת הכלכלית של ישראל ובעל קשרים טובים כאן, אך המדיניות שגיבש היתה לצמצם את השלוחה הישראלית ולנסות למכרה.

הצרות הקשים של החברה הישראלית, המסתכמים בכמה עשרות מיליוני דולר מרוכזים בעיקר במגזר המושבים. בין הגופים העיקריים החייבים לחברה, או הערבים לחובות חקלאים, נמנים ארגון מושבי הצפון, אגוד הקניות, מת"מ והפועל המזרחי. הקושי במימוש התוכנית נובע מהסתבכותם של גופים אלה ומהעיכובים המשכים בהסדרת חובותיהם. במגזר הקיבוצי, שגם בו היתה חברת „שרותי אשראי" פעילה במידה בולטת אין קשיים דומים בגביית החובות.

בכל שנות פעילותה בישראל רשמה החברה הפסדים מאזניים גדולים, אף שעל בסיס כלכלי היא נחשבה לחברה רווחית מאד עם רווח שנתי של בין 3 ל־4 מיליון דולר. רישום ההפסדים התאפשר בשל חוקי המיסוי המאפשרים גם לחברות פיננסיות העוסקות בהחכרת ציוד לרשום פחת על הציוד שבבעלותם. ככל שהפעילות התרחבה גדל גם סכום הפחת שהפרישה החברה ובאופן כזה נמנעה חשיפתם של הרווחים למס הכנסה. רישומי הפחת, כידוע אינם נגרעים ממזומני החברה והפרשתם משמשת לצבירה הונית פנימית.

בקשר בין החברה הישראלית לחברת האם שלה בארה"ב נוצר מצב מוזר: אף שהשלוחה הישראלית היתה בעלת רווחים גדולים היא לא יכלה לחלק דיבידנד לחברת האם שלה מאחר וכל הזמן רשמה הפסדים חשבונאיים. השוני בתוצאות קיבל ביטוי בשני דו"חות נפרדים של החברה: הדו"ח האופרטיבי הצביע על רווחים בעוד שהדו"ח לצרכי מס הצביע על הפסדים גדולים. בפועל צברה החברה סכומים הוניים גדולים בשל מצב זה.

בשל כיווץ פעילותה בשנתיים האחרונות מתחולל בה עתה תהליך הפוך: רווחי פעילותה בכל השנים שעברו נחשפים מאחר וסכומי הפחת הולכים וקטנים. החברה שולחת מנות גדולות של אשראי שלא חודש לחו"ל וגם הסתייעה באישורי בנק ישראל להקדמת פרעונות לחו"ל בשל התפנית בפעילותה.

סטנפורד וייל וקנת ביאלקין, חבר מועצת המנהלים של חברת האם עשו בחודשים האחרונים מאמצים למכירת „שרותי אשראי". החברה הוצעה בין היתר לקונצרן „כלל" ו„החברה לישראל". שתי החברות האלה אישרו כי אמנם הופנתה אליהם הצעה לרכישת החברה הישראלית. בשני הקונצרנים האלה לא ניכרה התלהבות לרכישת „שרותי אשראי", לנוכח המחיר הגבוה הנדרש עבורה ובשל העובדה כי בתיק האשראי של החברה, המוערך כיום בכ־60 מיליון דולר נשאר בעיקר הגרעין הקשה של החובות.

חברות תעופה מעריכות כי הירידה בתיירות כבר עברה את נקודת השפל

גידול של 8% בפריון תרם לגידול הרווח לכ־20 מיליון דולר באפריל־דצמבר 1987

מאת אריה אירד

הירידה בתיירות, בעיקר מארה"ב, כבר עברה כנראה את נקודת השפל והתחושה היא, כי בחודש הבא צפוי שיפור. זו ההערכה הרווחת בקרב חברות־התעופה, הפועלות בקו הטרנס־אטלנטי הישראלי.

דברים ברוח זו אמר השבוע מנהל הסניף הישראלי של "טאואר איר" נתי רותם וכך רווחה למקורביו מנכ"ל "אל־על" רפאל הרלב, שחזר בסוף השבוע שעבר מביקור של עשרה ימים בארה"ב. נראה, כי בין היתר השפיעה לטובה מלחמת־התעריפים המוגבלת, המתנהלת בין "אל־על", "טי.וו.איי." ו"טאואר".

מנכ"ל "אל־על" גילה אתמול במסיבת־עתונאים בתל־אביב, כי החברה תפרסם בעוד שלושה שבועות תחזית מעודכנת לפעילותה השנה ותגזור ממנה לוח־טיסות חדש. גורמים בכירים ב"אל־על" אומרים, כי החברה לא תוסיף כנראה לפגוע בטיסותיה הישירות בקו הטרנס־אטלנטי, כפי שהיא עושה זה החודש השני. "אל־על" ביטלה בשבועות האחרונים חלק ניכר מהטיסות הישירות שלה לצפון־אמריקה ובמקרה אחד נמשכה טיסה מתל־אביב לניו־יורק 17 שעות עם מספר חניות־ביניים באירופה. החברה נאלצה לנקוט אמצעי זה, לאחר שלטיסה לניו־יורק נרשמו רק 100 נוסעים, רבע מקיבולת המטוס. גם טיסות לאירופה אוחדו. רבים מהנוסעים לא ידעו עד להמראה, כי לא יגיעו ליעדיהם בשעה הקבועה. בעקבות השיבושים הללו גובר הביקוש לטיסותיהן של החברות הזרות, שלא נקטו אמצעים דומים.

מעריכים, כי מנכ"ל "אל־על" פועל מתוך כוונה לסיים גם את שנת־העבודה הנוכחית ברווח מסויים, ומכל מקום ללא הפסד, לאחר שבחודשים אפריל־דצמבר אשתקד הרוויחה החברה קרוב ל־20 מיליון דולר, עליה של 60 אחוז בחשבון שנתי לעומת השנה הקודמת כולה, שבה הרוויחה החברה 15 מיליון דולר. המנכ"ל הרלב אמר אתמול בתשובה על שאלת סופר "דבר", כי למרות הקשיים הקיימים, יבקש מהממשלה לאשר מתן הטבה מסויימת לעובדים בעקבות שתי השנים הרווחיות האחרונות. המפרק הזמני עמרם בלום אמר, כי פתח במגעים עם משרד־האוצר להסדרת בעיותיה הפיננסיות של החברה במגמה להוציאה ממסגרת הפירוק ולהחזירה למסלול ניהולי תקין. הוא צופה, כי דבר זה יתרחש "תוך זמן מסויים", אך כנראה לאחר הבחירות לכנסת השנה.

המנכ"ל לכספים יורם גלאון אומר ל"דבר", כי בתחזית המזומנים החיובי של החברה צפוי תוך זמן קצר שיפור ניכר נוסף, לאחר שתקבל את ההלוואות הנוחות ל־12 שנה למימון רכישתם של שני מטוסי ה"בואינג 757", שקנתה אשתקד. החברה מימנה את רכישת המטוסים מהגדלת התחייבויותיה השוטפות בסכום של 60 מיליון דולר ומהרווח של כ־20 מיליון דולר. השנה אמורה החברה לפרוע חובות בסכום של 12 מיליון דולר, אולם בשנה הבאה יגיע פרעון החובות ל־70 מיליון דולר ויותר.

תודות למאזן החיובי קטנו החובות המצטברים של "אל־על" מ־340 מיליון דולר ל־320 מיליון והגרעון בהון קטן מ־300 מיליון דולר ל־280 מיליון.

הרעה בולטת חלה אשתקד בדיוק המיבצעי של "אל־על" בנמל הבית שלה בלוד: 85 אחוז בהשוואה ל־88 אחוז בשנה הקודמת. המנכ"ל הרלב מסביר זאת בקשיים שנוצרו עם העברת נושא הבטחון מהחברה לרשות שדות התעופה, אולם נראה, כי גם שרשרת התקלות שפקדו את מטוסי "אל־על" בשנה האחרונה השפיעו על הרעה בדיוק המיבצעי. הדיוק המיבצעי הכולל של החברה הגיע ל־83 אחוז במקום 84 אחוז בשנה הקודמת.

חוגים כלכליים ממשלתיים ובנקאיים זוקפים את השיפור במצבה הפיננסי של "אל־על" לזכות תורת ההפעלה ומדיניות ההצטיידות הנגזרת ממנה, שהנהיג המנכ"ל הרלב. למרות גידול של 10 אחוזים בתפוקה (טון/ק"מ מוטס) לא גדל מספר העובדים הקבועים כלל ובתוספת העובדים העונתיים חל גידול של 2 אחוזים בלבד במספר המועסקים. פירוש הדבר, עליה של 8 אחוזים בפריון. העליה בפריון איפשרה לחברה לספוג את הגידול הניכר בעלויות בכל תחומי ההפעלה, לרבות עליה של 20 אחוז במחירי הדלק, בעוד ששער הדולר מוקפא. התפוסה המאוזנת נותרה 65 אחוז, כבשנה הקודמת.

בקרב חברות־התעופה הזרות מקדמים בברכה את הצעד הנוסף בדרך לשיקום מעמדה של "אל־על" בעקבות המשבר הגדול לפני שש שנים, כאשר החברה הפסידה בשנה אחת 123 מיליון דולר.

נדל"ן/אבי שוברט

סולל בונה: גשר ב־3 חודשים

חברת „סולל בונה" סיימה בימים אלה את הקמתו של גשר עילי מעל שדרות רוקח, כביש גני התערוכה, בתל אביב.

הגשר מיועד למעבר הולכי רגל ממגרשי החניה לשערי הכניסה לגני התערוכה, ומאפשר תנועה שוטפת של כלי הרכב בכביש מתחתיו. הפרוייקט בוצע עבור חברת „נתיבי איילון", ואורכו כ־50 מטר, רוחבו כ־6 מטרים, ובהקמתו שולבו אלמנטים טרומיים, עמודי בטון וקורות יצוקים.

תיכנון הגשר נעשה על ידי האדריכל יעקב רכטר ועיצובו דמוי סירת מפרש. הקמת הגשר נמשכה כ־4 חודשים.

המוסד המאוחד: שיתוק בענף הבניה

חברות בניה רבות אינן יכולות כיום להתחייב על סיום ביצוע של עבודות שהן מבצעות. הסיבה לכך נעוצה בעובדה, כי ההיעדרות הממושכת של עובדי השטחים פגעה באורח קשה ביותר בחברות, שאינן מסוגלות להתחייב על מועדי סיום העבודות.

נזקים רבים נגרמו לחברות הבניה כתוצאה מכך והענף נקלע לתזרים מזומנים שליליים המעמיד בספק את המשך קיומן.

המוסד המאוחד לענף הבניה תבע לאפשר לחברות לייבא מחו"ל באורח מיידי 1000 עובדים לפתרון הבעיות, שנוצרו עקב היעדרות העובדים מן השטחים. החברות הגישו באמצעות המוסד המאוחד לענף הבניה בקשות מפורטות הכוללות את בעלי המקצועות הנדרשים להם. אולם, בפועל אישרו להם יבוא של 200 עובדים.

סולל בונה זכתה במכרז להקמת שלד הקניון בבאר שבע

חברת „סולל בונה" זכתה במיכרז להקמת שלד הקניון בבאר שבע שיזמו הוא רדי עוזיאלי, מי שיזם את קניון איילון שנפתח לפני כשנתיים ונבנה גם הוא על ידי „סולל בונה".

בהקמת הקניון יושקעו כ־10 מיליון ש"ח והוא ישתרע על כ־15,000 מ"ר. משך ביצוע הבנייה כ־14 חודש וישתתפו בו שבע חברות קבלניות. פרוייקט זה נחשב לאחד הגדולים בענף הבניה בכלל ובאיזור הדרום בפרט. סכום הפרוייקט עבור בניית השלד מגיע לכ־10 מיליון שקל.

דרישה לעצירת ההתייקרות בתשומות הבניה

מנכ"ל מרכז הקבלנים צבי צילקר פנה למנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, יורם בליזובסקי, ולמנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, עמוס אונגר בבקשת התערבות מיידית לעצירת התהליך האינפלציוני הקיים לגבי תשומות הבניה.

לטענת צילקר, מגמת ההתייקרויות, שנרשמה במחירי התשומות נמשכה גם בחודש מרץ. לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עלה מדד הוצאות הבניה ברבעון הראשון של השנה בשיעור של 6.3 אחוזים, כלומר עליה של 2.1 אחוזים. הנתונים מראים עוד, כי ברבעון הראשון של השנה עלו מחירי תשומות שונות בבניה באחוזים ניכרים.

הכנסה כפולה למינהל

מינהל מקרקעי ישראל יקבל סכום כפול כמעט ממה שקיבל עבור מיגרשים לבניה עצמית בשכונת היוקרה רמת חן ברמת גן.

גיל ושרה יצחק ישלמו 233 אלף ש"ח עבור מיגרש של 250 מ"ר. יגאל וחנה ביטון ישלמו 26 אלף ש"ח עבור מיגרש בגודל זהה. בשני המיקרים היה מחיר המינימום 166 אלף ש"ח.

המינהל קיבל מחיר כמעט כפול מהמינימום המבוקש גם עבור מיגרש לבניה עצמית של 405 מ"ר בשכונת גילה בירושלים. אלבז חיים וסוזי ישלמו 83 אלף ש"ח עבור מיגרש שמחירו המינימלי היה 46 אלף ש"ח.

'מוטורולה' חונכת מפעל בערד

מאת אמיר רוזנבליט

שר הבטחון, יצחק רבין יחנוך היום את המפעל החדש 'מוטורולה דרום־ישראל' בערד, השייך לחברת 'מוטורולה'. בטקס ישתתפו גם נשיא החברה, [illegible]

חברת 'מוטורולה' השקיעה באחרונה כ־3.5 מיליון דולר במפעלה בערד, בעיקר בציוד חדיש לייצור מערכות קשר, מעגלים מודפסים, חלקי ציוד למערכות תקשורת ועוד. המפעל מעסיק כ־150 עובדים, שרובם קבלו את הכשרתם במקום והם עוסקים בהרצת מתקני הייצור המתוחכמים. השטח שאושר לחברת 'מוטורולה' לצורך הקמת המפעל משתרע על כ־7000 מ"ר, מהם הוכשרו לצורך בינוי כ־4500 מ"ר. 2500 מ"ר נוספים נועדו לפתוח נוסף בבוא העת.

מנהלי המפעל מעריכים כי תוך שנתיים יגיע מספר המועסקים במקום לכ־300 איש ובכך יוכפל מספר המועסקים בו. הייצור במוטורולה־דרום מתבצע במיכשור החדיש ביותר המצוי בתעשיה האלקטרונית. הבולט שבהם קווי ייצור להשמת רכיבי שטח מתוצרת [illegible], מכונות להחדרת רכיבים של מפעל „רויוניק" מתוצרת גרמניה המערבית וקווי שינוע והלחמת גל מתוצרת „סוני", אף הוא מפעל הנמצא במערב גרמניה. איכות המוצרים המושגת בתהליכי ייצור מתוחכמים אלה הביאה להחלטה להעביר למוטורולה דרום את האחריות לייצור מוצריה החדשים, המיועדים לשיווק על ידה לחברות הבת הנוספות של החברה ברחבי אירופה ובארה"ב. עם השלמת היערכותה במפעל בערד, תייצר מוטורולה דרום־ישראל בעתיד הקרוב גם עבור ארה"ב, מוטורולה קנדה ומוטורולה מערב גרמניה. במסגרת הגדלת הייצור יהיה צורך בכמה עשרות מהנדסים והנדסאים נוספים.

33 מיליון דולר מושקעים במסוף הפחם באשדוד

מאת דני צדקוני

כשלושה ק"מ מצפון מזרח לנמל אשדוד. מוקם בימים אלה בקצב מואץ אחד ממסופי הפחם המודרניים ביותר בעולם. המסוף המשתרע על שטח של כ־240 דונם יוכל לאחסן כמות של עד 875 אלף טון פחם. הוא מתוכנן כך שהפחם שיכנס אליו ראשון ישלח ממנו. זמן שהותו של הפחם באתר יוקטן עד למינמום.

לדברי יו"ר מועצת המנהלים של חברת הפחם הלאומית צבי צפרירי יביא הדבר לחיסכון בהוצאות התיפעול של המסוף. הפחם יגיע אליו, במסוע שיהיה הגדול ביותר בארץ, מרציף 9 בנמל אשדוד שיחנך ביום רביעי השבוע. בעת פריקת אוניית פחם אפשר יהיה באמצעות מסוע המסוף להעמיס את הפחם ישירות לקרונות רכבת. מפעלי תעשיה המתודלקים בפחם יוכלו לקבל אותו מתחנת העמסה מיוחדת למשאיות במסוף שיפעל 24 שעות ביממה.

במסוף תשקיע חברת הפחם שמנכ"לה הפורש רם רון ימשיך לעבוד בה עד להשלמתו ־ 35 מיליון דולר. שר האנרגיה והתשתית משה שחל אמר כי הסכום הזה הוא חלק מהמאה מיליון דולר המושקעים במערך הפריקה והשינוע של הפחם עבור תחנת הכוח החדשה „רוטנברג" המוקמת באשקלון. זו צריכה כידוע להתחיל ביצור חשמל החל מאוגוסט בשנה הבאה. התוכנית היא לסיים את הקמת המערך החדש עד לחודש מאי בשנה הבאה. בשלב הראשון ייובאו דרך נמל אשדוד כמות של 2,5 מיליון טון פחם.

השר שחל מזכיר ששר האוצר יהושע רבינוביץ ז"ל, אותו הוא מגדיר כאחד משרי האוצר הגדולים שהיו למדינת ישראל, הוא שהחליט על המעבר לשימוש בפחם. הוא מציין כי מאז 1981 נפרקו בחדרה שתחנת הכוח שלה „מאור דוד" שורפת מדי שנה 3,3 מיליון טון פחם, כ־17 מיליון טון פחם. הוא מקווה כי פרס ליבוא של המחצב הזה מארה"ב, אוסטרליה, דרום אפריקה וקולומביה, נצליח לייבאו גם מסין.

שר האנרגיה הרואה בעסקי הפחם גם אמצעי לחיזוק יחסי החוץ של המדינה, מגלה שהמסוף באשדוד מתוכנן גם לאפשרות שפחם שיגיע ארצה באוניות צובר גדולות, ישלח מכאן באוניות קטנות לצרכניות פחם נוספות באגן המזרחי של הים התיכון.

פילובסקי בארקיע רוזן בקר־אופ

מאת אריה אירד

שמואל פילובסקי נכנס אתמול לתפקידו כמנכ"ל "ארקיע" במקומו של יוסי רוזן. בו בזמן החל רוזן לנהל את "הקר־אופ ־ הריבוע הכחול" במקומו של בני גאון, שמונה למנכ"ל "כור".

רוזן, הנחשב למנכ"ל הטוב ביותר של "ארקיע" מימיה, מותיר אחריו חברה מאוזנת היטב, הפועלת באורח תקין, ושמצבה הפיננסי השתפר מאד בתקופתו. שיפור גדול חל בתקופתו של רוזן גם בתחום יחסי העבודה. רוזן יוסיף לעמוד לרשות המנכ"ל החדש בעצה ובהדרכה, כל עוד יהיה צורך. מעתה תישלט "ארקיע" בידי השלישיה שלמה זיו, שהוא יו"ר מועצת־המנהלים, המנכ"ל פילובסקי והסמנכ"ל דדי

אליהו חברה לבטוח בע"מ והחברה הבת שלה

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר 1987

(מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי)

מאזן

(הסכומים בשקלים חדשים)

	ליום 31 בדצמבר 1987	1986
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	90,910,678	86,737,675
ניירות ערך אחרים	940,631	502,829
הלוואות ופקדונות בבנקים	37,974,527	36,089,551
משרדים ומבנים להשכרה	14,652,209	15,091,657
רכוש קבוע ומקרקעין	9,587,489	9,279,607
חברת בטוח מסונפת	—	11,181,631
חברות בטוח וסוכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	2,007,763	1,824,739
פרמיה לגביה ויתרות חובה	10,027,497	5,845,875
חייבים ויתרות חובה	3,131,656	1,581,930
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	10,399,001	6,147,357
רכוש אחר	—	289,340
	179,631,451	174,572,191

	ליום 31 בדצמבר 1987	1986
הון קרנות ועודפים	22,657,294	23,831,616
זכויות המעוט	5,904,935	6,116,359
שטרי הון	—	7,199,755
עתודה להשוואת מסים	900,985	1,116,477
עתודות בטוח חיים	103,385,056	98,006,069
עתודות בטוח כללי	10,934,804	10,922,431
עתודה לסיכונים יוצאים מהכלל	3,323,011	2,253,970
תביעות תלויות	23,800,564	15,940,619
חברות בטוח וסוכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	3,614,700	3,872,563
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	5,110,102	5,312,332
	179,631,451	174,572,191

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים

	שנה 1987	1986
פרמיה	40,437,452	31,324,845
קיטון (גידול) בעתודות בטוח	(428,728)	1,602,784
הכנסות מהשקעות	1,724,162	2,229,949
תביעות לשנת הדו"ח	(39,402,237)	(26,111,758)
הפרשה לסיכונים יוצאים מהכלל	(237,080)	(124,282)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(21,005,466)	(16,798,982)
דמי רישום ודמים אחרים	16,219,359	10,183,039
רווח/(הפסד)	(2,692,538)	2,305,595

דין וחשבון על עסקי בטוח חיים

	שנה 1987	1986
פרמיה	13,946,044	13,414,023
הכנסה מהשקעות	6,212,929	5,610,206
גדול בעתודות הבטוח	(5,207,260)	(5,736,239)
תביעות לשנת הדו"ח	(8,168,561)	(7,584,537)
הפרשה לסיכונים יוצאים מהכלל	(954,942)	(440,510)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(3,725,282)	(3,713,018)
רווח	2,102,928	1,549,925

דו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים

	שנה 1987	1986
רווח/(הפסד) מעסקי בטוח	(589,610)	3,855,520
הכנסה מהשקעות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	466,083	1,430,110
הכנסות/(הפסד) משכר דירה	(12,956)	545,835
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	(404,981)	(201,345)
רווח/(הפסד) לפני הפרשה למסים	(541,464)	5,630,120
הפרשה למסי הכנסה ורווח	(968,690)	(4,060,031)
רווח/(הפסד) נקי לשנה	(1,510,154)	1,570,089
רווח הון ממכירת מקרקעין	124,308	—
זכויות המיעוט בהפסד של חברת הבת	211,424	378,726
רווח/(הפסד) נקי לשנה	(1,174,422)	1,948,815

דו"ח על השינויים הון, קרנות ועודפים לשנתיים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 1987

	הון מניות	קרן לחלוקה מתנות של מניות הטבה	עודפים	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר 1986	2,091,588	—	20,265,108	22,356,696
רווח נקי לשנה	—	—	1,948,815	1,948,815
הנפקת מניות הטבה	2,085,525	—	(2,085,525)	—
מניות הטבה שהוכרזו	—	1,307,147	(1,307,147)	—
דיוידנד נטו במזומן שחולק לשנת 1986	—	—	(473,895)	(473,895)
יתרות ליום 31 בדצמבר 1986	4,177,113	1,307,147	18,347,356	23,831,616
מניות הטבה	1,307,147	(1,307,147)	—	—
הנפקת מניות הנהלה	100	—	—	100
הפסד לשנה	—	—	(1,174,422)	(1,174,422)
	5,484,360	—	17,172,934	22,657,294

מצב ההון הנפרע

(בשקלים חדשים)

ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	7,377,000
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	20,779,000
עודף	13,402,000
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,737,000
הון מניות נפרע הקיים בניכוי ההפסד המצטבר	3,377,012
עודף	640,012

שלמה אליהו, יו"ר הדירקטוריון — יעקב אליהו, משנה ליו"ר הדירקטוריון

הערות: 1. דין וחשבון מפורט ומלא עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון מבקרי החשבונות, יימסר במשרדי החברה, ברחוב אבן גבירול 2 תל־אביב, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח התשמ"א - 1981.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

הסתה נגד השמאל באיגרת למורים מטעם החינוך הדתי

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

היחידה לחינוך לדמוקרטיה במגזר הדתי הפיצה באחרונה בין המחנכים הדתיים איגרת ובה הנחיות לדיון באירועים בשטחים. האיגרת, הנושאת את הכותרת "קירוב לבבות", כוללת הנחיה כיצד יש להתייחס לשוללים את הנעשה בשטחים: "יש בינינו אנשים המנסים להשפיע ברגשי חמלה ורחמים על גורמים עויינים המתנכלים לקיומנו. כאוייב הם מגלים את מיטב הסגולות ואילו בנו, ביושבי הארץ, בערים, במושבות, בקיבוצים, בהתנחלויות, הם מגלים את המדכאים הכובשים.

"לאנשים אלה", נאמר בהמשך, "חסרה ההכרה בצדקתנו המוחלטת. הם לוקים בשנאה עצמית ובהזדהות עם אוייבי עמנו שיש לה הסטוריה בתולדות עמנו אצל אלה שהתפרקו מכל זיקה ליהדות. מסורת מלשינים ומוסרים אלו היו להמיר את הדת היהודית באמונה הנוצרית או בקומוניזם. ההסטוריה היהודית אינה יודעת מקרים של יהודים יראי שמים ושומרי מצוות שעודו למחנה האוייב. טלית, תפילין ודבקות במורשת ישראל, אינם מתיישבים עם הזדהות עם מחנה האוייב. עם אלו המבקשים לחסל את העצמאות היהודית ואת הזהות היהודית. דבקות במורשת ישראל מתיישבת עם כל ישראל ערבים זה בזה..."

האיגרת המתיימרת לתת בידי המורה והתלמיד הדתי "כלים לוויכוח ולהבנת הדמוקרטיה הישראלית" כוללת גם הנחיה לפיה "הומניזם יהודי משמעותו גם הבא להורגך השכם להורגו". ובהמשך ניתן פירוש: "העיקרון של הבא להורגך השכם להורגו אינו פריווילגיה של האדם העומד בסכנה אלא חובתו „של מי שבא" להגן על עצמו ועל הציבור שהוא מייצג".

החתומים על האיגרת סגן מנהל החינוך הדתי מתי דגן, האחראים על היחידה לדמוקרטיה בחינוך הדתי, חנה גרידים ואשר הרמן. את תגובת דובר משרד החינוך על האיגרת לא ניתן היה להשיג. בכירים במשרד החינוך, שתוכן האיגרת הובא לידיעתם, טענו שתוכנה הוא בגדר "הסתה פרועה נגד החילוניים ונגד השמאל ועומד בסתירה לכותרת 'קירוב לבבות'".

אמצעי לחימה הופקרו בשטח פתוח ושמשו משחק לילדים

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

בעקבות ריבוי המקרים בהם גילו באחרונה נערים וילדים אמצעי־לחימה וחומרי חבלה מתכוננת המשטרה לנקוט צעדים חריפים נגד האחראים שיימצאו אשמים בהפקרת אמצעי לחימה, בעיקר בשטחים ששמשו את צה"ל קודם שהועברו לאחריות מינהל מקרקעי ישראל.

ביום ששי נתגלה בדליית אל־כרמל פגז מרגמה, לא הרחק מהבית בו נהרג יום קודם הילד רגאן חלבי בן תשע מדליית אל־כרמל, בהתפוצצות טיל לאו בחצר ביתו בשכונת הדרוזים המשוחררים בכפר. חבלני משטרת חיפה שהוזעקו למקום, פוצצו את הפגז. המשטרה סבורה כי אחד מתושבי הכפר ניסה להיפטר מן הפגז לאחר מות הילד והשליך אותו בשטח. עד עתה לא הצליחה המשטרה לברר כיצד הגיע הטיל לידיו של הילד שנהרג.

הוקרה לחסיד אומות עולם

קלמן פראנצפאלווי, שהוכר באחרונה כחסיד אומות עולם על פועלו בהצלת יהודים מהנאצים בהונגריה, בקבלו אתמול את ספרו של נחום גוטמן „עיר של חול וים" מראש עיריית תל אביב שלמה להט. לידם רעייתו של פראנצפאלווי, יהודית.
(צילום: ורד פאר־י.פ.א.)

שופט: סיכון בטחוני משידורים פיראטיים

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שופט בית המשפט העליון לשעבר משה עציוני מתריע מפני הסכנה החמורה הנובעת מקיום שידורי טלוויזיה לא חוקיים בכבלים נוכח המצב הבטחוני המיוחד שבו אנו נמצאים.

במכתב ששלח לשרי המשטרה, המשפטים, התקשורת, למפכ"ל המשטרה וליועץ המשפטי לממשלה, מציין עציוני, בתפקידו כיו"ר המועצה הלאומית לקידום ערכי שלטון החוק והדמוקרטיה, כי מערכת אכיפת החוק אינה פועלת במלוא חומרתה נגד תחנות הטלוויזיה בכבלים הפועלות באורח לא חוקי.

כותב השופט עציוני: "...שידורים אלה פוגעים פגיעה קשה בשלטון החוק במדינה. יתר על כן, סכנה כפולה ומכופלת נודעת לשידורים אלה בשעת בחירות ובמצב הבטחוני המיוחד שבו אנו נתונים שכן באמצעותם מועברות הודעות המהוות סיכון בטחוני ותשדירי בחירות לרבות כאלה שנפסלו בעבר על ידי ועדת הבחירות המרכזית".

השופט תובע מהשרים לקבוע את עמדתם נוכח תופעות אלה.

„בית רחל" יאוכלס שוב

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

„בית רחל" בחיפה, הבית הראשון על הכרמל, שנבנה ב־1887 והיה בשנים האחרונות עזוב ומט לנפול, עתיד להתאכלס מחדש לאחר שהוועדה המחוזית לתכנון ובנייה דנה בימים אלה בשיפוצו.

כפי שנודע נוטה הוועדה לאשר הקלות בנייה בחלק האחורי של חצר המבנה תמורת שיפוצו ושימורו.

את הבית בנה הקונסול הגרמני פרידריך קלר בין השנים 1887־1890 והרחוב שבו ממוקם הבית נקרא כיום על שמו – רחוב קלר. אחרי שנים אחדות רכש את המבנה יצחק לייב גולדברג, שהיה אחד המו"לים הראשונים בארץ שהתגורר בתל אביב ובא לביתו על הכרמל כדי להתנפש.

גולדברג הרס את המבנה האחורי, בנה במקומו מבנה חדש. וקרא אותו „בית רחל" על שם רעייתו. לפני שנים אחדות מתה בתו של גולדברג, יורשת הבית, ומנהלי עזבונה מכרו אותו.

קובלנה נגד תנ"צ גונן

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

רב פקד יעקב אללוף – חוקר בכיר ביחידה הארצית לחקירות הונאה הגיש קובלנה לנציב קבילות השוטרים נגד ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה לשעבר, תנ"צ זהם גונן, המשמש בימים אלה נציג משטרת ישראל בניו־יורק.

החוקר הבכיר קובל בפני נציב קבילות השוטרים על התנהגות בלתי הולמת מצידו של תנ"צ גונן.

בתחילה הוא ציפה לתגובה אך זו בוששה להגיע. לאחר זמן מה עזב את היחידה. ביום ששי הודיע דובר המשטרה כי מגיש הקבילה קבל תשובה לאחר שיתברר הנושא שעליו קבל הקצין.

אגב כך מתברר כי ראש צוות החקירה שחקר את שמואל פלאטו־שרון, רב פקד ראובן קובנס (הממונה על חקירת פרשת אלבין) עזב את היחידה ב־1 ביוני והוא יתחיל לעבוד ברשות לניירות ערך.

צ'יץ': אוטונומיה לת"א תחילה

(עס"ת) – „תקציב העירייה השנה נמוך ב־15 אחוז ריאלית מהשנה שעברה בגלל הגבלת העלאת הארנונות", אמר אתמול ראש עיריית תל אביב שלמה להט בהגישו את התקציב בפני מועצת העירייה.

לדבריו התקציב המעודכן בשנה שעברה היה 491.5 מיליון שקל השנה הוא 497 מיליון, למרות שהאינפלציה הגיעה ל־15 אחוז לפחות והשכר הממוצע במשק עלה ב־31.3 אחוז בין ינואר '87 לינואר '88. זאת, מאחר שהאוצר ומשרד הפנים לא אשרו עדכון ארנונות באופן ריאלי. משמעות הדבר חוסר של כ־50 מיליון בתקציב העירייה, חוסר שיפגע בפיתוח העיר.

„הסכום שיחסר בקופת העירייה לא יחסר כתוצאה מאילוצים אובייקטיביים, אלא מתוך כפייה שרירותית של האוצר", הדגיש להט. „לא ייתכן שיישב פקיד או שר בירושלים ויכפה על עיר להיות יותר מלוכלכת או פחות מוארת, בניגוד לרצון תושביה ומתוך שיקולים זרים".

בהמשך אמר להם: „אחד מסעיפי קמפ דייוויד מדבר על הענקת אוטונומיה לערביי שכם, חברון ועזה. יורשה לי להציע שלפני שנותנים אוטונומיה לערביי שכם וחברון – שתינתן תחילה אוטונומיה לתושבי תל־אביב".

לא יותר לעיתונאים להיות בהוצאה להורג של דמיאניוק

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

משרד המשפטים איננו מתכוון להתיר את נוכחותם של עתונאים בהוצאתו להורג של איוואן האיום אם יידחה ערעורו בבית המשפט העליון.

סופר „דבר" ביקש ממשרד המשפטים להיות נוכח בהוצאה להורג ודוברת המשרד אתי אשר השיבה כי גם „אם וכאשר יחליט בית המשפט העליון לדחות את הערעור ותתקיים הוצאתו להורג, תיעשה בקשתך בהתאם לסעיף 55 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש, תשל"ב 1971) הקובע: בשעת ביצוע גזר הדין יהיו נוכחים:

א. מנהל בית הסוהר, ב. הרופא, ג. פקיד מינהל המחוז, ד. שני שוטרים או פקידי בית המשפט שהיו בבית המשפט בזמן שהאסיר נידון למיתה ויכולים לזהותו כמי שנידון, ה. הרב או כהן דת של האסיר, אם ביקש זאת".

בזמן הוצאתו להורג של אייכמן נכחו שני נציגי העיתונות הישראלית הכתובה ושלחו את תיאוריהם לכל העיתונים.

האגודה לזכויות האזרח דורשת הסבר מאונ' ב. ג. על אי־קידומו של ד"ר גורדון

מאת אמיר רוזנבליט סופר „דבר"

האגודה לזכויות האזרח מתערבת בשיקולי הקידום של מרצים במוסדות להשכלה גבוהה, ובצעד חסר תקדים, פנתה לרקטור אוניברסיטת בן גוריון בדרישה לספק לה הסברים לאי־קידומו של ד"ר חיים גורדון לדרגת פרופסור־חבר.

ד"ר גורדון, מהמחלקה לחינוך באוניברסיטה, הסעיר באחרונה את הרוחות בהתבטאויותיו כלפי השר אריאל שרון, שנאמרו במסגרת הקורס שלו 'חינוך לדמוקרטיה' ושבהן איחל לו „התקף לב קטן". זמן קצר לאחר מכן עמד במוקדה של סערה ציבורית חדשה, כאשר במכתב אישי ששלח ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, הוא כינה אותו 'עוכר ישראל', על אופן טיפולו בפרשת אלבין.

על רקע התבטאויותיו עבר חתול שחור בינו לרקטור האוניברסיטה, פרופ' אברהם טמיר, שפעל נמרצות לביטול הקורס שלו 'חינוך לדמוקרטיה' כקורס חובה.

במכתב ששלחה בימים אלה לפרופ' טמיר, מציינת האגודה לזכויות האזרח כי בשיחות פרטיות שקיים הרקטור עם ד"ר גורדון הוא אמר לו, כביכול, חד־משמעית, שאומנם את קביעותו ואת קרן ההשתלמות שלו אין הוא יכול לשלול ממנו, אך הוא ימצא דרך לדפוק אותו. „ואכן סובר ד"ר גורדון, שעמדתך זו קרמה עור וגידים בהחלטת וועדת המינויים העליונה שבראשותך, שלא לפתוח בהליכים להעלאה בדרגה".

האגודה מציינת, שבניגוד לנמסר בחוות הדעת שהונחו בפני הוועדה, לפיהן פרסם גורדון בין השנים 1981 עד 1987 רק שני מאמרים מקצועיים, הרי שלאמיתו של דבר פרסם גורדון כ־40 מאמרים בכתבי עת מדעיים וכן חמישה ספרים. „ד"ר גורדון מציין בפנינו שעצם הפנייה של וועדת המינויים לקבלת חוות דעת מגורמי חוץ, יש בה סטייה מפלה מהנוהלים המקובלים, העשויה להצביע על חוסר תום לב ושיקולים זרים בטיפול בעניינו. לאור טענותיו של ד"ר גורדון, ראינו לנכון לפנות אליך ולבקש את תגובתך המהירה, למען נוכל לנקוט עמדה בכל הנוגע לעניין הליכי העלאתו לדרגת פרופסור־חבר", נאמר במכתבה של האגודה לזכויות האזרח.

מנהל המחלקה לקשרי ציבור באוניברסיטת בן גוריון, יורם הורוביץ, אמר אתמול בתגובה: „ועדת המינויים העליונה דנה במצגו בתיקו של ד"ר גורדון להעלאתו לדרגת פרופסור־חבר. לאור מכתבי ההמלצה שהתקבלו בנדון, החליטה ועדת המינויים שלא להעלותו בדרגה, משיקולים אקדמיים טהורים".

הונצח זכרו של אבי ביאזי

מאת ירום לוי, סופר „דבר" בירושלים

במטה משטרת ירושלים במגרש הרוסים נחנך אתמול אתר הנצחה לזכרו של השוטר רס"ר אבי ביאזי שנרצח לפני יותר משנה ביריות עבריינים בדרכו לעבודה.

בטקס השתתפו שר המשטרה חיים בר לב, המפכ"ל דוד קראוס, מפקד המחוז ניצב רחמים קומפורט, מפקד משטרת ירושלים תנ"צ יוסף יהודאי, בני המשפחה וחברים לעבודה.

אתר ההנצחה נבנה על ידי אביו של המנוח בכניסה למטה המשטרה ויש בו מתקן שתיה ולוח זיכרון.

★ סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב ד"ר אליהו וינוגרד מינה אתמול את רואה החשבון יעקב הדקר כמפרק זמני לחברת „רחל דינגוף" על פי בקשת בנק דיסקונט, בגלל חוב כספי גדול של החברה לבנק.

נבון הורה להמשיך החפירות הארכיאולוגיות באכזיב

(עס"ת) – שר החינוך יצחק נבון קבע אתמול כי החפירות הארכיאולוגיות באכזיב יימשכו.

בימים האחרונים היו פניות אל השר מצד אישים חרדים להורות על הפסקת החפירות. הנושא נדון גם במליאת הכנסת בהצעה לסדר יום שהגיש בשבוע שעבר ח"כ יעקב יוסף, שקרא לשר „למנוע פגיעות בערכי העם והאומה" והביע חשש מעימותים ומאבקים בנושא זה.

השר דחה פניות אלה והודיע כי החפירות נערכות על ידי האוניברסיטה העברית ברשיון שנתן אגף העתיקות במשרד החינוך. הן נעשות בשטח שדה הקברות הפיניקי של אכזיב הנמצא מדרום לתל־אכזיב.

בדו"ח שהוגש לשר החינוך נאמר כי קבר בנוי אחד, שעמד כנראה בחלקו על פני הקרקע, נהרס עוד לפני 15 שנה וכבר אז התברר ללא צל של ספק שאינו קבר יהודי. הקבר המנוקה כיום הוא מאותה קבוצה ממש וחשיבותו רבה ביותר להכרת התקופה ולהכרת העם שישב באיזור זה בין המאה ה־10 וה־8 לפני הספירה.

שר החינוך אמר, בדחותו את הפניות להפסיק את החפירות, כי לארכיאולוגים ניסיון רב בחשיפת אדם ושרידים אחרים הטמונים בקרקע, בביתות הממצא ובהסקת המסקנות. „אין לראות בשום אופן ופנים בעבודתם של הארכיאולוגים צל צלו של חילול", ציין.

„לאחר מיצוי המחקר המדעי נוהגים החופרים למסור את העצמות לרשויות המדינה המוסמכות ואין כל סיבה, הוסיף, שנוהגים אלה לא יחולו גם על החפירה הנוכחית באכזיב ועל חפירות שיהיו בעתיד".

מתנגדים למתמ"ד

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

החוג לשילוב במפלגת העבודה במחוז חיפה פנה אל שר החינוך יצחק נבון בתביעה שלא להקים זרם חדש בחינוך הממלכתי־דתי.

חברי החוג טוענים כי הזרם החדש, הקרוי ממלכתי מסורתי (שמשמעו תורני ממלכתי־דתי), הוא תת־זרם העלול לגרום פיצול הזרם הממלכתי־דתי תוך מגמות בדלניות ואליטיסטיות. כן הוא עלול לפגוע גם בעקרון האינטגרציה בחינוך.

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
המכון היהודי־ערבי

المعهد اليهودي - العربي
التابع للهستدروت
في بيت بيرل

בית ברל, 12 במאי 1988

הסוד החודשי

„דע את המזרח"
זה עתה הופיע גליון מס' 8 של „דע את המזרח", הכולל תרגומים מהעיתונות הערבית בארץ ובמדינות ערב. יו"ר המכון התייחס בפתח החוברת לאירועים בשטחים כדלקמן:
„לאור האירועים הטראגיים העוברים על תושבי השטחים בימים אלה, נתונים ערביי ישראל בדילמה קשה ומסובכת, כל אחד מהם כפרט וכולם כמיעוט לאומי. רגישותם לגבי גורלם של תושבי השטחים היא דבר טבעי ואנושי גם יחד, מכח העובדה שקיימת זהות דתית־לאומית בין תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה, ולרבים מהם קשרי דם ומשפחה אתם. לכן מובן הדבר שגורלם ובטחונם מעורר בהם דאגה וחרדה. יש לראות בכל גילוי של הזדהות, נכונות לעזור וגם הפעלת לחץ פוליטי וציבורי מצד ערביי ישראל, דבר שהוא מתחייב המציאות, ועל ממשלת ישראל והציבור היהודי מוטלת החובה לגלות הבנה מקסימלית לתופעות אלה. זאת ועוד, אסור לאזרחים הערבים לעבור את הקו האדום בגילויי הדאגה והסולידריות עם אחיהם בשטחים. אותו קו אדום יסכן את הדו קיום בין הרוב היהודי למיעוט הערבי, דו־קיום שנוצר בתהליך מתמשך ושאותו יש להעמיק ולהרחיב.
כל פעולה שתכלית ביטויה עלולים לערער את נאמנותם כאזרחי המדינה תשפוך שמן על גלגלי ההקצנה בקרב האוכלוסיה היהודית והערבית, ותוסיף כוח לאלה שאינם רואים את הדו־קיום כאפשרי, והדוגלים ברעיון האומלל שבישראל אין מקום לשני העמים. שוחרי הדו־קיום, מי מתוך הכרה ומי מתוך הרגשה של חוסר ברירה ושהגורל גזר שבישראל יחיו שני העמים, חייבים למנוע מהקיצוניים בשני העמים לשלהב את הרוחות ולגרור את האזרחים למעשים של אלימות והפרת החוק.
סכנה זו רובצת על פתחם של ערביי ישראל, ובאם הלך רוח זה לא יבלם, ההישגים שהושגו בעמל רב לקיום בצוותא ומתוך כבוד הדדי ישמו לאל. במבחן הצפוי לנו חייבים כל שוחרי הדמוקרטיה בקרב שני העמים לסכל את מעשי הטירוף של הקיצוניים.
חג הרמדאן
הנהלת המכון מברכת את כל המוסלמים תושבי המדינה והמרחב לרגל סיום צום הרמדאן וחג „אל פיטר", תוך תקוה שנגיע בקרוב לימי שלום ואחוה באיזור.
ביום 24.5.88 תערך במכון חגיגה מסורתית לרגל חג השבועות ו„עיד אל פיטר" לחוג ידידי המכון שתכלול הסבר – רקע על החגים ותוכנית פולקלור.
הקמת חוג „מפגש"
הנהלת המכון החלה בארגון וגיבוש חוג רעיוני – חברתי יהודי־ערבי שיפעל ליד המכון במגמות הבאות:
– קיום מפגש חודשי קבוע בין פעילים יהודים וערבים מכל שדרות הציבור באיזור השרון והמרכז, בהם יתקיים דיון ובמות על נושאים יהודים ערבים והמזרח התיכון.
– עריכת ביקורים וסיורים במוסדות ובישובים יהודים וערבים. בחוזר שהופיע על ידי המכון בנידון נאמר בין היתר: המצב המתוח בשטחים אין צריך להרתיע יהודים וערבים לקיים מפגש קבוע ביניהם, נהפוך הוא: עלינו לחזק יסודות השיתוף והשילוב נגד הגל הלאומני הגואה בחוגים שונים בקרב שני העמים.
הוצאת ספרים מתורגמים מערבית לעברית
המכון הוציא לאור זה עתה את ספרם של אהרון ועמליה ברנע „ללכת שבי" בתרגומו של הח' מחמד ע'נאים וכמו כן השתתף בהוצאת אנתולוגיה על „השואה" בלשון הערבית בשיתוף עם משרד החינוך, הקונגרס הציוני וסמינר גבעת חביבה.
חוברת על לבנון
זה עתה הופיעה חוברת חדשה בסדרת „דפי מידע" על „לבנון" בעריכתו של הח' יעקב כהן, והיא תחולק בקרב פעילי המכון. ניתן להשיגה על ידי פניה למכון.
תחרות לציירים
זו השנה השלישית בה נערכת תחרות ציורים של תלמידי בתי ספר יסודיים יהודים וערבים. נתקבלו כבר מאות ציורים מתלמידים מכל רחבי הארץ ואלה יבדקו על ידי ועדה מיוחדת לבחירת האוכים בפרסים.
מפגשים וסמינרים
הנהלת המכון גבשה תוכנית מפורטת לעריכת מפגשים, ימי עיון וסמינרים לפעילים יהודים וערבים המכללה:
– מפגשים של תלמידי בתי ספר בחודשים יוני – יולי.
– מפגש של 60 תלמידים מלוס אנג'לס עם תלמידים ונוער ערבי במכון, ליום שלם בו ידונו נושאי השיתוף היהודי־ערבי.
– סמינרים בנושא: „דמוקרטיה" לבני נוער ערבים מטייבה ומגת.
– סמינרים לפעילי מועצות הפועלים יהודים וערבים. הסמינרים הראשונים יערכו לפעילים מפתח תקוה, כפר קאסם, גלג'וליה וכמו כן כרמיאל וכפרי עמק הכרמים. כמו כן מתוכנן סמינר מיוחד לעובדי המועצה המקומית ג'ת.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
נעמי ספקטור
ההלוויה היום יום שני כ"ט באייר תשמ"ח 16.5.88
בשעה 15.30 בבית העלמין „סגולה" בפתח־תקווה
השבעה אצל ביתה בקיבוץ ראש־הנקרה

יעל ודובן דובדבני
עמה ודיבה טלמור
אחיה: אברהם פריצל, ירושלים
הנכדים וכל בני המשפחה

משתתפים בצער המשפחה
על מותו של חברנו
מיכאל פרלמוטר ז"ל
שיכון עובדים
ההנהלה והעובדים

לחברתנו צמח אסתר
איתך באבלך במות עליך
אביך ז"ל
בנק אמריקאי־ישראלי בע"מ
ההנהלה והעובדים

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
יהושע שורעבי
במות
אחיו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום

טכס הבאה לקבורה של
חייקה ליפשיץ
יתקיים ביום רביעי ב' בסיון תשמ"ח 18.5.88
בשעה 17.00 בקיבוץ גבעת־השלושה
המפגש ליד המגדל
המשפחה
ובית גבעת־השלושה

ערב הזדהות עם
סרבני הכיבוש

אמנים
מארחים
את:
החזירו
את החיילים
מהשטחים
ב'ראן באאז
יהונתן בפן, קורין
אלאל, דפנה ארמוני,
אלרן אולארצ'יק,
אמל מורכוס, נתן
זך, איציק ועופרה
דיינברסן, צרף פילוסוף,
מכרם חורי, להקת
מחול תמ"ר, מוחמד
באכרי.

צוותא ת"א – יום ג'
17.5.88 בשעה 22:30

כל ההכנסות תרומה לבני
משפחות הסרבנים.

יש גבול, ת.ד. 4172, ת"א, טל. 03-5131402 6953

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך התיישבותי
ישראל 40 ISRAEL

מזמין את הציבור הרחב
להשתתף בארוע חקלאי־חברתי
„החקלאידע התשיעית"
שתתקיים ביום ג', א' סיון ה'תשמ"ח ה־17.5.88, בשעה 9.30, בביה"ס הקיבוצי „עמק חרוד" ליד מעין חרוד.
בהשתתפות מר **יצחק נבון**, שר החינוך והתרבות
בארוע יקחו חלק בתי ספר חקלאיים, אזוריים, וקיבוציים, בתחרויות חקלאיות ובמופעים אמנותיים.
במקום תתקיים תצוגה של כלים חקלאיים חדשים.
את הטכס ילווה מטס של מטוסי ריסוס.
הקהל מוזמן

אירגון החיילים המשוחררים בישראל

שליחי הבריגדה באירופה לאחר פירוקה והעולים שהגיעו ארצה בזהות החיילים
כנס שליחי הבריגדה באירופה
(אנשי זאב חריג ונחום שדמי)
יתקיים ביום ג' כ"ט בסיון תשמ"ח – 14.6.88
בבית לסין, רח' ויצמן 32, תל־אביב.
בתכנית
התכנסות, הרשמה וכיבוד קל – בשעה 18.00
פתיחה בשעה 19.00
ארוחת ערב בשעה 20.30
החברים שטרם נרשמו מתבקשים להרשם מיד אצל הח' פנחס בירן רח' פרץ חיות 21, תל־אביב – מיקוד 63262, טל. 03-282617.
לכיסוי הוצאות הכנס – 30 ש"ח למשתתף

25 שנים לצעדת ירושלים
„סובו ציון והקיפוה"
בחסות
טדי קולק ראש עיריית ירושלים
ניסן הרפז מזכיר ההסתדרות בירושלים
הפתיחה והזינוק היום מבריכת הסולטן בירושלים, טכס הזינוק יחל בשעה 08.30.
ברכות: השופט **מיכה לינדנשטראוס** – ממייסדי הצעדה ויו"ר התנועה לאי־טובה
עמנואל זיסמן – מחזיק נוער וספורט עיריית ירושלים
חיים ממן – מחזיק תיק הפועל וחבר ההסתדרות בירושלים
רמי הראלי – מזכיר הפועל ירושלים
מוטי גרונר – מנהל האגף לנוער חברה וספורט בעיריית ירושלים
פותח ומנחה: **אלי סופר** – מפקד הצעדה
בשל השרב הכבד המסלול קוצר והוכנה תחנות של חלוקת מים בדרך.
ירושלים • הפועל

הפתעה מצערת

רק שר האוצר אמר אמש כי המדד הגבוה של מחירי אפריל "היה צפוי". אלא שגם הוא לא התכוון לעלייה כזאת – 2.7 אחוזים – שהדהימה את הגורמים המשקיים והפוליטיים. מי שהופתע פחות הוא דווקא הציבור שאין לו מדדים סטאטיסטיים־מדעיים, אך התקציב המשפחתי מראה על עלייה הנראית בעיני הפרט גם גדולה יותר מאשר בעיני הסטטיסטיקאים.

ההפתעה לא נעמה לאיש. הקפיצה במדד היא התפתחות מצערת ומדאיגה, המאותתת לקברניטי הכלכלה באורות אדומים: היציבות בסכנה. על חיוניותה של היציבות אין חילוקי דעות, גם אם יש חילוקי דעות ביחס לאמצעים שיש לנקוט כדי לשמור עליה.

בהערכת המשמעות והסיבות של ההתייקרות הגדולה למדי בחודש שחלף, יש לזכור כי עדיין לא נכלל בה ייקור המצרכים המסובסדים – חלב ומוצריו, לחם, ביצים ועוף קפוא – שחל בשבוע שעבר בשיעורים שבין 15 ל־32 אחוזים, בעקבות קיצוץ בסובסידיות. התייקרות זו תתרום לפי הערכת האוצר עלייה של אחוז אחד במדד, אך יש מקום לחשש כי הערכה זו אופטימית מדי.

אין לזקוף את הקפיצה במדד אפריל גם על חשבון השכר כי הסכמי השכר עדיין לא נחתמו. נכון שחלק מהאמרת המחירים היא עונתית, בבין התייקרות פירות וירקות – התייקרות שרובה תוצאת תיזוק, ולא רתוזי היצרנים – וחלקה האחר הוא עליית מחירי ההלבשה וההנעלה, שגם היא מושפעת מפתיחת עונה חדשה. אך ברור כי בלי שמירה וחישול של פיקוח המצב יידרדר עוד יותר.

המעסיקים והאוצר (בתפקידו הכפול כמעסיק הגדול במדינה וכמכוון המשק) מבקשים לבלום את עליית המדד בעתיד על־ידי בלימת תוספת היוקר. גם אם יש מקום ויש נכונות לאי־אלה התאמות בהסכם חדש של תוספת יוקר הרי ההצעות שהועלו עד כה נעדרות הגינות חברתית וחסרות סיכוי. הדרך הטובה מבחינה משקית ומבחינה חברתית כאחד היא בלימת היוקר ולא תוספת היוקר.

שטר שלא ייפרע

מאת דני רובינשטיין

על הירידה בעוצמת ההתקוממות צריך היה הממשל הישראלי להגיב בהקלות, בהטבות ובגמולים כדי לדחות את האינתיפאדה הבאה; אבל עד לכינון ממשלה חדשה אין סיכוי לכך ונותר רק לתכנן את שירות המילואים הארוך

זה שבועות אחדים נראית התקוממות בשטחים כשוקעת. "הנכונות לצאת להפגנות הולכת ופוחתת במידה ניכרת", אמר בסוף השבוע אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע בראיון ברדיו. עיתונאי אמריקאי שטילפן לביתי לפני יומיים שאל: מה קורה? כבר זמן רב לא רואים ולא שומעים על השטחים בתקשורת הבין־לאומית. האם שורר שקט בגדה וברצועה?

אכן אי־אפשר להשוות את היקף והעוצמה של המהומות והאירועים לפני חודשיים ושלושה לאלה היום. אם בגלל חודש הרמדאן, אם בגלל עייפות והפסדים כספיים גדולים של תושבי השטחים ואם בגלל היד הקשה של צה"ל, הימים הללו רגועים יחסית. אחרי אלפי מעצרים, אחרי השבתה ממושכת של כל מערכת החינוך, אחרי כמעט־200 הרוגים ואלפי פצועים, שקט למדי בגדה המערבית ובעזה.

עכשיו צריך הממשל הישראלי וצריכה ממשלת ישראל לפרוע את השטר שחתמו על ידה בתחילת ההתקוממות. ראש הממשלה שמיר, שר הבטחון רבין ודוברים ישראלים אחרים אמרו אז שהמהומות וההפגנות לא יובילו לשום מקום. אמרו שמדינת ישראל לא תעשה מאומה בשטחים תחת איום ותחת לחץ של מידויי אבנים ומבעירי צמיגים. אמרו שקודם כל צריך לשרור שקט ואז אפשר יהיה לשקול ולדבר ולערוך תוכניות.

היום שקט פחות או יותר (הכל יחסי) וחרף הקיפאון הפוליטי (שהפך כמעט כבר לאקסיומה) יכול הממשל הישראלי לעשות הרבה. אפשר, למשל, לחדש את הבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות בגדה המערבית שנערכו פעמיים בעבר והופסקו. אפשר לחדש מתן רשיונות בניה (מתן רשיונות כאלה הצטמצם והלך בשנים האחרונות ובו־1987 הופסק למעשה לגמרי בכל המגזר הכפרי ביהודה ושומרון). אפשר לתת יותר אישורים לאיחוד משפחות, להקל בכל התחומים של מעבר תושבים בגשרי הירדן; אפשר לקבוע ערכאות עירעור בבתי המשפט הצבאיים. אפשר להקל את לחץ הצנזורה ואת מתן הרשיונות לעיתונות במזרח ירושלים; אפשר לצאת למערכה רבתי נגד כל תופעות ההתעללות וההשפלות הפוגעות בערביי השטחים. אפשר לבטל אפליה לרעה של השטחים על רקע כלכלי, אפשר לקדם מערכת רווחה סוציאלית של פועלי השטחים העובדים בישראל, ורשימת האפשרויות עוד גדולה.

לא שפעולות ישראליות כאלה יפתרו את בעיית הסיכסוך הפוליטי. אבל הן ידחו לפרק זמן את המועד בו תפרוץ ההתקוממות הבאה. 20 שנה לא היתה אינתיפאדה בשטחים משום שמבחינת הפלשתינאים בגדה ובעזה היו בכיבוש הישראלי גם נקודות זכות אחדות: עליה תלולה ברמת החיים, למשל. מאז ראשית שנות ה־80 נעלמו היתרונות האלו ובמקומם באו קיפאון כלכלי, הפקעת אדמות והתנחלויות; נשארו רק קיפוח ואפליה של הממשל הצבאי.

גם אם אי־אפשר להחזיר את הגלגל לאחור, ברור שללא פעילות ישראלית שתקדם את השטחים, ללא תחושה של הישגים, יפרוץ הגל הבא של המהומות תוך זמן קצר.

לדאבון הלב אין סיכוי מעשי לשינוי במדיניות הישראלית. לא ייערכו בחירות ולא יינתנו רשיונות בניה ולא אישורים לאיחוד משפחות. איש לא מעלה בדעתו לשלם לפועלי השטחים ביטוח לאומי ישראלי או לתת להם משכנתאות לשיכון ולאפשר ליזמים שלהם אשראי נוח וכדומה. קרוב לוודאי שיימשך הסטאטוס־קוו שיש בו מבחינתם של ערביי השטחים רק נסיגה. ולכן, עד לכינונה של ממשלה חדשה בישראל אחרי הבחירות, ועד לכינונו של ממשל אמריקאי חדש שאולי יביא שינוי פוליטי, צריך לתכנן רק את שירות המילואים הממושך של השנה הבאה.

בזווית חדה / חגי אשר

לכל היותר מובלעת

אינתיפאדה או לא – ירושלים היא עיר אחת, חרף מובלעות השנאה בה; בירת ישראל בשליטת צה"ל ומשטרת ישראל. וב"יום ירושלים" מהראוי להזכיר זאת למי שרצו להפוך אותו לעוד תשעה באב

ב"יום ירושלים" אתמול שוב נפלו רבים וטובים בפח המשוואה הבלתי־שווה. לכאורה, הכל יודעים ומסכימים כי אין סימטריה בין ישראל למדינות ערב, בין היהודים לפלשתינאים, בין ירושלים המערבית לירושלים המזרחית. ואף על פי כן נוקשו רבים וטובים בלשונם כשהשתדלו והתפתלו והתאמצו למצוא סימטריה כזאת של "אנחנו והם", או של דו־קיום ישראלי־ערבי, או יהודי־מוסלמי בירושלים. מחפשים ולא מוצאים. לא מוצאים ומחפשים בכל זאת. עצם הביטוי דו־קיום הוא הסוואה לסימטריה זוחלת, שלא קיימת במציאות ולא תוכל להתקיים. לטוב ולרע. יש שוני עד כדי ניגוד בינינו לבינם בכל מה שנוגע לירושלים. וכדאי לזכור ולהזכיר.

הזרם שלהם על עצמם ועלינו, ככל שיימשך, לא יועיל להם. הם קוראים "התנחלויות" גם לכל שכונות־הלוויין הירושלמיות, שכל אחת מהן כמוה כעיר פיתוח ישראלית. מה הם מתכוונים לעשות לכל תושבי ה"התנחלויות" בגילה ורמות ותלפיות־מזרח ומעלה ארזים ובנותיה ונווה יעקב וגבעת זאב וגם לאלה של רמות אשכול וגבעת המבתר והגבעה הצרפתית וכל היתר? לעשות להם טראנספר "בחזרה לפולניה"? האינתיפאדה כולה, וגם סגירת החנויות בעיר העתיקה בכלל זה, אין בכוחן לשנות מחדש את המפה החדשה של ירושלים, שהשתנתה מן הקצה אל הקצה בעשרים השנים האחרונות.

ירושלים היא עכשיו עיר אחת. היא עיר אחת, שיש בתוכה מובלעות של שנאה וזרם, במקום שיהיו מובלעות של שלום והסכמה, זה המקסימום שהערבים יכולים להשיג: מעמד של מובלעת, כזאת או אחרת. למרות כל דברי הרהב והנאצה והרחמים העצמיים הערביים וכל דברי הייאוש והקדרות בצד הישראלי, ירושלים היא עיר אחת. גם בתוך ניו־יורק יש הארלם ויש רכבת תחתית בלילה, ששומר נפשו והכיס ירחק ממנה. האם בגלל זה אין ניו־יורק אחת? ירושלים היא בירת ישראל להלכה ולמעשה, מקום מושב הנשיא, הכנסת, הממשלה ובית המשפט העליון. והיא מאוחדת גם מהבחינה השלילית. מעצמות המערב ובראשן ארה"ב לא הכירו בה כבירת ישראל, אפילו לא בירושלים המערבית בגבולות הקו הירוק. לדידן, אין הבדל משמעותי בין שני חלקי ירושלים. ובכל זאת, ירושלים היא בירת ישראל מלפני איחודה ועל אחת כמה וכמה לאחר האיחוד.

אינתיפאדה או לא אינתיפאדה – ירושלים היא עיר אחת לא רק במה שנוגע לאיכלוס היהודי שלה מכל גבולותיה סביב סביב, אלא גם בכל מה שנוגע לשליטה של צה"ל ומשטרת ישראל על כל חלקיה, בלי יוצא מהכלל. המקסימום שהערבים יכולים לצפות לו הוא מין מובלעת ערבית בנוסח קריית הוותיקן בתוך ירושלים הישראלית ובהסכם אתה. גם אם יונף עליה דגל ערבי כזה או אחר. בלי שום סימטריה בין המובלעת הערבית לבין ירושלים הישראלית המקיפה אותה. כדאי לזכור ולהזכיר את האמת הזאת למתנת "יום ירושלים", שהיו שרצו להפוך אותו לעוד יום של תשעה באב.

תסמונת פילבי

כדאי לזכור ולהזכיר את קים פילבי, שמת ונקבר במוסקווה בשבוע שעבר. הוא היה אחד מגדולי הבוגדים בבריטניה. הוא בגד במולדתו ובחבריו לנשק ולמאבק נגד הרודנות הקומוניסטית וההתפשטות הסובייטית, שהוא הסגיר אותם למוות. הוא היה שייך לקבוצה קטנה של בוגרים בעצם שצמחו בתוך התממה של שיא החופש עלי אדמות, בשתי אוניברסיטאות העלית של קיימברידג' ואוקספורד. משיא החופש הם הידרדרו אל תהום הרודנות האכזרית.

אגב, קים פילבי היה עיתונאי נוסף להיותו מרגל בריטי וסוכן סובייטי שתול בתוך מערכת הריגול והריגול הנגדי הבריטי. רבים מחבריו ומכריו רחו בשאסטנפש את השמועות נגדו שהוא מרגל סובייטי ובוגד בעמו וכי הוא "האדם השלישי" שהציל את שני חבריו הבוגרים ברג'ס ומקלין. ההגנה של חבריו העניקה לקים פילבי ארכה של 21 שנות

(המשך בעמוד 8)

ארלוזורוב 93 / חיים ביאור

הסתדרות מאופקת

ההתייקרות האחרונה של מצרכי היסוד בשיעור תלול עד 32 אחוז לא הקפיצה את הנהגת ההסתדרות. זו טרודה בבעיות בוערות וקשות

בבית הוועד הפועל אומנם ציפו שהאוצר יגלה יותר התחשבות בדרישת ההסתדרות למתן את ההתייקרויות שבוצעו בשבוע שעבר, אך המזכ"ל ישראל קיסר שמר על איפוק בתגובתו. הוא הסביר שהעלאת המחירים אינה נוגדת את ההסכמים שבין האוצר להסתדרות; הביע דאגה מהסכנה לעירעור היציבות של המשק וקרא לשר האוצר לבל יהפכו ההתייקרויות לשיטה קבועה.

אילמלא ההפסדים הפוקדים חלק גדול מהחברות של "כור" ובמותן מפעלים של "תדיראן"; אילמלא הקשיים המתמשכים ב"סולל בונה", קופת חולים וקרנות הפנסיה; אילמלא כינוס הנכסים שהגיע אליו מפעל "אליאנס" ואילמלא המשבר הנצחי במערכת הבריאות, כי אז יכלה ההסתדרות להתפנות למערכה ציבורית כנגד הצורה שבה בוצעה התייקרות של המסובסדים הצפויה מאז ראשית אפריל. לחץ עקבי מהקומה הרביעית והחמישית היה מביא לחלוקת ההתייקרות למנות קטנות. אלא שמרצה של ההסתדרות מושקע כולו בטיפול במוקדי התבערה הנ"ל ומכורח הנסיבות אינו נתון למתרחש על המדפים.

נותר לראות אם לגל ההתייקרויות של השבוע שעבר תהיה השפעה על המשא ומתן על הסכמי השכר החדשים, שלא נכנסו עד כה לשום שלב מעשי. משרד האוצר עלול למצוא עצמו מול איגודים מקצועיים שחבריהם משתכרים 700 ו־800 ש"ח ואשר יראו עצמם רשאים להעלות תביעות שכר החורגות הרבה ממדיניותה המקצועית של ההסתדרות, כדי לעמוד מול תסיסה אפשרית מלמטה. עד כה נשמר בדרך כלל השקט ביחסי העבודה ולא הופר עקב ההתייקרויות וגם לא עקב אי חידושם של הסכמי העבודה, שתוקפם פג בסוף מארס. האיפוק של הנהגת ההסתדרות, שתרם לשקט התעשייתי, עשוי להתחלף בקרוב בזמירות אחרות מפי איגודים מיליטאנטים ובראשם ההסתדרויות האקדמאיות, שהועידו כבר לימים הקרובים צעדים אירגוניים נגד מעסיקיהן.

מלחמת מנהלים בקרנות

תהליך האיחוד בין שש קרנות הפנסיה ההסתדרותיות מתבצע באיטיות, בגלל הקשיים המשפטיים והאירגוניים הכרוכים בו. אך כבר בחיתוליו גורם תהליך זה לחיכוכים בין מנהלי קרנות הפנסיה לבין עצמם.

כך, לדוגמה, מתנגדים מנהלי רוב הקרנות למהלך־שיום מנכ"ל "מבטחים" עמוס ערן, שלפיו – כשלב ביניים עד לאיחוד המלא – יפוצלו קרנות הפנסיה לשני גושים גדולים. הללו דורשים להקים שלושה גושי קרנות דווקא, ולא פחות, שכן גושים במספר זה מבטיחים עצמאות רבה יותר לקרנות שבניהולם.

אך המאבק העיקרי בין ראשי הקרנות לבין עצמם ניטש על איוש הוועדות המקצועיות, שהוקמו כדי להכין את האיחוד. "מבטחים", הקרן הדומיננטית במערכת הפנסיה, תובעת ייצוג שמעל 50 אחוז בוועדות אלה, בעוד יתר הקרנות פועלות להקטנת חלקה בוועדות מתחת לשיעור זה. קרן הגמלאות המרכזית לעובדי ההסתדרות (קג"מ) מתרעמת על אי הכללת נציגיה בוועדת המבנה, אחת משלוש הוועדות המקצועיות, ומאיימת לבטל את השתתפותה בישיבות האגף.

מאחורי המאבקים מסתתרת חרדה בקרב מנהליהן של קרנות הפנסיה מפני אובדן השפעה אם וכאשר ייכון איחוד הקרנות, שהחליטה עליו מספר פעמים בעבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות. קרן, שתשלוט בוועדות המקצועיות ובהחלטות שיתקבלו בהן, תבטיח לעצמה מעמד מתאים בגוף המאוחד, מה עוד שאין מדובר רק בהגנה על זכויות של מבוטחיה, אלא גם בעתידם האישי של מנהליה.

רק שיהיה צלוי היטב

מאת טדי פרויס

עסקני הפועל צודקים בסרבם לקבל את התנצלות מאמן מכבי על התבטאותו ובמונעם מינויו למאמן לאומי. מי שראה הבעת השנאה על פניו בגמר אליפות הכדורסל, לא יוכל לקבל זאת כפליטת פה

אליפות ישראל בכדורסל חשפה תחום נוסף שבו רוצה הקהל דם, ולפחות קרקפות. ימים רבים התווכחו אוהדי מכבי ותומכי הפועל: קבוצתו של מי טובה או חזקה יותר, עד שביום חמישי ניתנה התשובה שאי אפשר לערער: מכבי, גם אם השופטים היו בני־זונה, הרצפה חלקלקה, מרסר חולה ואימוס סתם לא שיחק טוב.

גם אם סבורים אוהדי הפועל אחרת, מכבי היא הקבוצה הטובה יותר, ובצדק ניצחה. הצרה היא כי יותר, כך התקבל הרושם, משרצו האוהדים והקבוצות בנצחון, הם רעבו לקרקפות היריב: רשתות הסלים. חיים זלוטיקמן הכין לעצמו מספריים, סכין ומי יודע איזה כלי מלחמה נוספים; ומיקי ברקוביץ' הצהיר כי הקרקפות של אולם אוסישקין עדיין חסרות באוסף שלו. כמו וינטו אדום־העור שרצה בכל מחיר את עור ראשו של בן שבט האוגללה, כי מן הזן הזה עדיין לא היה מאומה באוסף שלו. מאותה סיבה רצה וינטו־ברקוביץ' את סלי אוסישקין וזלוטיקמן – את רשתות היכל הספורט ביד־אליהו.

לא צריך להתפלא על הקאניבאליזם בספורט, שהולך ומתפתח במקביל לאכילת בשר־אדם בתחומים אחרים. אם יורים ברועה כבשים בגדה המערבית, או בילדה בחוצות שכם, כמה זמן צריך לחלוף עד שקוראים ליריב "הפועל מסריח" כשכועסים על השופטים? עסקני הפועל צודקים בסרבם לקבל את התנצלותו של מאמן מכבי רלף קליין, ובמונעם את מינויו למאמן הלאומי. מי שראה את הבעת השנאה על פניו יתקשה להאמין כי היתה כאן רק פליטת־פה כפי שיכולה להיפלט בעת ריתחה. בסרחון של הפועל היה משהו יותר עמוק, משהו שהולך ומכה שורש בספורט.

שבסקציית הכדורסל של מכבי אין רוחשים אהדה להפועל, גלוי וידוע זה מכבר. המנהל שמעון מזרחי "שבשבילו רק הטוב ביותר מספיק טוב" (הגדרה של אחד מכתבי הספורט המעריצים) מעולם לא היה האיש המצודד ביותר בשטח. אך כשתאוות הקאניבאליזם פושה לעבר ספורטאי כרלף קליין, אז יותר ממשהו רקוב בממלכת הספורט. מסתבר, כי הרוח הרעה לא חדרה רק מבעד חלון בית־המשפט (כדברי השופט יואל זוסמן המנוח) כי אם גם לתחומים נוספים שאמורים להיות נקיים ממנה.

כוכב הפועל לוזאן מרסר טעה כשאמר בתום המשחק השלישי והמכריע, כי "בשביל מכבי הכדורסל זה עסק ובשביל הפועל זה ספורט". הלוואי. ניהול כושל של עסק עדיין לא עושה ממשחק ספורט. למרבה הצער, גם בשביל הפועל הכדורסל הוא עסק; אלא שהעסק אינו מנוהל באותה מידה של יעילות וכשרון שבה מנוהלת קבוצת מכבי. מספר שכירי־הכדור שהזמין הפועל אינו נופל ממספרם בקרב יריבתם העירונית. אלא שעסקני האחרונה היטיבו יותר מהפועל לבחור את היבוא המתחרה (וככל הידוע גם משלמים הרבה יותר, אבל זה בסדר גמור; אם עסק אז עסק) ואף היטיבו להתפתל בין מבוכי "מיהו יהודי" כדי להערים על המחוקק ועל ח"כ אברהם שפירא ולהרבות את מספר האמריקאים בקבוצה. מבחינה זו הפועל לא היה הרבה יותר ספורטיבי ממכבי: רק זריז פחות. הפועל לא עמל יותר בהכשרת צעירים מתוצרת עצמית: רק השקיע פחות כסף ברכישת שכירי־כדור. מבחינת הנזק לטיפוח דור

קניבליזם המכה שורשים בספורט
מאמן מכבי רלף קליין

של ממשיכים, אין הבדל. גם שחקן יבוא כושל חול תופס 20 אחוז מהרכב קבוצה, בדיוק כמו שחקן מצליח ויקר. בכך קארל אימוס אינו שונה מקווין מגי. לכן גם לא ייגרם כל נזק לספורט הפועלים ולמשנתם של ברל וא.ד. גורדון, אם תימכר קבוצת הפועל תל־אביב לבעלי עסקים, כפי שכבר נעשה להפועל חיפה.

אם נותר הבדל בין שתי האגודות זה לגבי ההיקף בלבד. מכבי מבקשת להרחיב את השימוש בסוסים מאורווה זרה ולרתום אותם גם לכדורגל; בהפועל רוצים לשים סייג לתופעה ולהגביל את מספרם כדי שבכל זאת ייוותר משהו ישראלי בספורט התחרותי. אולם הבדל כמותי זה ספק אם ימנע את הקאניבאליזם שהתפתח. גם אם בחמישיה של מועצת הפועלים ישובו רק בני ניו־יורק ובוסטון וחצי המניין של מכבי יכלול רק שכירים מדטרויט וקליוולנד, עדיין יצעקו "הפועל מסריח". קאניבאלים אוהבים בשר מכל בית מטבחיים ובלבד שיהיה צלוי היטב.

נתק עמלים מתנועתם (2)

מול מקסמי־שווא

מאת יהודה גוטהלף

גם בשכבת העובדים יש כאלה, שלאחר התבססותם נתפסים להשפעות הימין, פונים נגד החלשים והמובטלים ומתפעלים מ"יציבות המשק", שאינה אלא קיפאון, ומתקציב ממלכתי מקוצץ

אף בקרב המוני העמלים בישראל ("אקטיביסטים" וכד') תמצא – כבימי הפריחה של הפופוליזם הפאשיזם בארצות אירופה – חסידי הסיפוח הגדול של שטחים. אך כבר אמר סירקין במנה: "מעמד הפועלים אינו יכול להיות מהפכני כלפי הבורגנות שלו וריאקציוני כלפי עמים אחרים". כלום ייטב למדינת ישראל, אם תמשיך בשלטונה על שטחים מיושבים בצפיפות אוכלוסיה עויינת ומתמרדת – במקום לקיים מדינת יהודים (הכוללת מיעוט לאומי זר, נסבל) בגבולות בטוחים פחות או יותר (בתוספת רצועות בטחון מתאימות)? כלום ייתכן במצב הקיים (בכלל זה המהומות המתמשכות) לפתח את כלכלתה ורווחתה של מדינת ישראל, לרבות עידי הפיתוח וההתיישבות העובדת, שהוזנחו עקב חזון־הבדים של הסיפוח? גם המאמינים בבוא המשיח חלילה להם לגלוש למשיחיות־שקר, ומוטב כי יניחו את גאולת ארץ ישראל השלימה למשיח הצדק. עלינו לחזור ולשנן, כי אלה המתיימרים להיות נושאי הלאומיות הצרופה מוליכים אותנו בכיוון אנטי־לאומי, אנטי־ציוני, כי הם הופכים את מדינת ישראל למדינה דו־לאומית ובלתי־דמוקרטית, שסופה להיות למדינה נוספת בקרב מדינות ערב השונות. הימין משלם מס שפתיים לשאיפת השלום – לאחר שישולם הבטחון. אך הרי השלום עצמו הוא גורם ראשון במעלה לבטחון.

עלינו לחשוף את התרמית וההתנאה של הימין גם בתחומי הכלכלה והחברה. תנועת העבודה אמרה, שאין להפריד בין משק וחברה, כשם שלא הפרדנו בין בטחון ושלום. בהיעדר מחצבים ואוצרי גלם בישראל תלינו תקוותנו בכוח הגנוז בעובד היהודי. תנועת העבודה המאורגנת הגנה על השכר והתנאים הסוציאליים, שיאפשרו קיומו של מעמד עובדים עברים וישנו את דפוסי החברה הגלותית, ובו בזמן סייעה לטיפוח הפלוראליזם המשקי, שהיוזמה הפרטית, החברתית והממלכתית דרות בו בכפיפה אחת.

קיום סימולטאני של ההסתדרות וחברת העובדים היה כצנינים בעיני הימין. הצטרפו לכך עמלים מעוטי־הכרה שמקוצר רוח ועבודה קשה לא תפסו כי משק ברשות העובדים עצמם אינו בא להוסיף בעלים־מנצלים, אלא נובע מדרכה של יזמה רכושנית, שלא היתה מוכנה להסתכן בהקמת מפעלים שאין רווח בטוח בצדם.

הוא הדין בעיקרי מדינת הסעד הרווחה, שטופחה בישראל תודות להשפעת תנועת העבודה והכוחות הליבראליים, שעדיין היו בעל ברית פרוגרסיבי לציבור העובדים. תודות לכך היו שלושת העשורים הראשונים לקיום המדינה תקופה של צמיחה משקית, בד בבד עם מדיניות הרווחה, שצימצמה את הפערים העדתיים והסוציאליים.

אולם גם מדינת הרווחה אינה לרוחו של הימין, שהרי יש בה נטיה לשוויונות חברתית. מאז "המהפך" (או המהפכה־שכנגד) מנצל הימין את השפעתו היתרה בממשלה (לרבות ממשלת "האחדות"), כדי לערער רפסי שוויונות במערכות הבריאות והחינוך וכדי להעביר את המשק והחברה לפסי רכושנות בלעדית על הפערים המשקיים והחברתיים הגנוזים בה. דוגמה מובהקת ניתן לראות בביטול מס־היסף של בעלי ההכנסות הגבוהות. הביטול לא הוסיף לחלקם בהשקעות אלא בצריכת מותרות – בעוד מערכת הבריאות הציבורית קורסת מחוסר עזרה ממשלתית (חלקו של האוצר בתקציב קופת חולים ירד מ־30 אחוז לאחוז אחד).

לא נכחד: יש גם בשכבות העמלים כאלה שלאחר התבססותם – "וישמן ישורון ויבעט": נתפסים להשפעת הימין, ויש מהם הרוגזים על "הפאראזיטיות" של החלשים והמובטלים (כאילו אשמתם היא שמחוסרי עבודה הם) ומתלהבים מ"יציבות המשק", ותקציב ממלכתי מקוצץ. אך "יציבות" זו היא כעין מצב דומם, שאין בו תנופה והתקדמות. הצמיחה ומדיניות הרווחה עולות, בדרך כלל, בקנה אחד; ואילו מדינות מפגרות אין בהן צמיחה משקית ואף לא מדיניות רווחה. בארצות המפותחות – אפילו אינן סוציאליסטיות – הולך וגדל בשנים האחרונות חלקה של ההוצאה הציבורית, שבלעדיה אין לצמצם את הפערים. אם כך במדינות מושרשות, קל וחומר באומה מתהווה. בארצות העולם המפותחות אין הבעיה דחופה כבארצנו. הברירה בין לבחור בדרך קידמה סוציאלית, הדרגתית או מהפכנית, ולא יבולע לעצם קיומן כאומות היושבות בטח בארצותיהן. לא כן כינונה של מדינת ישראל מקיבוץ גלויות, טיפוח מעמדות עובדים בכפר ובעיר, כל אלה על רקע של סכנות מבית ומחוץ.

הימין שעלה לשלטון הבטיח להפוך את ישראל לשווייץ של המזרח התיכון, הערוך עסקי ממון על הייצור והחלוקה הצודקת של ההכנסה הלאומית. עתה מדושדשת ישראל במקומה, ואם לא תתקדם (מיעוט העליה מול גידול הירידה) תשוב לאחור.

מהראוי כי רבים מאלה שהלכו שולל אחר סיסמאות כזב של התעשרות קלה, השתלטות על חשבון הזולת, עבודה זרה במקום פרודוקטיביזציה של בני ישראל – יפקחו עיניהם ויראו את המציאות נכוחה. גם אלה שהתמרדו בזמנו נגד "המימסד" הישן (אנשי ד"ש ואחרים) כבר הספיקו להיווכח, כי המימסד הקודם עשה משגים בעיקר מחוסר נסיון, או מסטיית תריגים, ואילו המשגים של הזמן הזה הם פרי מדיניות מודעת ושגיה של הימין, שיש להתנגד ממנה בהקדם.

גלוי ומכוסה / יצחק רועה

נקיון הז'אנר

יש ימים כאלה, שבהם כותרת של עתון לארסאטירי יכולה לעבור כמעט בלי תיקונים לעתון סאטירי ושם להצחיק עד דמעות. או להדמיע עד צחוק. זה אומר משהו מדאיג מאוד על הימים. היסטוריונים של האמנות יסכימו שזה מעיד על שיבוש חמור מאוד במערכת. במסורת התרבותית של המערב מקובל לתת ערך לנקיון הז'אנר. ז'אנרים נקיים נחשבים כעין עדות ליציבות חברתית, לבטחון במערכות החברה והתרבות. וימים שבהם נסדקים סדרי החברה ונפגמים ערכי היסוד שלה, הם ימים שמצמיחים מבוכה ועירבוב גם בתבניות היצירה. עתונים אינם יוצאים מכלל זה.

"האשה הערביה מביתא, שבנה נהרג, תואשם בכך שזרקה אבן בראשו של אלדובי, ושבשל כך ירה ופגע בתרצה פורת", כותב העתון הרציני.

העתון הסאטירי כמעט פשוט מעתיק את הדברים לכותרתו הראשית (ראה "דבר אחר"):

הערביה מכפר ביתא שזרקה אבן על אלדובי, תואשם ברצח הרועה הערבי.

אדראו מוסיף העתון הרציני מצידו, כותרת בעניין אחר לגמרי:

"שר החינוך מודיע שהנושא החינוכי המרכזי בשנת הלימודים הבאה יהיה כיבוד החוק".

הוא שאמרנו: צחוק ודמע ידרו עלינו כרוכים יחדיו. נתערבבו הז'אנרים, וכדי מבוכה.

TWA

עכשיו - ארבע טיסות 747 נון-סטופ לניו-יורק.

החל מחודש יוני ט.וו.א. מגדילה את מספר טיסות הנון-סטופ לניו-יורק.
בכל יום ו', שבת, ראשון ושני, בשעה 13:40 אחה"צ, יוצאת טיסת נון-סטופ של ט.וו.א 747 לניו-יורק ומשם ליותר מ-100 ערים בארה"ב, הוואי והאיים הקאריביים. מחירים מיוחדים במחלקת עסקים.

בדבר פרטים התקשרו לסוכן הנסיעות או לט.וו.א
טל: 02-241135, 03-651212, 04-528266.

TWA
ט.וו.א. אל כל טוב אמריקה.

TWA

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

תיאודורקיס במאוטהאוזן

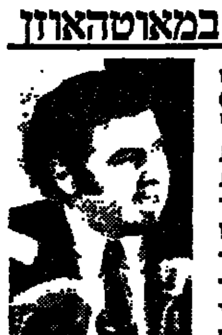

המלחין היווני מיקיס תיאודורקיס (בתמונה) ניצח ביום ראשון על תזמורת ומקהלה בת 100 זמרים, בנגינת „הקאנטאטה של מאוטהאוזן", במחנה הריכוז הנאצי לשעבר מאוטהאוזן. היה זה לרגל שיחרור מאוטהאוזן על ידי הכוחות האמריקאיים במאי 1945. הקאנטאטה, מחרוזת של ארבעה שירים ביוונית, בגרמנית ובעברית, מעלה את זכרם של כ־200,000 איש שנרצחו במחנה הריכוז שהיה בקרבת לינץ ממערב לווינה. הקנצלר האוסטרי פראנץ וראניצקי, שדיבר בטקס באתר המחנה, אמר כי מאוטהאוזן חייב להישאר תזכורת נצחית לאירועים שבאו בעקבות סיפוח אוסטריה על ידי גרמניה הנאצית ב־1938.

ציון רביעי

בטקס הענקת „פרס השרות בהסתדרות" אתמול, ציינו הדוברים כי יש ליום הזה עוד שני ייחודים: הוא, כמובן, יום ירושלים – שנחוג לפי התאריך העברי, והוא גם יום השנה ה־40 למדינה, לפי התאריך הלועזי. אולם משה נגוה, מזכיר חטיבת עובדי מוסדות ההסתדרות, ידע לעמוד גם על ציון רביעי ליום אתמול: מלאו בו ארבע שנים לכהונתו של ישראל קיסר (בתמונה) כמזכ"ל ההסתדרות. קיסר, שנכח במעמד, זכה לתשואות שחלקו כותו לנגוד – האיש עם הזכרון המצויין.

פרס שז"ר

נשיא המדינה, מר חיים הרצוג, העניק במשכן הנשיא בירושלים את פרס שז"ר למחנכים בתפוצות לצייר אלי תבין, שעמד בעשר שנים האחרונות בראש המחלקה לחינוך ותרבות בגולה בהסתדרות הציונית העולמית, לביה"ס ביאליק ברוסריו, ארגנטינה ולביה"ס היומי על שם הרב לרמן, במיאמי ארה"ב. פרס שז"ר, ביוזמת המחלקה לחינוך ותרבות בגולה בהסתדרות הציונית העולמית מוענק זו הפעם השתים עשרה. מקבלי הפרס, שנועד לעודד ולהוקיר את המחנך העברי בתפוצות, הם מחנכים ומוסדות חינוך שתרמו להעמקת זיקתם של בני הנוער העברי לעם ישראל ומדינת ישראל, להחדרת ערכי היהדות בקרב צעירים ולעידוד עלייתם ארצה. יקיר צור

דוקאקיס וה„עליזים"

מייקל דוקאקיס, הראשון מבין המתמודדים על המועמדות לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקרטית, ניגרר בשבת לויכוחים סוערים עם פעילי ה„עליזים" בקאליפורניה, בשאלת זכויות ההומוסקסואלים. מושל מסצ'וסטס, שמינוי מפלגתו כמעט כבר בכיסו, מופיע בקאליפורניה לקראת הבחירות המוקדמות שיתקיימו במדינה חשובה זו ב־7 ביוני. בהופעותיו הוא גם מנסה למשוך לצידו רבים מבין הבוחרים ההומוסקסואלים, שמספרם רב במדינת החוף המערבי בארה"ב. באסיפה עם פעילים פוליטיים מבין ה„עליזים", ביקש מהם דוקאקיס לבדוק את עברו הפוליטי בעשר השנים האחרונות, בעניין האיידס ונושאים אחרים הנוגעים לציבור ההומוסקסואלים ולהשוות פעולותיו לאלה של המועמד הרפובליקני ג'ורג' בוש. במהלך הפגישה הותקף דוקאקיס על־ידי כמה דוברים שטענו, כי מדיניותו כמושל מסצ'וסטס פגעה בזכויות בני־זוג ההומוסקסואלים. כאשר נשאל מדוע הוא מתנגד לאימוץ ילדים על ידי בני־זוג הומוסקסואלים, התפרץ אחד הנוכחים ואמר: „מפני שאתה נגד העליזים, מדוע אינך אומר זאת?" דוקאקיס התעלם מקריאת־הביניים ואמר: „מפני שאני סבור שטוב לילד לגדול עם אב ואם ועם ילדים אחרים".

מוכן לשאת בהפסדים

בימים אלה נהנות חברות בזק ורשות הדואר משגשוג רב עקב שיחות טלפון מרובות המיועדות אל חברי המרכז, ערב בחירת המועמדים לכנסת. שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי, (בתמונה) שביקר בגליל המערבי, והשתתף במפגש עם פעילי מחוז הגליל המערבי, שהתקיים בעכו, אמר בין דבריו, שלמרות שצפויים הפסדי הכנסות לרשות הדואר ולבזק, הוא מבקש מחברי המרכז רשות שלא לטלפן אליהם, לאחר ששוחח עמם באופן אישי במסגרת הכינוס. הוא, כך אמר, יהיה מוכן לשאת בהפסדים...

עשור לבית התפוצות

בסידרה של ארועים בהשתתפות נשיא המדינה, יו"ר הכנסת, ראש הממשלה ואורחים רבים מישראל ומחו"ל, יציין בית התפוצות בשבוע הבא מלאת עשר שנים לקיומו. לרגל חגיגות העשור תתכנס בתל־אביב גם המועצה הבינלאומית של בית התפוצות בראשותו של הברון דוד דה רוטשילד מפריז. לקראת העשור השני מצוי בית התפוצות בעיצומו של תהליך הרחבה – בניית אגף חדש ובו המשך לתצוגת הקבע, חדרי כיתות ואודיטוריום נוסף. התצוגה החדשה תתמקד בתיאור החיים היהודיים והארועים שאפיינו את מאתיים השנים האחרונות – מתקופת ההשכלה ועד ימינו.

צרכים דחופים

אחד החוקים החשובים שהתקבלו במושב האחרון של הכנסת בענייני תעבורה, החוק האוסר על חברות ועל תאגידים לשלם קנסות על עבירות תנועה במקום עובדיהם וחבריהם התקבל כמסתבר רק תודות לצרכים דחופים בלתי ניתנים לשליטה של ח"כ עובדיה עלי. כנגד יוזם החוק, ח"כ אוריאל לין, גובשה חזית של מתנגדים על־ידי ח"כ בני שליטא, שהצליח לשכנע ארבעה משמונת הח"כים שנכחו במליאה. אולם ברגע הקריטי לא יכול עוד ח"כ עובדיה עלי להתאפק והוא יצא לשירותים. רגע זה נוצל על־ידי מחייבי החוק לעריכת הצבעה וכך התקבל החוק ברוב של ארבעה נגד שלושה. גם לין, גם שליטא וגם עלי נמנים על סיעת הליכוד. אריה אריד

מפגש מבורך

„כל השנה ואתם בטוב" – זו הברכה שיברכו עשרות משפחות יהודיות את המשפחות המוסלמיות, בעת שיתארחו אצלן לארוחת צהרים ביום ג' הקרוב ב־20 ישובים ערביים בחלקי הארץ השונים לרגל חג „איד אל פיטר", בגמר תום הרמאדן. את המיפגש בין היהודים והערבים יזמה תנועת נעמ"ת שהוציאה לקראתו לאור חוברת מיוחדת בעברית ובערבית הכוללת את מנהגי החג, משמעותו, מתכונים לחג ופיתגמים. עם הכפרים הערביים שיארחו את שכניהם היהודים נימנים: כפר כאנה, תמרה, מג'דל כרם, עראבה, שפרעם, עדעה, קלנסואה ואחרים. אריאלה ראובני

אירוע חגיגי

תרומת מינימום של 1,000 ש"ח לעידוד חוקרים צעירים באוניברסיטה העברית בירושלים – זהו מחיר ההשתתפות הזוגית בנשף השנתי של שוחרי האוניברסיטה העברית שייערך מחר במלון „דן קיסריה". לרגל חגיגות שנות ה־40 למדינת ישראל החליטו מארגני הנשף על אירוע חגיגי במיוחד, בו יטלו חלק אישי ציבור ואמנים. ינחה את הנשף מני פאר, ויופיעו בו טוביה צפיר ואריק לביא. אגודת שוחרי האוניברסיטה העברית הוקמה לפני 55 שנה ע"י חיים נחמן ביאליק. כיום מקיימת האגודה סניפים ארציים ברבות ממדינות העולם ומגייסת מימון לסיוע לעבודות מחקר וההוראה באוניברסיטה. מארגני הנשף מקווים לכ־250 משתתפים שתרומתם תהיה קודש לקידום המחקר המדעי. יקיר צור

האמריקאית **פטרישיה הרסט**, בתו של איל העתונות, מחייכת אל המצלמות בעת הקרנת הסרט על חייה „פטי הרסט", בבימויו של **פול שרדר**. הסרט משתתף בתחרות הסרטים הבין לאומית ה־41 הנערכת בקאן.

המדור נערך ע"י אורה זרחיצקי

מכתבים למערכת דבר

[redacted]

אחד ממפקדי הכוחות שהשתתפו בלחימה בכפר מירון בלבנון צוטט בתקשורת באומרו: „אלה לא המחבלים של פעם, אלה המשיכו להילחם".

לאור תוצאות הקרב אנו למדים, כי התנהגות המחבלים בשעת הקרב אינה מעמידה בסימן־שאלה את רמתם המיבצעית הגבוהה של הלוחמים שהשתתפו בלחימה, אלא העמידה במבחן פעם נוספת את כושר ההרתעה של צה"ל.

תהליך מסוכן זה שהחל במלחמת יום הכיפורים התחזק ביתר שאת במלחמת לבנון ולאחריה, חייב להדליק נורות אדומות אצל הדרג המדיני בדרך תהליך קבלת ההחלטות.

על ראש הממשלה ושריו מוטלת החובה והאחריות לחפש כל דרך אפשרית של משא ומתן לשלום עם מדינות ערב והעם הפלשתינאי, כחלופה להתמודדות צבאית בלתי־פוסקת וחסרת־תכלית במחיר דמים יקר.

מעשיו של הדרג המדיני היום יקבעו את רמת הסיכון שלפניהם יצטרכו להתמודד דור החיילים של מחר.

אלי מוסרי
רמת גן

[redacted]

כותב דברים אלה נחשב ומוכר כיונה קיצונית במפלגת העבודה אשר נפגש פעמים רבות עם אישים פלשתינאים בשטחים המזוהים עם הזרם המרכזי של אש"ף בראשות ערפאת. בימים אלה התברר, שאש"ף בראשות ערפאת התיישר מחדש עם הקו הסורי הנוקשה ופלגי אש"ף הקיצוניים וחדל להיות פרטנר לשיחות שלום בטווח הזמן הקרוב.

במקביל מצהיר המלך חוסיין השכם והערב בשבועות האחרונים שאש"ף הוא נציג העם הפלשתינאי וירדן לא תהיה מוכנה לייצג את הפלשתינאים בשטחים.

על רקע מציאות מדינית עגומה זו אין מנוס מהרהורי כפירה שעיקרם: אימוץ מסקנה מרחיקת־לכת־וראות שעל מנת להפסיק את שליטת ישראל על מיליון וחצי פלשתינאים בשטחים תוך דיכויים מוטב לספח את הגדה המערבית למדינת ישראל תוך מתן שיוויון־זכויות מלא לתושבים הערבים עם כל המשמעויות הקשות הכרוכות בכך.

במקביל תנתק עצמה ישראל משליטתה על רצועת עזה ותציע לפלשתינאים כינון עיר־מדינה פלשתינאית ברצועה שתפעל ותוכר במעמדה כדוגמת עיר־המדינה סינגפור במזרח הרחוק שתהיה בקונפדרציה עם מדינות ישראל וירדן.

אישים פלשתינאים רבים הקשורים לאש"ף עימם גם נפגש כותב דברים אלה מציינים בשיחות שלא לציטוט שסיפוח למדינת ישראל תוך מתן שיוויון־זכויות להם הוא מבחינתם פתרון מדיני מועדף לעומת מציאות האינתיפאדה. הללו מרגישים את אכזבתם מראש אש"ף אך גם אינם מוכנים להסתפח מחדש לירדן.

עם כל המהפכנות הכרוכה בדברים אלה הרי מי ששוחר לכך שישראל תמשיך להיות חברה דמוקרטית ולא מדינה לאומנית קיצונית ראוי שיבחן דברים אלה בכובד ראש.

אריה הס
יו"ר קבוצת הקונפדרציה במפלגת העבודה

[redacted]

מפלגת העבודה פירסמה בעיתונות תוכנית לשלום וביטחון בת שלושה צעדים בה היא מציינת במפורש שציבור הבוחרים הוא שיכריע אם תתקבל התוכנית.

כדי שאפשר יהיה להתייחס לתוכנית נראה לי, שיש להבהיר תחילה מספר שאלות:

א. איזו מדינה הסכימה להשתתף בוועידה בינלאומית בלי שתהיה לה האפשרות להכתיב תנאים למשא־ומתן?

ב. האם מועצת המינהל העצמי של האוטונומיה תתבקש להתחייב כלפינו שלאחר שתוקם האוטונומיה לא תהיינה לעם הפלשתינאי כל תביעות טריטוריאליות נוספות כלפי מדינת ישראל? ומי יהיה ערב לאישור זה?

ג. מה תעשה ממשלת המערך אם מועצת המינהל העצמי (בלי לפתוח במלחמה נגד מדינת ישראל) תכריז על יו"ש וחבל עזה כמדינה עצמאית וכו ביום תתקבל כחברה באו"ם ותוכר רשמית על־ידי רוב מדינות העולם.

ד. אם שטחים צפופי אוכלוסיה ערבית יועברו לשליטה ירדנית־פלשתינאית (בהתאם לצעד שלישי בתוכנית) ויישובים יהודיים קיימים יישארו על כנם (בהתאם לצעד שלישי בתוכנית) כיצד תבטיח הממשלה את שלום התושבים היהודיים ביישובים אלה וכיצד תגיב אם נהג יהודי בדרכו מקרית ארבע לירושלים ייעצר בחלחול בעוון אי־עצירה ברמזור (גם אם אין בחלחול רמזור) ויישלח לכלא על־ידי אלה שהשליטה במקום ניתנה להם על פי תוכנית השלום.

לפני שאפשר יהיה להתייחס לתוכנית חשוב לתת גם תשובות לשאלות אלה.

ד"ר אהרן יפה
ירושלים

[redacted]

אנו, חניכים, מדריכים ורכזים בתנועת הנוער העובד והלומד, מכל רחבי הארץ, קוראים לחברי מרכז מפלגת העבודה להצביע בעד ידיד התנועה לובה אליאב.

אנו רואים באדם ובאיש לובה אליאב מגשים אמיתי של ערכי תנועת הנוער העובד והלומד: „לעבודה להגנה ולשלום!"

לובה מסמל לכולנו מופת של חזון והגשמה ציונית סוציאליסטית. אנו בטוחים, שהצבתו של לובה אליאב ברשימת מפלגת העבודה לכנסת תמשוך צעירים רבים לתמיכה במפלגת העבודה, בבחירות הגורליות הקרובות.

56 חברים בהנהגת הנוער העובד והלומד,
מזכירים, רכזים ומדריכים

[redacted]

שב מתחיל סיפור המתח הלאומי – מועד הגשת המלצות ועדת־זוסמן. לאחר שבמשך חודשים מתחו אותנו סביב מועד הגשת המלצות ועדת ששינסקי, הנה מתחילים לדווח על מועד הגשת המלצות ועדת זוסמן. ההתמהמהות בהגשת דו"ח ועדת ששינסקי דירדרה את הבורסה. ההתמהמהות בהגשת דו"ח ועדת זוסמן תדרדר את מערכת יחסי העבודה.

אתם שם בוועדה, אם לא סגרתם עדיין את הדו"ח, נא להכליל את כל רכיבי השכר לצורך חישובי פיצויי פיטורין ופרישה, אולי דבר זה יהדק חלק מעובדי המדינה לעבור מהשירותים לייצור.

שמעון תנבאל
ירושלים

[redacted]

תמוה ומעוזע מדוע לאחרונה קציני צה"ל בכירים מלעיטים את העם היושב בציון בדברי רגיעה ומכריזים בכלי התקשורת ובאוזני הסורים, שסוריה לא תעז לתקוף את מדינת ישראל בעתיד הנראה לעין.

חלילה מלחזור על הטעות ועל שיקול־הדעת המוטעה של שנת 1973, כאשר מנהיגים ישראליים מהשורה הראשונה וקציני צה"ל בכירים העריכו והכריזו שמצרים לא תתקוף את מדינת ישראל והנה חרף הכרזותיהם הפתיע באוקטובר 1973 הצבא המצרי את צה"ל, חצה את התעלה ותוך שעות ספורות קרס תחתיו קו בר לב כחומת יריחו בימי יהושע בן נון.

בל נשכח, כי הצבא הסורי הפרוס והערוך מול גבול ישראל בצפון, התעצם לאין שיעור והוא מונה היום כ־4000 טנקים מודרניים כולל „טי 72" ואלפי קני ארטילריה ארוכי־טווח, המסוגלים לפגוע בעומק מדינת ישראל.

על אף האופטימיות היתירה ב„נבואת הגנרלים", על המטכ"ל לא ללכת שולל ולהיות דרוך וערוך בקו העימות עם סוריה וגם בעורף, כדי שלא נופתע ונקדם את פני הרעה.

מרדכי אופיר
ירושלים

[redacted]

קראתי בעיתונות, כי עקב חוסר תקציב לרכישת ציוד שאיבה מתאים, אין אפשרות להזרים את עודפי המים שבכנרת להעשרת מי התהום המדולדלים במישור החוף, שלמרות שנת הגשמים המבורכת נמצאים עדיין בסכנת המלחה. טרם יפשירו שלגי החרמון יזרמו מכרי הירדן ליד דגניה ומאות מיליוני קובים של מים חיים יזרמו להם אל ים המוות והכל בגלל כמה עשרות מיליונים של שקלים חסרים.

אנו האזרחים, ובמיוחד החקלאים, נמלא בקיץ את הקופה הריקה על־ידי תשלום קנסות על שימוש במים מעל למכסה. אך כסף זה לא ישקע גם בחורף הבא (אם הוא יהיה גשום כמו הנוכחי) להזרמת מי הכנרת אל בארות החוף. הוא יוצא עוד הקיץ על מימון תשדירי שירות בנוסח „חסוך במים, חבל על כל טיפה"!

דב שנער
עיר

[redacted]

התנהגותנו בייחוד לאחרונה כלפי פולין אינה מכובדת וזו לשון המעטה לאור השוואת התנהגותנו ב„שטחים" לנאצים, לכבוד שחלקו לאש"ף וליחסם המתעלם משרי ישראל שהלכו לפולין. מה זה פרוייקט תיירות „הנוער פולסקי".

אנו גם מתארים בהגזמה את השיפור המיוחד אם בכלל של יחס „מזרח אירופה" כלפינו, וכך כתבה שרה נשמית, ניצולת שואה וחברת קיבוץ לוחמי הגיטאות, בחוברת זיכרון של הקיבוץ ליצחק צוקרמן (אנטק) ז"ל:

„קיץ 1946, ימי הפוגרום בקיאלצה.

כמה שדמותו של יצחק ראו נחרטה בזכרוני כאילו זה קרה אתמול. הוא עטה את מעיל העור שלו, אותו היה נוהג ללבוש בדרכים, כמו סער, כמו לבה גועשת, פרץ אל חדר מזכירות מרכז התנועה, בו עבדנו.

– פוגרום בקיאלצה, הורגים יהודים – נזעק והדלת נטרקה אחריו. הוא אץ לשם, רץ להציל. זעקה זו מהדהדת באוזני עד היום ולא אשכחנה לפולנים, גם לא לאנשי פולין „החדשה" שגילתה את פניה „החדשים" בשנות ההסתה האנטישמית נגד ישראל ויהודים לאחר מלחמת ששת הימים. אי־אפשר לשכוח זאת ואי־אפשר לסלוח לאנשים, שמפיהם נבעו אז מעיינות הארס ועתה הם מעמידים פנים טהורים ותמימים".

י. שיין
גבעתיים

בול „סולידריות" למרד גיטו וארשה

בולים

מאת אריה לינדנבאום

לאירגון סולידריות הפולני אין, כמובן, דואר במובן המקובל, אם כי יש בוודאי אמצעי קשר דואריים כלשהם. מאידך יש לאירגון בולים בלתי פוסטליים, אבל בעלי מגמות תעמולתיות. עד כה לא ראינו מכתבים עם בולי „סולידריות" אבל פה ושם מגיע בול תעמולה ללא מכתב והוא תמיד מעניין למדי.

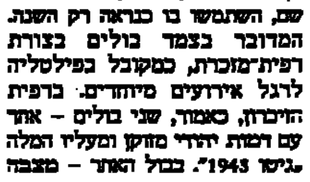

האחרון שהגיע אלינו הוא בול שהוקדש אשתקד למרד גיטו וארשה אך בשל מסע ההתעוררות שהיה שם, השתמשו בו כנראה רק השנה. המדובר בצמד בולים בצורת רפית־מזכרת, כמקובל בפילטליה לרגל אירועים מיוחדים. ברפית הזיכרון, כאמור, שני בולים – אחד עם דמות יהודי מזוקן ומעליו המלה „גיטו 1943". בבול האחר – מצבה יהודית עם כתובת עברית (קשה לפענחן). בין שני הבולים שובל הסבר ובו הנוסח: „44 למרד גיטו וארשה" והשם סולידריות.

האמת שלא ברורה לנו סיבת הנפקתם של שני הבולים, שכן עדיין אפשר גם בפולין להזכיר את מרד גיטו וארשה מבלי להסתתר, בניגוד לבולים אחרים של „סולידריות" שבהם מאד שקופה התעמולה האנטי־קומוניסטית, שרק במחתרת ניתן להנפיקם (כמו, למשל, בול צ'רנוביל). דואר פולין עצמו הנציח כמה פעמים את זכר השואה בבולי דואר הממלכתיים. נראה, שאנשי „סולידריות" פשוט קפצו על „טרמפ" וניצלו ההזדמנות שתוצרת עם זכר השואה ניתן, אולי, למכור לא רע ואולי אף לזכות בכמה כותרות. על־כל־פנים, זה יצר התעניינות על־אף שאין המדובר בבולי דואר של ממש. לבולים ערך נקוב של 60 זלוטי.

ה„בלייר האוז" – בארה"ב.

ב־5 במאי הופיעה בארצות הברית גלויית דואר חדשה, בערך נקוב של 15 סנט, עם תמונת הבית, אולי המפורסם ביותר בארה"ב, אחרי „הבית הלבן". הכוונה ל„בלייר האוז" המשמש כאכסנייה מלכותית של הנשיא בה התגוררו מלכים, נשיאים וראשי ממשלה של רוב מדינות העולם.

ראש ממשלת ישראל מנחם בגין, אף הוא התאכסן ב„בלייר האוז" ובמובן גרו שם אישים כקיסר יפאן הירוהיטו, היילה סילסיה, קיסר אתיופיה, המלכה אליזבט השניה, הנסיך מארינבורג, מלך ספרד, מלך מרוקו, המלך חוסיין, הנשיא סאדאת, נהרו, מרגרט תצ'ר, סרוזו מקנרה, קנצלר שמידט ועוד ועוד.

„בלייר האוז" נבנה בשנת 1824. ב־1982, בגלל דליפת גז, נסגר הבית לשיפוצים יסודיים ויפתח מחדש בעתיד הקרוב. בשנת 1836 נקנה הבית בידי העיתונאי פרנסיס פ. בלייר שהגיע לוואשינגטון לניהול העיתון „גלוב". בלייר הפך את ביתו למקום מפגש לגדולי האומה האמריקאית שלפני מלחמת האזרחים שם. בזמן מלחמת האזרחים של אמריקה, שימש בלייר כ„מתווך" בין כוחות הצפון והדרום ובביתו התארחו גם הנשיא לינקולן וגם ג'פרסון דייביס הדרומי. בנו הבכור של פרנסיס בלייר, מונטגומרי בלייר, היה מנהל שרותי הדואר בתקופת הנשיא לינקולן והכניס סדר

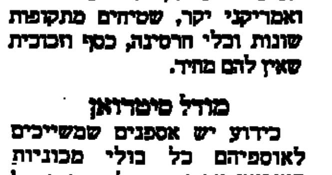

ומשמעת לשרותי הדואר הבינלאומיים הקשורים לארה"ב ובארה"ב עצמה. ג'יסט בלייר, נכדו של פרנסיס, היה הבלייר האחרון שחי בבית מפואר זה וב־1942 הועבר הבית לידי ממשלת ארה"ב.

בנוסף לחשיבותו ההיסטורית של הבניין, מכיל „בלייר האוז" אוסף תמונות נדיר, ריהוט אנגלי ואמריקאי יקר, שטיחים מתקופות שונות וכלי חרסינה, כסף וזכוכית שאין להם מחיר.

מודל סיטרואן

כידוע יש אספנים שמשייכים לאוספיהם כל בולי מכוניות סיטרואן אך ורק בשל יהדותו של המהנדס סיטרואן. לאלה נביא עתה ידיעה על מכונית בבולי פוקלנד החדשים, אך זו עשויה להקשות עליהם את החלטת השייכות.

בבולי פוקלנד הופיעו זה עתה ארבעה בולים עם מכוניות היסטוריות של „מוריס", „פורד", ו„סיטרואן". המדובר במכוניות משנות ה־20 וה־30. אחד הבולים, זה בן 24 פני, מראה מכונית סיטרואן־קגרסה הידועה בכינויה „מכונית בתנר". מודל זה הובא לאיי פוקלנד בשנות ה־20 של המאה הנוכחית. המכונית נבנתה על־ידי אדולף קגרסה, שהיה בזמנו ממונה על המוסך המלכותי של קיסר רוסיה, ניקולאי השני. מכונית מסוג זה היתה גם הראשונה שחצתה את מדבר סהרה מצפון לדרום.

בגרמניה – חותמת „עצמאות 40"

דואר גרמניה המערבית הטביע, אף הוא, חותמת דואר מיוחדת למלאות 40 למדינת ישראל. החותמת הוטבעה בעיר זיגן ובה מגן־דוד והכתובת „40 שנה למדינת ישראל".

בפלרמו – גבי דייויס

מפלרמו שבאיטליה קבלנו חותמת מזכרת מן המשחק על גביע דייויס, שהתקיים שם בפברואר השנה. בחותמת המילים „אינקונטרו איטליה – ישראל, גביע דייויס".

לכל היותר מובלעת

(המשך מעמוד 7)

ריגול ובגידה נוספת. יש להניח שהם לא התכוונו לכך וכי פעלו בתום לב ובעיוורון פוליטי, מקצועי ומוסרי, כאשר העניקו לפילבי את ההגנה הזאת. סליחה על ההשוואה, אבל כל אלה שיוצאים עכשיו להגנת העתונאים של „דרך הניצוץ" צריכים לראות לנגד עיניהם את תסמונת קים פילבי, לפחות כאפשרות, בגדר אור אדום של „עצור".

הפרשה של „דרך הניצוץ" רחוקה בינתיים מסיומה. בינתיים אפשר רק להעריך, על סמך כל הפרסומים בעתונות הישראלית על הקבוצה המוזרה הזאת, שחברייה הזדהו בכל ליבם עם „המהפכה הפלשתינית" נגד ישראל והציונות. בינתיים, יהיה זה מן הראוי להיזהר מלהתייחס אל חברי „דרך הניצוץ" כאל עתונאים ועתונאים בלבד. יכול להיות שחברי „דרך הניצוץ" יועמדו לדין ויכול להיות שהם יורשעו באשמות החמורות שהועלו נגדם. יכול גם להיות שהם יעמדו לדין רק על חלק מההאשמות, על מנת לא לחשוף את מקורות המידע שסיפקו את חומר האישום נגדם. קיימת גם האפשרות שלא יועמדו לדין כשם שקים פילבי העתונאי לא הועמד לדין מכל מיני שיקולים פנימיים של עולם שירותי הריגול והבטחון בבריטניה. לאחר כל הספרים השונים שנתפרסמו מאז ועד היום אנחנו יודעים שהעולם הזה של ריגול וריגול נגדי הוא עולם מורכב מאוד, ששיקוליו מסובכים ומפותלים מאוד. כל אדם בר דעת ייזהר בבואו להסיק מסקנות פשטניות מכל מעשה ומחדל של השירותים הללו. למרבה הצער, המקצוע העתונאי אינו יכול לספק הגנה בלתי־מוגבלת לעוסקים בו. בעיקר לא לאחר פרשת קים פילבי.

השתלת איברים

שר האוצר משה נסים מחייך יותר מדי. הוא נראה שבע רצון מהישגי המדיניות הכלכלית, גם אם הדרך להישגים אלה, סליחה על הביטוי, מרופדת בסבלם של חולים שלא טופלו כראוי ובניתוחים שלא בוצעו ובהשתלות איברים שנדחו. גם ראש הממשלה יצחק שמיר נראה מרושן עונג. יותר מדי. שרי הליכוד מעודדים רושם שכל האמצעים כשרים בעיניהם ב„מלחמת הקודש" שמנהל הליכוד נגד ההסתדרות וקופת חולים ומערכת הרפואה הציבורית. הם לא עושים רושם שסבלם של החולים מזיז להם. אפשר לקבוע כמעט בוודאות, על סמך כל תקדימי העבר, שאילו שמעון פרס היה מכהן עכשיו בראש ממשלה, הוא היה מכנס את כל הנוגעים בדבר לסידרה של ישיבות מרתוניות עד להשגת הסכם במשבר הרפואה. זה משבר מסובך מאוד ולא־לנו להציע עצות איך לפתור אותו. אבל אולי יהיה זה מן המועיל להשתיל איברים חדשים בגופם של שר האוצר וחבריו. אולי תועיל השתלת כליות לעורר את מוסר הכליות שלהם. ואולי תועיל השתלת לב לעורר בליבם יותר רחמים לסבלם של החולים. ואולי, לכל הפחות, ניתוח קוסמטי של מתיחת פנים, כדי שיפסיקו לחייך מרוב אושר וסיפוק נוכח ההתמוטטות של מערכת הבריאות הציבורית.

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965

[illegible] ע"י הרב הונגר הגיש בקשה לועדה זאת בתוכנית מס' 20359 לבנות בנין בן 3 קומות בעל קומה מפולשת ברח' אימרי ברוך 4 גוש 6187 חלקה 346 אזור ב', בהקלות הבאות: (6%) אחוזים בנין בבית מעלית שיפור תנאי דיור מעל (105%) המותרים. סה"כ 111%. וזה שלא בהתאם לתוכנית בנין ערים 105 ב' החלה במקום. כל המעונין יכול לעיין בבקשה השמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון העיר בני־ברק

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום שני, 16 במאי 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי ייעשה רק ב־17.5.88)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה	סכום הנפקה	סכום מוצע לציבור (מליוני שקלים חדשים)	לבנק ישראל	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4225 ה'	21	20	1	94%	בתום 6 שנים
"גליל" 5605 ה'	72	70	2	83%	בתום 17 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש מאי 1988 ותיפדינה ביום העסקים האחרון של חודש מאי.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש מאי בכל שנה, החל מחודש מאי 1989.

המדד הנוסף (בעיקר 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פריון הקרן בתקנות מילוות מדינה. סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".

הסדרות תירשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש מאי 1988.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 16.5.88 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ – ניירות הערך של המדינה

לשכת הפרסום הממשלתית

דבר לפני 60 שנה

„שאלת הספרדים" בועד הלאומי

ישיבת הועד הלאומי הוקדשה כמעט כולה לבירור דרישות הספרדים לגבי סדרי הבחירות לאספת הנבחרים הקרובה. ועדי הספרדים של יפו־ת"א, חברון וחיפה מסכימים להשתתפות האשה בבחירות, אולם מציגים דרישות להבטחת ביאת־כח מסויימת לספרדים באספה. עסקני הספרדים בירושלים טרם פתרו את „שאלת האשה".

אין שלום בעזה

מודיעים, כי החוסיינים, שנחלו תבוסה שלמה בבחירות לעיריית עזה (אף אחד מהם לא נבחר) החליטו להגיש לממשלה קובלנא נגד הבחירות.

לפני 40 שנה

אר"מ החליט על מתווך לארץ

המושב המיוחד של אר"מ לענין א"י ננעל זמן קצר אחרי שנתקבלה בלייקסאכסס הודעתו של הנשיא טרומן בדבר ההכרה בממשלה הזמנית של מדינת ישראל דה־פקטו. נודע כי מעצמות המערב מציעות את הנסיך ברנאדוט משוודיה, נשיא הצלב האדום בשוודיה, לתפקיד המתווך.

שידור בכורה של „קול ישראל"

„האלו: קול ישראל; תחנת השידור של מדינת ישראל" – במילים אלו נפתחה אמש בשמונה תחנת השידור העברית.

צבעים שיוצאים מהבטן

מאת נעמי בן גור

רק חתימת השם שבשולי הציורים מרמזת על הסיפור שמאחורי התמונה. טבע סוער פורץ מן הבד בצבעים חמים וכפינה, למטה, חתום באותיות גדולות ומשורבטות: מיכאל רנסקי. כמה קל למסגר תמונה. כמה קשה היה למיכאל למסגר את עצמו לתוך החיים ה"בריאים", כהגדרתו. שנים רבות נאבק על כל תנועה פשוטה וכאילו מובנת מאליה. עתה הוא נאבק כדי להתקבל כאחד "משלנו". אולי הצלחתו כצייר תפתח לו סוף־סוף את השער. הוא יודע שאנחנו אוהבים מצליחנים.

עד גיל חמש וחצי הכל נפל לו מהידיים. בקושי דיבר. כשרצה לומר לא יצא לו כן ולהיפך. הזמנים התערבלו במוחו כמו צבעים בפלטה של צייר: "מחר הלכתי" "אתמול אבוא", כך היה אומר ואנשים חשבוהו למפגר.

שנת 51'. ישראל ארץ מתפתחת וכך גם הרפואה שלה. הוריו של מיכאל נודדים מרופא לרופא, מבקשים לדעת מדוע שונה בנם משאר הילדים. כמספר המומחים כן מספר הדיאגנוזות. רופא אחד אף קובע כי הפגם הוא בעמוד השדרה וממליץ לכלוא את הילד בגבס למשך שנתיים. לפני שייכנעו לגזר הדין האכזר נועצים ההורים במומחה נוסף. בגיל שש מתגלה האמת המרה: שיתוק מוחי.

"הילד לא מסוגל לגשת אל העולם. צריכים להביא את העולם אליו". זו היתה כמעט ההדרכה היחידה שקיבלו ההורים. מה פירוש להביא את העולם אל הילד, זאת למדו על בשרם יום יום, שעה שעה, במשך שנים רבות.

"כל שנה היתה לנו מטרה וזה מה שעודד אותנו ללכת הלאה", מספרת האם צלינה, והיא מונה את המטרות השנתיות: "שנה אחת למד לנעול נעליים בעצמו. שנה שניה עד שלמד לקשור את השרוכים. שנה שלישית, עד שהצליח לכפתר את החולצה. הוא לא היה מסוגל לשבת בבית השימוש בלי ליפול. אז לקחנו כסא־אוכל של תינוקות וקשרנו אותו. כך, לאט־לאט למד לשבת".

למדו מן ההגיון, מן הנסיון ומכל ספר שיכול היה להיות להם לעזר. כל האמור בנושא היה באנגלית. אז למדו אנגלית. היום לומדת האם אמנות באוניברסיטה העממית, כדי לרדת לעומק עולם הציור של בנה. גם הבן לומד אמנות, אבל לא בכיתה של אמא. "אמא לומדת אמנות מודרנית ואותי מעניינות תולדות האמנות", מספר מיכאל, ומראה בגאווה את המחברת שלו, בכתב גדול, צפוף ומשתרע. "בבית הוא משלים את הלימודים. פותח אנציקלופדיות ולומד שעות", מתגאה האם. "אני מעוניין לפתח את ההשכלה שלי", משלים מיכאל את דבריה.

צלינה, אמא פולניה נאה ושלוות־מראה. שיער בלונדיני אסוף לאחור. כל גוון מבורה העולה מן הצירוף "אמא־פולניה" אינו מתמזג בצבעי היסוד של הסיפור. מיכאל שלה הוא פרוייקט חייה, מקור תוגתה וגאוותה. ילדים נוספים לא ילדה. היא מושבת בכתפיה ואינה רואה צורך להסביר. מיכאל מסביר במקומה. "היא רצתה עוד ילד אבל בגללי היא לא עשתה. חבל, היום אני מצטער". דירה ישנה ומטופחת בצפון תל־אביב. הקירות מכוסים בציוריו של מיכאל. כאן גרים יחד כבר שנים רבות אמא ובן. האב נפטר כשהיה מיכאל בן שש־עשרה. גם מהיכרות חד־פעמית אפשר לעמוד על היחסים השוררים בין האם והבן: חברות, כבוד הדדי.

"היה לו קשה", חוזר המשפט בפי האם לאורך כל הסיפור. אף פעם לא תאמר "היה לנו קשה".

מיכאל רנסקי – צייר עם עתיד

עושים דברים ביחד: הולכים לתיאטרון, לקונצרטים. בקרוב יסעו לפאריס, לבקר במוזיאונים. אבל עושים גם דברים לחוד – אמא נסעה לחו"ל ומיכאל נשאר. לקראת שובה נסע עם חברים לשוק ומילא את הבית בכל־טוב וגם בפרחים.

הוא נוסע לבד באוטובוס, צועד קילומטרים ברגל, שוחה בבריכה, יודע להכין אוכל.

עד לפני שנה היה מרבה ליפול, עכשיו רק לעיתים נדירות. קורא עיתונים, רואה טלוויזיה, יודע מה קורה. בן שלושים ושש. כל פעולה שאנו מבצעים באורח אוטומטי היא למיכאל מקור גאווה וסיפוק, גמול לרצון עז ואמביציה ראויים להערצה. ומעל לכל, שמחת חיים, בלי שמץ של מרירות.

"אם לא הייתי יפה..."

מיכאל רנסקי הוא גבר נאה. "אם לא הייתי יפה, לא היו מסתכלים עלי. אף אחד לא מסתכל על נכה מכוער", הוא זורק לנו אמת חיים שלא נעים לשמוע אותה. שיער שחור מתולתל, עיניים חומות. מרכיב משקפיים בעלי מסגרת שחורה. מטופח, לבוש בקפידה, מכנסיים כהים, חולצת פסים בהירה. הילוכו מאומץ אך בוטח וידיו נשמעות לו. בילדותו הצליח אפילו ללמוד פסנתר. ניגן סונטינות קלות ונאלץ להפסיק בגלל בעיות קואורדינציה. "יש לו שמיעה אבסולוטית", אומרת האם. קולו גבוה והדיבור איטי, אך כושר הביטוי שלו מעולה. שפתו עשירה והמילים הלועזיות נכנסות בדיוק במקומן. "העברית שלו זה בטח לא ממני", אומרת האם, במבטא פולני כבד. "אולי יש משהו בגנים של המשפחה", מחייך מיכאל. הסופר שלום עליכם היה בן דוד של סבא שלו והדוד היה עיתונאי ידוע בפולין. בגיל שש־עשרה כתב מיכאל שירה. הוא קורא לשירים – פיזמים.

"פנס מוזהב וכתום/ תלוי במרום העולם./ פנס יפה והדור/ מתבונן לפני שקיעתו/ בילדים הנבוכים המשחקים במשחקי הגורל/ וקורץ לנו בעינו הפקוחה/ כשליח שומר במרומים."

מיכאל, ילד נבוך ששיחק במשחקי הגורל, תפש את קריצתו של הפנס ואחז בו בכל כוחו והפנס לא הכזיב. "נכה צריך לגלות את האפשרויות והנתונים שלו ולפתח אותם", הוא אומר ומוסיף: "כמובן שגם העידוד חשוב מאוד. בלי עידוד אי־אפשר להגיע". הוא רואה את עצמו כ'בריא', "כי הצלחתי להתגבר על הבעיות שלי והיום אני אדם עשיר מבחינה רוחנית ומאושר".

אף על פי שהוא מודע למצבו, יודע מיכאל להעריך את השגיו, יודע מה הוא רוצה מן החיים ומה היה אילו. "אילו קיבל את הטיפול הנכון בגיל הרך, היה יכול אפילו לגמור אוניברסיטה", נדה האם בראשה ומספרת על ילד אחר שטופל בחו"ל והיום הוא מסיים תואר שני בפסיכולוגיה ועומד להתחתן. מיכאל למד בבית־ספר רגיל, מחוסר מוסד מתאים בימים ההם. סיים בגיל שש־עשרה "ומכיוון שלא היה בסיס נכון, לא היה המשך", אומרת צלינה. גם הקמת משפחה היא נקודה כואבת ומבקשים שלא לדבר עליה.

חייו של מיכאל, בחברת נכים, אינם לרוחו, אם כי הוא מקדיש זמן רב לעזרה לזולת, מוביל לטיול נכים בכסאות גלגלים, סועד עיוורים, מקשיב בסבלנות אין־קץ לקשיי־דיבור ואף מצליח להבינם. עבודתו במוסד מוגן של איל"ן איננה מספקת אותו ונתפשת על־ידו כריפוי בעיסוק. יחד עם זאת, הוא מקבל אותה בתודה, "העיקר שאני יוצא מהבית ויש לי תעסוקה". "עבודה סיפשית", מוסיפה האם אך מציינת כי המפעל יפה ונקי.

החברה ה"בריאה" כגעגוע

מיכאל רוצה בכל מאודו למצוא עבודה בחברה ה"בריאה", כשאת המלה "בריאה" הוא מכניס תמיד למרכאות, "כי אף אחד לא מושלם". ללא שמץ של מבוכה הוא אומר: "אני דוחף את עצמי, אחרת לא אצליח להיכנס". הוא חש את עצמו כנופל בין הכיסאות, כדבריו – אינו מרגיש שייך לנכים ולא התקבל לגמרי על־ידי הבריאים. מיכאל ואמו מקווים שזה יגיע.

"למיכאל יש מזל בגלל כשרון הציור שלו. לא לכל נכה יש", אומרת האם, ואיננה שוכחת לציין אנשים טובים באמצע הדרך שעזרו להם. יש משהו באישיותם של מיכאל וצלינה שמושך אותך לעזור להם, למענך, לא רק למענם. שכנה, במלחמת יום הכיפורים, הציעה לה להתחלק בחבילת הסוכר היחידה שהיתה לה "כדי שלמיכאל יהיה קצת מתוק". התלמידים בבית־הספר, שתחילה לא קיבלו אותו, באו לבקרו בביתו עם מות אביו, כדי שלא יהיה לבד. גם המורים עודדו, "והיה להם קשה, אני יודעת", אומרת צלינה. ובין כל אלה, חברה שלה שנפטרה לא מכבר, ציירת, שחשפה בפני מיכאל את עולם הציור, לימדה אותו לצייר "דברים פשוטים", קו, עיגול בעזרת צלחת והניצוץ נדלק. שעות היה יושב ומצייר ולא הירפה עד שהתוצאה השביעה את רצונו. "לא כל כך התייחסתי לציורים שלו. הקווים נראו לי קישקוש, אבל הרכב הצבעים היה מדהים", מודה היום האם. היא תלתה את הציורים על הקיר. האורחים הביעו התפעלות שמעבר לנימוס. פרופסור לאמנות מחו"ל פסק שהכשרון בולט ויש מקום לארגן תערוכה.

צלינה התקשרה עם בעלת הגלריה עמליה ארבל וזו באה, העיפה מבט מקצועי וכיום היא אומרת: "התפעמתי. אני קרובה לציור מזה שנים רבות ורק לעתים רחוקות ראיתי התפרצות אדירה כזאת של רגישות. בדרך כלל רק ילדים מסוגלים להראות בעוצמה כזאת וזה מתקלקל להם כשהם מתבגרים. אצל מיכאל זה לא התקלקל. הצבעים נובעים אצלו מהבטן, לא מהעיניים. כמו אצל המאסטרים הגדולים – ואן גוך, גוגין". עמליה, שנשבתה בקסם אישיותו של מיכאל, מרגישה כי היא מקיימת את התערוכה מתוך שיקולים מקצועיים טהורים. "אחרת, איך הייתי יכולה להחזיק את הגלריה?" היא גם מאמינה שיש לציוריו של מיכאל סיכוי לפרוץ לחו"ל.

התערוכה שנפתחה בגלריה "סברה" בן יהודה 38 בהרצליה הצעירה ב־14 במאי, תימשך שלושה שבועות.

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

לנוהגים עם כאבי גב

כאבי הגב הם מחלה נפוצה שמפרנסת בכבוד הן את הרפואה האורתופדית, הן את תעשית המזרנים והן את משרדי הפרסום.

כאבים נוראים אלה, שרק האדם סובל מהם, מפני שאיש לא שמע מעולם שום חיה שתתלונן על כאבי גב, הפיקו לנו המצאה חדשה – הגב־נח.

הגב־נח הוא מתקן פשוט וקל, המורכב בקלות על חלקו התחתון של מושב המכונית, ממולא באויר בכמות הניתנת לשינוי בעזרת אגס־ניפוח, כדי שיתאים לכל סוגי הגב וכאביו.

נשמע מבטיח? אז אם תסע במכוניתך לתערוכת "אדם ומנוע" וכשתגיע לשם יכאב לך הגב, תיכנס ישר לביתן 27 ותנסה את הגב־נח.

ואם תחליט לקנות, תקבל גם הנחה.

ושלא תדע מצרות.

סע! הפסגומי בפנים!!!

עוד פטנט ישראלי – הפסגומי:
עולה 20 ש"ח (לא הרבה...)

קונים אותו בחנויות אופניים (תכף תבינו למה...)

מיוצר מגומי טבעי ומתרכובות סוריות (פטנט או לא פטנט?)

שומר על הפנימית מבלאי ובלם זעזועים (מה זה יכול להיות?)

מונע פנצ'רים (נשמע מעניין?)

ומרכיבים אותו, בקלות ובמהירות, בין הפנימית והגלגל החיצוני באופניים

(אה, זה לאופניים?)

עכשיו הכל ברור!

(בטח, רק שבהתחלה שמעתי "מונע פנצ'רים" וחשבתי תיכף ששוב קרה איזה מחדל...)

ויפה שעה אחת קודם...

מה היית אתה מסיק מן העובדה שפארק המים בשפיים, לקראת עונת הרחצה, מפרסם שהוא, בגלל שאין תקן ישראלי לפארקי־מים, אימץ את התקן הגרמני המחמיר והתקין בפארק בשפיים:

1. שערים אלקטרוניים במגלשות הקאמיקאזה
2. 4 מצילים בבריכת הגלים
3. צפירה או אות ברור אחר בזמן שמתחילים להפעיל בבריכה הזו את הגלים הגבוהים ובגלל זה קיבל הפארק בשפיים את פרס סידרי־הבטיחות לשנת 87.

האם מכל העובדות הנהדרות האלה לא מבינים ש...

א. עד עכשיו זה היה מסוכן

ב. שבפארקים אחרים אין עדיין סידורי־בטיחות כאלה.

ג. והכי חשוב, שאם כבר ללכת לפארק־מים – אז בשפיים!!! כי "זה בקיבוץ אז זה בטוח גם טוב".

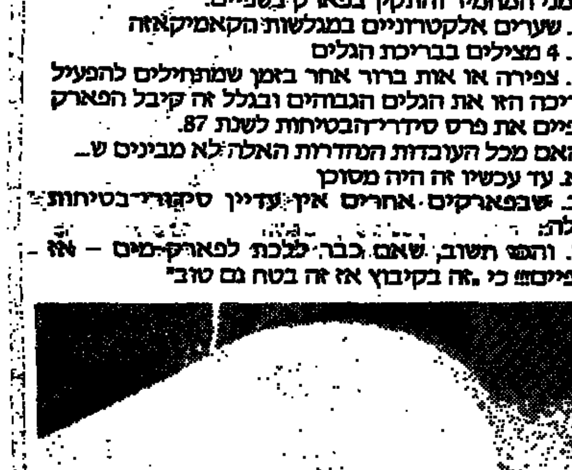

תחזית הפריחה של צמחים אלרגניים לחודש מאי

מאת נורית קינן

החודש עומדת להסתיים מרבית הפריחה של צמחי האלרגיה החורפיים והאביביים. יחד עם זאת, תתחיל פריחתם של אלרגנים קיציים, שמתעוררים מתרדמת החורף. האלרגנים העיקריים לחודש מאי הם: עצי זית ואילנתה וכן מיני דגנים קיציים שהם צמחי־בר או צמחי־תרבות כמו צמחי המרשאות.

הצמחים העיקריים העלולים לגרום לתופעות אלרגיה מבין הפורחים בחודש זה הם:

שם הצמח	אזור התפוצה	פרטים נוספים
דגניים		
זקן אשון	1 עד 5	ממשיך לפרוח, בעיקר באיזור ההר ועימו גם זקן רב־שנתי.
צִיבּוֹרִית הזרים	1 עד 5	מסיימת לפרוח בנגב, אך נמצאת בשיא הפריחה בשאר האזורים.
יבלית מצויה	1 עד 5	פריחתה הולכת ומתרבה בכל אזורי הארץ.
זְקַן מצוי	1 עד 5	צמח בר הנמצא לאורך כבישי הארץ ומצוי בפריחה מרובה.
צמחי מרשאות ממינים שונים מצויים בפריחה מלאה ואנשים הרגישים לאבקת דגניים מוטב שיימנעו ממגע ישיר עם מרשאות.		
עצים		
זית אירופי	1 עד 5	פורח ברחבי הארץ במרכזה. בצפון הארץ ובהרים יפרח כנראה רק לקראת סוף החודש או בראשית החודש הבא.
אילנתה בלוטית	1 עד 4	תתחיל לפרוח במחצית השניה של החודש.
ברוש אריזוני	1 עד 4	מרבית העצים סיימו לפרוח אך עצים בודדים עדיין מפזרים אבקה.
אלון מצוי	1 עד 4	הפריחה עברה את שיאה אבל עצים רבים עדיין בפריחה מלאה.
שיטה מכחילה	1 עד 5	וכן שיטה ארוכת עלים הנטועות כצמחי נוי ומשוכות, מסיימות לפרוח
אחרים		
מלוח קיפח	1 עד 5	הנפוץ כצמח בר וכצמח משוכות התחיל לפרוח בבקעה וליד ים המלח.
בתולית יהודה	1 עד 5	ממשיכה לפרוח, בעיקר באזורים לחים ומוצלים, ליד קירות וגדרות.
מיני קזוארינה	1 עד 4	מרבית הפריחה הסתיימה, עדיין פורח במקומות מושקים.
מיני סירפד	1 עד 4	מסיימים את פריחתם, עדיין ניתן למצוא פרטים פורחים במקומות לחים.
מיני לחך	1 עד 5	מצויים לקראת סיום פריחתם במרבית אזורי הארץ.

תחזית זאת מוגשת כשירות לציבור מטעם הגנים הבוטניים באוניברסיטת תל־אביב ובסיוע חברת "תרופארם". שאלות נוספות בנושאים בוטניים־אלרגיים ניתן להפנות לפרופ' יואב ויזל או לנורית קינן במחלקה לבוטניקה, אוניברסיטת תל־אביב. טל. 5459850

הפעם בלי אָסָדוֹ

בשבת האחרונה התקיים ביער בן־שמן הפנינג ענק של התאחדות עולי דרום אמריקה.

הארוע החגיגי, שבא לציין יובל שנים לעליית יהודי דרום אמריקה לארץ־ישראל, החל בשעות הבוקר ונמשך עד לשעות אחר־הצהריים המאוחרות.

מספר העולים במשך 50 שנה הגיע לכשבעים אלף, רובם מארגנטינה.

כמובן שאין שמחה ללא אוכל, משקה ומוסיקה. גאולה חבקין, שפעילה בהתאחדות ומבשלת טובה בעצמה, אספה אצל חברותיה מתכונים דרום־אמריקאיים ושמחה להתחלק אתנו באינפורמציה שנצטברה.

פריחולס נגרוס
(שעועית שחורה)

החומרים:
½ ק"ג שעועית שחורה (ניתן להשיג בחנויות מזון ובשווקים)
2 בצלים גדולים חתוכים לקוביות
2 עגבניות חתוכות לקוביות
2 פלפלים חתוכים לרצועות
4 שיני שום כתושות
2 כפות פטרוזיליה קצוצה
מלח ופלפל.

אופן ההכנה:
משרים את השעועית לכל הלילה, מבשלים אותה עד שהתרככה כמעט וסופגת את מחצית כמות המים.

מטגנים במחבת את שאר החומרים במעט שמן ומוסיפים לשעועית השחורה. מבשלים על אש קטנה עד שהמים מתאדים והשעועית רכה אך לא מתפוררת.

מגישים ליד אורז לבן.

גואקמולי (מקסיקו)

החומרים:
3 אבוקדו רכים
1 בצל גדול
3 מלפפונים חמוצים
1 גמבה כבושה
שמן
מלח

אופן ההכנה:
קוצצים דק את כל החומרים, מערבבים ומגישים קר.

לוקרו (צפון ארגנטינה)

החומרים:
½ ק"ג בשר בקר (שפונדרה) חתוך לקוביות גדולות
¼ ק"ג חיטה מלאה
150 גרם שעועית יבשה
100 גרם נקניק קבנוס חתוך לעיגולים
200 גרם דלעת חתוכה לקוביות גדולות
1 פלפל ירוק חתוך לרצועות
1 עגבניה חתוכה לקוביות

אופן ההכנה:
משרים את החיטה והשעועית במים ללילה שלם. מסננים ומבשלים אותן מכוסות במים כחצי שעה. מוסיפים בשר, דלעת, קבנוס וקצת מלח.

מכינים בנפרד רוטב מהפלפל והעגבניה ומוסיפים מחצית מהכמות לתבשיל ובשעת ההגשה מוסיפים כפית מהרוטב הנותר על כל מנה.

דולסה דה לצ'ה (ארגנטינה)
ריבת חלב

החומרים ואופן ההכנה
שופכים לתוך סיר 2 ליטר חלב
½ ק"ג סוכר
קורט סודה לשתיה

להכניס 5־7 גולות (כן, גולות זכוכית שמשחקים בהן הילדים) לסיר על מנת למנוע הידבקות לסיר ואז אין צורך לבחוש כל הזמן.

מבשלים עד שיסמיך, מוסיפים וניל.

מצננים בצלוחית כפית אחת מה"דולסה" לבדיקת הסמיכות.

סביצ'ה (פרו)

½ ק"ג דג (מתאים לזה הליבוט קפוא) שחותכים אותו לקוביות בעודו חצי קפוא.

מכסים את הדג במיץ לימון ומשאירים במקרר 24 שעות (במקום בישול).

למחרת מסננים ומשאירים לשעה במסננת.

מוסיפים קוביות קטנטנות של עגבניות, מלפפונים כבושים במלח וזיתים חתוכים.

בוחשים מיונז עם קטשופ (לפי הטעם) ומערבבים עם הדג.

מגישים בתוך כוסות בעלות רגל גבוהה ומקשטים בצלפים.

אורז מקסיקני

מטגנים קצת 1 כוס אורז ב־2 כפות שמן ומוסיפים ½ כוס מים.

מערבבים בבלנדר או במעבד מזון עגבניות עם בצל, שום ומלח וכוס מים עד שיגיע לכדי כוס וחצי רוטב.

מוסיפים לאורז ומבשלים עד שהאורז יתרכך.

בסוף מוסיפים מעל לאורז אפונה וגזר מבושל חתוך דק.

סנקוצ'ו עוף (קולומביה)

מכניסים לסיר גדול עוף חתוך לחתיכות קטנות, תירס, תפוחי אדמה, דלעת, גזר וקישואים, כשהירקות חתוכים לחתיכות גדולות.

מוסיפים שום ובצל מטוגן בכמויות לפי הטעם, מלח, פלפל וכף אבקת מרק עוף.

כשהכל מבושל מגישים בקערה את כל הירקות בנפרד מהעוף ואת המרק בצלחות עמוקות או בקעריות מיוחדות.

צ'ימיצ'ורי (ארגנטינה)
מטבל פיקנטי לסטקים
ארגנטינאי לא יאכל סטק בלעדיו!

החומרים:
שום כתוש, פטרוזיליה קצוצה דק, מלח, פלפל, אורגנו, עלי דפנה קצוצים דק מאד, שמן וחומץ. הכמויות לפי הטעם.

מכניסים הכל לבקבוק בעל סגירה טובה ואפשרות לעשות בו מספר חורים. מנערים היטב לפני השימוש. הטיבול נעשה על ידי התזה.

סופלה תפוחי עץ (אורוגואי)

חותכים 1 ק"ג תפוחים קלופים, בכל צורה שרוצים. מכניסים לתבנית מרוחה במרגרינה, מפזרים קצת צימוקים, אגוזים קצוצים וריבה.

מקציפים היטב 6 חלבונים ומוסיפים את החלמונים באהבה ובעדינות.

שופכים על התפוחים ואופים בתנור בחום בינוני. לפני שהסופלה מוכן מפזרים עליו קצת סוכר.

מגישים פושר.

ספרים עכשיו

טיולים
סיפורי דרכים
אמא אדמה / מאת עוזי פיינרמן / ספריית מעריב / 160 ע'.

ספר טיולים רביעי למחבר, הנודע גם כצייר. בתוכו 10 מסלולי טיולים בארץ המוצגים באמצעות סיפורים על חן המקומות ועל יושביהם. הנה לדוגמה המסלול הראשון שראשיתו בחורבת שמע ליד מירון וסופו בגוש חלב ועובר בדרך חורש בן זמרה וריחניה ועלמה. שם הטיול "בעקבות צדיקים של גליל" ויש בפרק המוקדש לו על כלתו של שמאי ועל ר' שמחה שבא מגליציה ראה את כימאו של אליהו ועל תולדות הצדיקים בארץ ועוד כהנה וכהנה. לאלה נכספו שלל תמונות צבעוניות (כמעט כולן מפרי עטלו של שממקן בשמו) ומפות כפורטות. בין האתרים המוצגים: צפת, פאתי השומרון, סביבת חולה, קרית ענבים ובנותיה, העולם התחתון של לכיש ושולי הר חברון.

החזקה נכונה
סיורים בירושלים / מאת אליהו הגר / בית ההוצאה הירושלמי הבתי / 336 ע'.

זו לשון המספרים: 4000 שנות היסטוריה, 386 תמונות צבעוניות, 33 מפות ודיאגרמות, 24 מסלולי סיורים בעיר העתיקה ובעיר החדשה, 8 סיורים במוזיאונים ונקודות תצפית בהיסתמך על תחבורה ציבורית או פרטית. מעבר לכך מדריך נוח לתחיבה בתיק צד ולהחזקה ביד. בראש כל סיור טבלה המלמדת על פרטיו, על משכו, על ראשיתו ועל סופו, וכן על אתריו. אחר־כך ביוגנים האתרים האלה אחד לאחר.

בישול
כשהמוריות מהבהבות
די כולסטרול / מאת טובה ארן / מודן / 215 ע'.

הכולסטרול חיוני לגופנו, אבל כל המוסיף מעבר לדרוש גורע מאד וצפוי, לא עלינו, לסתימות בעורקים. משעברנו את שנת השלושים די לנו בפחות מ־200 מ"ג בדציליטר דם ואין לנו לספק במזונותינו אלא 30% מן הכמות הזאת. על כן באה טובה ארן ויוכחה אותנו ב"מתכונים בריאים לאנשים החפצים להמשיך ולשמור על בריאותם או לבאלה שנודיות האזהרה כבר הולך להבהב להם בעת שערם בדיקות דם".

אורנה רוז, הדיאטנית הראשית של "איכילוב", סיפקה ייעוץ.

בחינות בגרות
במקום מורה פרטי / מאת יעקב לוי / ביונים / 3 חלקים

ערכת הדרכה לקראת בחינות בגרות באנגלית האמורה לבוא במקומו של המורה הפרטי. חלקה הראשון קרוי "פרקי הדרכה ללומד" ובו כל נושאי הלימוד לבחינה ברמה של 4 ושל 5 יחידות לימוד, הכל בלוויית תרגילים ותשובות. חלקה השני כולל בחינות בגרות עם פתרונות ומיועד לשמש הן לתרגול ולבדיקת ידע והן ללימוד נושאים שהנבחן אינו בקי בהם. החלק השלישי הוא מילון בן 3200 ערכים.

המחבר השתתף בתרגומו של מילון אוקספורד לעברית.

ספרי־עזר
לא לטראומטולוגים
הרפואה בשדה הקרב / בעריכת אורי קרניאלי ויצחק לוי / משרד הביטחון – ההוצאה לאור / 448 ע'.

נמעניו המיועדים של ספר זה אינם סתם הדיוטות אלא בני הזן שהעורכים מכנים בשם *"רופא שאינו מומחה בתחום הטראומטולוגיה"*. למענם, ולמען רופאים ותלמידי רפואה בכלל, נאספו כאן 21 פרקים שנכתבו בידי רב־מומחים – דוקטורים ופרופסורים שרובם (כמעט כולם) בעלי דרגות צבאיות בכירות. כאן, למשל, על עקרונות למיון נפגעים, פגיעות ראש ועיניים, פגיעות בדרכי השתן ובעמוד השדרה, זיהומים שלידתם בטראומה, צרות הנובעות מלחמה כימית, תסמונת תגובת הקרב ועל פגיעות חום וקור.

חגיגות
הדיקון המרבסי יום הולדת / מאת עידה דוד קרסיק / ספריית מעריב / 152 ע'.

יש חגיגות ימי הולדת של ילדים העולות יפה ויש כאלה שעולות הרבה. ובכל זאת מתחרבנות, לא עלינו. "כמו ברוב המקרים", אומרים מחברי הספר, "סוד ההצלחה לא טמון בכמות אלא באיכות... יש רק למצוא את ה'דבר' שיפיח חיים באווירת יום־ההולדת. ... אותו 'דבר' אינו אלא רעיון־מרכזי". הם מציעים *תחילה היכן לערוך, איך לקשט, כמה להזמין, איך לפתור בעיות* שיתעוררו לפתע וכיו"ב. אחר־כך בא תור הנושאים המרכזיים, המוצגים בהתייחס לקבוצות גיל ועם הוראות לעוגות מתאימות. על העיצוב הנאה שקד יורם נאמן. האיורים משל מישל קישקה, בריפמינה סאלאדי־קרמן ומירה פרידמן. הצילומים הצבעוניים משל צלי שפר.

מדריכים
בלי פילוסופיה
קרב־מגע, מדריך להגנה עצמית / מאת ירדן ליכטנשטיין / מודן / 189 ע'.

במזרח הרחוק יש כל מיני להטוטי גוף עם פילוסופיה מאחוריהם. אבל מולדת קרב־המגע (לפחות זה המתואר כאן) היא בישראל. לכן, הדף העובדה שבכל זאת "שורשי כל אומנויות הלוחמה מקורם בארץ השמש העולה", אין מאחוריו פילוסופיות רבות ומה שלא מפריע לכותב להודיענו כי "לוחם אינו יכול למצות את עצמו... ללא רקע בתולדות ואומנויות הלוחמה בבחינה פילוסופית, דתית ותזונתית"). ועכשיו רבותי, להגורות. יש שש כאלו, כל אחת וצבעה עמה, כל אחת והרגילה שלה. מקבלים אותן בהדרגה. בזו אחר זו, עד שמגיעים לאדומה, הנעלה מכולן, שאין מעליה שום דבר. כל התרגילים מוצגים בלווית תמונות.

אסטרולוגיה
דלי בדלי
מין ומזלות / מאת מרטין מנטקסס / תרגם מאנגלית גדעון סתר / מודן / 263 ע'.

זה משפט הספר שבידינו. תחילה נסקרים שנים־עשר מזלות האשה. לדוגמה, "שלא כבת שור, לא תסכים בת סרטן כמעט לעולם להתעדטל מול עיניו התאוותניות של בן זוגה. לא בגלל צניעות מתחסדת אלא כיוון שלהיות עירום פירושו להיות חשוף ופגיע". אחר־כך באים שנים־עשר מזלות הגבר. לדוגמה, "בטחונו העצמי של השור מוצק, הוא רווי כולו תחושת און ואין לו צורך להוכיח את גבריותו בשתייה, קלפים או פעילות ספורטיבית". אחר כך יש 144 צירופים.

هكذا من الأصل

مكامن الأصل

דבר פתוח

למען חמישה ימי עבודה

מאת משה מאירי

זה כמה שנים עולה שוב ושוב התביעה להנהיג חמישה ימי עבודה בשירות הציבורי. השנה מתחזקת התביעה יותר ויותר ומעוררת עימות בין ציבור העובדים המאורגן בהסתדרות ובאיגודים המקצועיים לבין הנהלת משרד האוצר, המייצגת במקרה זה את משרדי הממשלה ואת השירות הציבורי בכללו.

בכל העולם המערבי נהוג זה כבר ההסדר של חמישה ימי עבודה בשבוע ובכמה מדינות אף קוצר שבוע העבודה ל־40 שעות: בישראל, כידוע, נהוג עדיין שבוע עבודה של 45 שעות. ועוד: בארה"ב, בצרפת, בגרמניה, באנגליה ובארצות אחרות מתחילים לעבוד במשרדים הממלכתיים והציבוריים בשעה תשע; בישראל שעת תחילת העבודה היא 7.30. גם את זה יש לשנות, והשינוי יחול לאחר שיונהג שבוע עבודה מקוצר.

אף ששבוע העבודה לא קוצר אצלנו רשמית, יש משרדים ומפעלים רבים, בעיקר מפעלי תעשיה גדולים, שעובדים בהם כבר חמישה ימים בשבוע. ההסדר איננו פוגע ביעילות, בתפוקה ובחסכון. אדרבא, יש סימוכין כי ההיפך מזה הוא נכון.

המעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים הוא חלק מתהליך היסטורי, סוציאלי ותרבותי, ואין כוח בעולם שיוכל לעצור אותו, כפי שלא היה כוח בעולם שיכול היה לעצור את המעבר לשמונה שעות עבודה ביום. משבוע העבודה של חמישה ימים ייצא נשכר העובד ואף המפעל, בתנאי שבמקביל יופעלו סדרי ייעול וחסכון מתאימים ובמשרדי הממשלה תונהג תורנות בימי שישי. עם זאת, בשום פנים אין להפוך הסדר זה לויכוח עקרוני בין הנהגת ההסתדרות לבין משרד האוצר, כפי שהוא מוצג כיום.

כאן המקום להבהיר, כי סדרי העבודה, ובכלל זה שעות העבודה, במשרדי הממשלה אינם מעניינו של משרד האוצר וכל כולו נתון לסמכותו של נציב שירות המדינה. הנציב, בתוקף תפקידו כממונה על המשמעת בשירות המדינה – מכוח „חוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג, 1963" – חייב, הוא ולא שר האוצר, לקבוע את שעות העבודה וסדרי־עבודה בשירות. אין לשר האוצר או למשרד האוצר, ובוודאי לא לממונה על השכר, כל מעמד בעניין זה וחבל שנציב שירות המדינה התפרק מסמכותו זו בנושא, השייך כולו לתחומי תפקידיה של נציבות שירות המדינה.

אף־על־פי־כן אנו עדים זה שנים מספר לכך ששר־האוצר – וביתר־שאת בימי כהונתו של שר האוצר הנוכחי – בהיותו מופקד על תנאי השכר בשירות הציבורי, עושה עצמו ממונה ובעל־בית בעניין שאיננו שייך לו והגיעו הדברים לידי כך שהממונה על השכר, ולא נציב שירות המדינה, מרשה לעצמו להכריז, כי אם יונהג שבוע עבודה מקוצר הוא יקצץ בשכרם של העובדים. כך הוא הופך את העובדים לבני־ערובה במלחמתו נגד ההסתדרות.

תופעה זו יכולה להתרחש רק בגלל חולשתה של נציבות שירות המדינה וכן בגלל ההיגררות של פקידי האוצר, העושים עצמם ממונים על תפקידים שאינם בסמכותם.

אם כדברי הממונה על השכר, „החודשים הבאים יהיו קשים במערכת יחסי העבודה ועלולה לפרוץ מגיפה של סכסוכים בכל השירות הציבורי", האשמה תהיה בשר האוצר ולא בציבור העובדים, החותר לשיפור תנאי־העבודה ולהעלאת רמת־החיים ואף מוכן לתת יד לייעול, לצמצומים, להפחתת כוח־עבודה מיותר ולחיסול האבטלה הסמויה במשרדי הממשלה ובשירות הציבורי בכלל. אבל נראה שבתקופת כהונתו של שר האוצר הנוכחי, שהסקרים מראים דווקא על גידול הפופולאריות שלו, צפויים ימים קשים להנהגת ההסתדרות. אם אמר פעם חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, כי „השר נסים הוא שר האוצר המסוכן ביותר", יש לו בוודאי כל הסיבות הטובות לחשוב כך. הדבר משתקף בגישתו של שר האוצר לעניינים אחרים. למשל, תחילתו, כדברי שרת הבריאות, לחיסולה של הרפואה הציבורית־השוויונית, התנכלותו לקופת־חולים הכללית, לחקלאות ולהתיישבות העובדת והדוגמאות רבות.

יש לדעת, כי יחסו של שר־האוצר לציבור העובדים המאורגן בהסתדרות נובע מתפיסת־עולם ומגישה אידיאולוגית ולא מ„רועלב". על התנהגותו של השר כלפי הרפואה הציבורית הגיב חיים חפר ב„ידיעות אחרונות" לפני שבוע. וכך כתב חיים חפר בין השאר: „במדינה הזאת, העמוסה לעייפה,/ מסתובב לו השר משה נסים כמו מגיפה;/ במדינה הזאת, שתושביה העלוהו אל צמרת הסקר,/ הוא האיש אשר העלה אל הצמרת את השחיתות והשקר..."

ההתיישבות והרשימה לכנסת

מאת חיים וייצמן

מפלגת העבודה בוחרת, כידוע, החודש את רשימתה לכנסת. רוב המחוזות סיימו כבר את תהליך הבחירה ונותרו עתה שני השלבים האחרונים: בחירת „רבוקת המרכז" וקביעת הדירוג.

במסגרת הארגונית של מפלגת העבודה נחשבות התנועות ההתיישבותיות, התק"ם ותנועת המושבים, למחוזות. ואכן, גם מחוזות אלה – ההתיישבותיים – בחרו את נציגיהם. מי בדרך יותר דמוקראטית ומי בדרך יותר מודרכת. אלה ואלה (וגם אלה ש„יותר" במרכז) צריכים עוד לעבור את משוכת הדירוג.

על־פי שיטת הבחירות החדשה, שהונהגה במפלגת העבודה, אין לתנועות ההתיישבותיות „שריון" של מקומות ברשימה לכנסת, כפי שיש לערבים ולדרוזים, שהרי גם ארבעת נציגי התק"ם ושני נציגי המושבים, שנבחרו במחוזותיהם, צריכים, כאמור, לעמוד לבחירה בדירוג. אולי לא נקבע שריון כזה משום שאיש לא חשב על האפשרות שנציגי התנועות ההתיישבותיות לא יהיו במקומות מכובדים ברשימה לכנסת.

אולם לפני כמה חודשים נפל דבר במפלגת העבודה: בבחירות – במרכז המפלגה – לקונגרס הציוני, לא זכו התנועות ההתיישבותיות בייצוג הולם. בעיקר אמורים הדברים לגבי התק"ם. אין זה המקום ואין זה הזמן להתעכב על הסיבות שגרמו לתופעה זו. די לומר שהתנועות עצמן לא היו נקיות לחלוטין מטעויות בשיקול ומשגיאות בדרכי הפעולה.

ייאמר מיד: תנועת העבודה אי־אפשר לה בלי נציגות של ההתיישבות העובדת ברשימתה לכנסת ובמוסדותיה האחרים, כפי שאינה יכולה ללא נציגות של השכונות ועיירות הפיתוח ומגזרים אחרים. זה אינטרס מובהק של מפלגת העבודה, לא פחות משהוא עניינן של התנועות ההתיישבותיות. יש לכך סיבות רבות ומגוונות: אלקטורליות, פוליטיות וארגוניות ואותן אין צורך לפרט. אולם מעל לכל, יש לכך סיבה אידיאולוגית חזקה ומוצקה: ההתיישבות העובדת היא פאר היצירה של תנועת העבודה הישראלית בפרט ושל האומה הישראלית המתחדשת בכלל. למרות תהפוכות הזמן, למרות הסתת הרפש הזדונית – בעיקר מבית מדרשו של הליכוד, אך לא רק משם – למרות ההרגשה לעתים של אובדן הדרך ולמרות הקלקולים האמיתיים, עדיין לא נוצרה במדינת ישראל, ובעולם כולו, יצירה חברתית כה יהודית, כה ערכית, כה מרתקת.

עם זאת אין לכחד, שהתק"ם נוקט טאקטיקה העלולה להתפרש כנסיון התחכמות – נוסף על ארבעת נבחריו במחוז התק"ם הוא מעמיד לבחירה במרכז את שני נציגיו הבכירים ביותר, מתוך הנחה, כנראה, ששנים אלה בחירתם במרכז מובטחת. אין אני בא להטיל ספק בשיקוליהם של ראשי התק"ם. ברי לי שחישוביהם עמם. ובכל זאת, בהצבעה חשאית, בקלפי, רק התוצאות הנספרות בתום הבחירות הן עובדה. כל מה שקודם לזה אינו אלא הנחות בלבד.

מן הראוי לציין ששתי התנועות בחרו בנציגיהן פנים חדשות. המושבים החליפו את שני אנשיהם בחדשים: רענן נעים (המתחדש) וגדליה גל. התק"ם, מתוך ארבעת נציגיו, בחר בשלושה חדשים: חגי מרום, מזכיר הנוער העובד, יוסל'ה בר־ציון, יו"ר אגף ההסברה במפלגה, ומנחם גלעד.

התנועות ההתיישבותיות חייבות לשנות את דרך פעולתן ולהתאימה למציאות המשתנה במפלגת העבודה. לא עוד אפשר „לסגור עניינים" עם קבוצה מצומצמת של מושכים בחוטים: את המועמדים – ובעיקר את החדשים שבהם – צריכים חברי המרכז להכיר. ראשי התנועות עצמם חייבים להבין, שתופעת העודר שוב כמעט אינה קיימת. יותר מ־1250 חברי המרכז שוקלים, מתלבטים ומתייעצים לפני שהם בוחרים. מי שלא יהיה מוכר לחברים־הבוחרים, מי שלא ייפגש, יצלצל, יכתוב, יבקש ובאותו: מי שלא „יעשה לובינג", סיכוייו להיבחר קטנים.

גם אם לא יעשו מועמדי התנועות ההתיישבותיות כל מה שעושים המועמדים האחרים, גם אם לא יקיימו מסעות ויפעלו כהלכה (ואין סיבה שלא יעשו זאת), עדיין מוטלת על חברי המרכז האחריות לבחור את המועמדים ולדרגם כך, שלתק"ם ולמושבים יהיה ייצוג מכובד ברשימתנו לכנסת. יש לסלק הצידה כל טענה, כל שיקול אחר, פן נשפוך, חלילה, את התינוק עם המים והבכיה תהיה לדורות.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורש להלן: כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב עיניו.

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
493/88	מרים חדד	29.3.88	מיכאל כהן
1058/88	רוזנבוים משה חיים	29.1.88	פליס הדריאן
1558/88	אלכסנדר רכיטש	28.2.88	ברכה רכיטש
2697/88	מרגריט גמאל	8.8.87	אווה שאולי
1827/88	בורדיני שרה הנה	26.3.88	יורם בורדיני
2532/88	גוטליב ארנסט	9.2.88	ענת וילנסקי
1844/88	אשר לינבת	24.2.88	קטרינה לינבת
2032/88	סלומון אליעזר	13.3.88	סלומון אבה
2052/85	גרינברג משה	21.2.88	גרינברג חנה
2182/88	מרקוביץ שאולה חוינה	25.1.88	הרב אפרים מטמן
2158/88	בלה גלסר	12.11.87	יצחק גלסר
2580/88	גוטמן שרה	28.1.88	קשוק לריסה
2599/88	מלמד פולה	24.2.88	חיים אבנס
2699/88	פריבוסר פרו	25.2.88	ברש חנה
2700/88	בירידי ברנה	17.3.88	רסקנקסה
2701/88	פלורה חוקל	22.3.88	צולט פרדריק־לאוד
2702/88	בוכל שבתי	28.1.86	בוכל חנה
2704/88	לובל הרמן	27.1.87	לובל מינה
2706/88	יצחק אלעזר	13.12.87	דבורה אלעזר
1354/88	בלומנקרנץ יצחק	11.1.88	רחל בלומנקרנץ
2710/88	פולד פרן נחום	12.1.88	אברהם פרן
2713/88	יהודית גרינשטיין	17.3.88	מנחם אבי
2716/88	ויסט סטפן (מריה)	21.1.88	עמר גלעין
2725/88	סיהביה שמר	17.3.88	אלגבטן ישראל
2726/88	רובינגר ואלסה	6.8.87	רולנה קמה
2728/88	ליסה קפליס	1.12.87	מולה לסס
2730/88	ארזברג אברהם אליהו	31.10.87	ארזברג שרה
2737/88	פרנק פם	9.11.87	מרים סמח
2741/88	צברי עטרס	11.12.84	צברי משה
2747/88	חיים מיסאו	25.3.88	יוסף שרון
2765/88	מרקוביץ פולה	6.2.88	פסח בן צבי
2738/88	עמירם מסמביק	25.3.88	מנוחה מסמביק
2748/88	שנדור פסק	12.6.88	ארנסט פסק
2753/88	מרגנר חיים	28.2.88	מרגנר אלסה
2755/88	חייד רוזה	7.1.88	חייד יחזקאל
2760/88	בניה רפני	12.3.88	יהושע יהודה
2761/88	הברי קין	21.4.88	ד"ר רחנה החיש
2744/88	אליהו מזרחי	1.10.85	ברכה הראבים
2764/88	לאו נחמיאסון	28.3.88	רעיה נחמיאסון
2766/88	זלטה ליגנר	25.3.88	מיכאל יעקב וייס
2772/88	מאיר גלעדי	4.3.88	צפורה גלעדי
2774/88	אלכסנדר לוי	4.12.86	אילה לוי
2776/88	קלרה שאף	12.2.88	נסים עזיאל
2781/88	מאיר לוין	27.1.79	שרה לוין
2782/88	פרידה סקפה	3.11.87	משה סקפה
2783/88	שמעון מרלבאום	19.4.88	גלית מרלבאום
2785/88	רם אביגאל	7.11.87	רם רוד
2786/86	דוד גבאי	28.6.84	רפאל גבאי
2787/88	מיסרני משה	4.1.88	ולטר מטי
2789/88	פירומן אדוארד	9.3.88	שלומה פירומן
2792/88	שכס שמואל	13.2.88	מלכינה שכס
2793/88	רסקנפף רבקה	18.3.86	שרה כבלוביץ
2733/88	מלכינה מרים	8.2.88	לאורה מיסל
2758/88	וולגרטן שמואל	23.1.88	לילי וולגרטן
2798/88	בנדאי רחמה	6.2.88	לבנאני מרים
2796/88	רייכמן זלדה	23.3.88	משה אלטמן
2797/88	אסתר קטורוביץ	25.2.88	דוד קטורוביץ
2799/88	מנחם וזה שגל	12.7.87	מלכה יער
2798/88	חיים קטורוביץ	14.1.88	דוד קטורוביץ
2804/88	סעידה ששון	24.5.86	מתיה כהן ששון
2817/88	יחזקאל גולדברג	16.4.88	חיים גולדברג
2822/88	שרה בורלא	17.2.88	יחיאל בורלא
2823/88	יהודית שליימר	12.5.87	יוסף שלו
2833/88	חוה רובין	23.2.87	ולטר רובין
2834/88	בנין שלמה	26.7.87	רבקה שלמה
2836/88	רוזה קבב	23.11.86	יצחק אביר
2838/88	קרן זאב־קורס	28.3.88	קרן חוה־מרדה
2841/88	ספפר רגינה	25.7.87	שינילר גולדנבע
2842/88	יהושע תורהליץ	25.8.87	אסתר (אסתר) צציק
2849/88	גוה רוזנבום	27.3.88	מינה (גילה) רוזנבום
2850/88	בריגל מרים	5.5.88	סוביה בריגל
2551/88	משה יוסף וקסל	26.9.72	רבקה דודי
1871/88	מנור שבתי	16.11.86	אשכנזי חנה
1938/88	פליקסר מוריס	6.2.88	פליקסר אדלה
1956/88	עזרא יצחק	6.2.86	עזרא עמרם
2008/88	מאיר אולי	11.2.88	רחל מזרחי
2398/88	יואב דב אשר	26.1.88	מרים אשר
2549/88	חיים רפאל	17.12.86	חיים אהרון
2573/88	כהן חוה	26.3.88	יואב כהן
2002/88	אליאש יהודית	15.3.88	שולה סבאק
2785/88	יצחק שירזי	5.6.70	אברהם שירזי
2708/88	מנסור שמעה	24.8.83	מנסור ציון
2712/88	רות כהן	11.5.86	צבי אליעזר כהן
2714/88	אברהם פולסנה	3.3.88	משיח יעקב
2690/88	רוזנברג משה מרדכי	26.8.87	חוה ברלינסקי
2711/88	כיזן הובסן	21.8.87	שרה הרשלר
2721/88	יצחק חביבי	6.1.86	לבנה רבינוביץ
2728/88	אסט רחל	23.10.87	מכלוף כמאל
2722/88	אליאס אנואר	9.1.85	שמחה אליאס
2723/88	אליאס תמחה	1.11.85	שמחה אליאס
2724/88	ארזי שמואל	13.4.88	ארזי סוניה
2727/88	מרחבסקי אברהם	22.2.88	מאיר מרחבסקי
2729/88	הלברשטם שמואל	28.12.78	שושנה הלברשטם
2731/88	יוסף קלר	10.3.72	מיכאל קלר
2732/88	מני מגרלד	2.3.88	אברהם מגרלד
2734/88	שושנה פרצ'יק	26.11.87	משה פרצ'יק
2735/88	בן חור אלכסנדר	17.2.88	בן חור שרה
2739/88	קיסר צבי	30.3.87	קיסר רחל
2740/88	זילבר ישראל	14.3.88	זילבר רחל – מניה
2742/88	אברהם לב	21.3.88	שפרה לב
2743/88	קורנפלד ישראל ברוך	24.9.59	פינקס אליקים קורנפלד
2746/88	מרישה בניק	17.9.87	בן צבי משה
2717/88	מרים אורלי	6.9.64	זהר אורלי
2751/88	שרה אשכל	24.3.88	משה אשכל
2752/88	נעמי קורח	30.3.88	אליהו קורח
2754/88	לאון עשר	26.12.87	אלי עשר
2756/88	חיזר עקיבא	6.11.74	יחזקאל הדר
2757/88	שושנה חייטס	2.3.85	יצחק פרנצק
2758/88	רוזה לורך	22.10.87	אסתר ארנסטינה רוזנבאום
2759/88	רובינשטיין משה	26.7.86	רובינשטיין רוזה
2762/88	הלפרן הלנה	16.12.87	אלון פלורסה
2763/88	ללוש זל	21.11.86	להב אבנר
2745/88	ברדיה מרחי	24.2.87	שמחה חלוף
2765/88	גלסנר דוד	13.11.82	לבקוביץ מרים
2767/88	אברהם קלאורה	18.1.88	מאיר קלאורה
2768/88	בר אל חיה לאה	9.1.88	בראל דב
2769/88	קרטל ישראל	26.3.88	קרטל זכינה
2709/88	שאולוף ברוך	24.2.88	תמר שאולוף
2779/88	הדל מנרסקי	27.12.71	נחמיה גלמן
2770/88	צינסק לאה	14.11.87	מישלר זאבה
2771/88	גיסלה רוזנברג	12.3.82	משה רוזנברג
2773/88	פישר שושנה	16.1.88	הנרי אסתר
2775/88	שפריס ברטה	24.6.86	ויינט שפרה
2777/88	פרייז יהודה שנבדר	4.6.87	יהודית גבר
2778/88	אריה פילו	30.1.88	אברהם פילו
2784/88	קטלר יוסף	21.12.87	קטלר שמואל
2788/88	קוזניבקי רחל	12.8.78	אריה קציר
2718/88	להמנוביץ אפרים	31.5.87	להמנוביץ בלה
2791/88	מורדוק בניה	27.12.86	מורדוק פלה
2794/88	חוה אלכסנדרוני	5.5.87	תלמה אלכסנדרוני
2795/88	אלטמן צפורה (צבי)	30.11.86	משה אלטמן
2797/88	אסתר קטורוביץ	25.2.88	דוד קטורוביץ
2800/88	מסעוד עטיה	13.12.83	יצחק עטיה
2801/88	רחל רייקסטיין	24.10.87	חוה ראובני
2802/88	אריה מושבסקי	29.11.86	מושבסקי לאה
2803/88	קלנזמן תמיסה	12.1.88	מנחם קלי
2805/88	מנדל רוזה	12.7.86	מנדל משה
2806/88	פרטש אפרים	4.2.87	פרטש אברהם
2807/88	סמוליבה דבורה	31.3.88	סמוליב אלה
2808/88	באומגרטן קורט־משה	24.4.88	רוזנבלום נורית
2818/88	רבקה ברון	10.12.78	יוסי בארון
2819/88	הלינה קייזר	6.4.88	לאה מרילב
2824/88	לולו נקש	24.3.88	שלמה נקש
2826/88	מישל שבתאי	26.6.84	אסתריה מישל
2827/88	יאיר יעקבי	6.3.88	שרה אבירם
2828/88	גיסל ליב	30.8.87	ראובן גולדברג
2829/88	אברהם מעודד	30.9.87	מרים מעודד
2830/88	סלים רבזאק	14.4.88	חנון רבזאק
2831/88	דוד שטיינברגר	4.2.88	מלכה שטיינברגר
2832/88	אריה ליברזון	11.3.88	יעקב ליברזון
2835/88	ריזה מבראוני	31.7.81	מבראוני דוד
2837/88	צדוק אהרון אסתר	3.12.87	צדוק אהרון אברהם
2840/88	ממברג עזריאל	21.9.87	ממברג חנה
2843/88	מרסה אסף	28.3.88	יהודה אסף
2844/88	רוזנברג חנה	22.3.87	רוזנברג אריה
2845/88	כן הרמן	28.8.86	כן ברטה
2846/88	אריאלי אברהם	17.1.79	דניאל אריאלי
2847/88	גמזיה רייך	30.12.86	בתיה רייך
2848/88	ויטלי אביגדור	12.5.88	רחל ויטלי

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
36/88	פרץ דניאל	22.7.78	פרץ חנית
136/88	פרץ מלוף	28.10.75	פרץ צבי
395/88	בן סניור אסתר	22.1.88	ישראל אשר
836/88	ילין אריה	18.4.88	ילין מאיר
1019/88	ליבנבוים אסתר	13.11.86	אביבה כהן
1399/88	דהרי תמנה	6.4.81	דהרי שחי
2698/88	בסאל שאול	22.4.83	צילה נויד
1559/88	מני כהן	2.10.74	בנימין מאיר כהן

אורי גורן, רשם/שופט

לא להיבהל מהסקרים

מאת משה קול

על־פי סקרים שהתפרסמו לאחרונה, מפלגת העבודה ירדה ואילו הליכוד עלה. ראשי מפלגת העבודה אינם צריכים להיבהל מהסקרים הללו. אדרבא, עליהם להגביר את מאבקם לשלום ולשכנע את העם שלנו שמדיניות הליכוד היא מסוכנת ועלולה להביא עלינו מלחמה חדשה. הדיבורים של ראשי הליכוד נגד חלוקת הארץ ונגד השגת שלום על בסיס פשרה טריטוריאלית, מוכיחים, כי אין ממש בדיקלומים שלהם על רצונם בשלום. אם ראש הממשלה יצחק שמיר מכריז בפומבי: „לעולם לא ניפרד משטחי יהודה, שומרון ועזה", אין ערך לשיחות על שלום. איזו סיבה יש לערבים להסכים להמשך הסטאטוס קוו? ההתקוממות בשטחים היא עדות שאין הם רוצים עוד לחיות תחת כיבוש ישראלי.

ההתנגדות של הליכוד לפשרה טריטוריאלית היא בניגוד להחלטת מועצת הבטחון 242, ובניגוד להסכמתנו לקיים מדינה יהודית בחלק של ארץ־ישראל; ב־29.11.47, כאשר עצרת האומות המאוחדות החליטה על הקמת שתי מדינות בארץ ישראל, הסכמנו לפשרה, כי רצינו למנוע מלחמה. הכרזנו על כך במגילת העצמאות שלנו. אי־הסכמת הערבים לפשרה איפשרה לנו לקיים מדינה בגבולות יותר טובים. אולם אחרי ארבעים שנה של מלחמות וסכסוכי דמים הגיע הזמן שנעשה את חשבון עולמנו.

אם אנו רוצים שהמדינה שלנו תהיה יהודית ברובה, עלינו לחשוב ברצינות על הבעיה הדמוגראפית. מחשבה כזו מוליכה למסקנה, כי עלינו לוותר על רצועת עזה. אני בטוח כי מתקפת־הסברה מקיפה של שוחרי השלום, שיסבירו כי תמורת השלום יש לשלם בשטחים, תשכנע את העם שלנו כי אסור להמשיך במצב הנוכחי. אני יודע כי חיילינו בשטחים מתקוממים נגד זורקי האבנים ובקבוקי התבערה, המחרפים ומגדפים אותם, אולם אם יהיו חיילינו ריאליסטים הם יבינו, כי הנעשה בשטחים אינו טרור אלא עימות בין שני עמים, שבעיית דו־הקיום ביניהם לא נפתרה אחרי ארבעים שנה והחריפה עוד יותר אחרי מלחמת ששת הימים. בעיות כאלה אין פותרים ביד חזקה ובזרוע נטויה אלא במו"מ מדיני ובנכונות לפשרות.

הדיבורים על רגיעה בשטחים, בזכות מדיניות היד־החזקה שלנו, הם זריעת אשליות. ההתקוממות בשטחים נמשכת חמישה חודשים, והיא עלולה להמשך עוד זמן רב, אם לא ייפתח מו"מ מדיני. במו"מ כזה נוכל לדעת האם המנהיגות הערבית הפלשתינאית והמלך הירדני מוכנים לשלום על בסיס פשרה. הצעת שר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ היא טובה לישראל. אל נחכה לשמוע מה יגידו הערבים על הצעה זאת: חשוב שהעולם ידע למה מוכנה ישראל. הבעיה היא בראש וראשונה שלנו.

דעת־הקהל הבין־לאומית, ואף יהודים נכבדי ישראל נאמנים, מתייצבים נגדנו. הדבר מערער את מעמדנו בעולם. שגרירי ישראל בארצות השונות נוכחו בכך ביום העצמאות שלנו. אל נזלזל בגילויי־הדעת המתפרסמים בעתונות שלנו נגד המשך הכיבוש. נשיא ארה"ב, ידיד ישראל נאמן, אמר ביום העצמאות שלנו כי רק שלום הוא בטחון לישראל. היו לנו הישגים בצפון. המבצע שלנו בלבנון הוכתר בהצלחה. אולם עלינו לשאול את עצמנו, כמה זמן עוד תימשך המתיחות בגבולנו הצפוני ובשטחים?

אל יפחידונו איפוא הסקרים, אל נחפש פשרות בהצהרות מדיניות. הדרך היחידה להיחלץ מהמיצר היא לחזק את מאבקנו למען השלום. לשם כך יש להגיע לכל תושב ישראלי ולדבר איתו דברי אמת. יש להזהיר כל אדם בישראל לבל ישגה באשליות, כי נשלם עליהן ביוקר.

היהודים בגליל – 42%

מאת מנחם אריאב

מדי שנה, עם פרסום הנתונים הסטאטיסטיים על ערי הפיתוח, „מזדעזעים" הציבור ובחיריו מהנתונים הקשים על מצב האוכלוסין בישובים אלה.

ערי הפיתוח בישראל נמצאות בנסיגה מתמדת, גם מבחינת אוכלוסייתן וגם מבחינת פיתוחן, למעט עיר זו או אחרת שבשנה זו או אחרת משחק לה המזל, אך גם אז אין זה משמעותי.

עדיפויות הממשלה בשנים האחרונות לא היו בכיוון ערי הפיתוח בישראל הוותיקה. מאמצים רבים הושקעו, אך לא בתחומי הקו הירוק. כל נסיון להוכיח שיש פיתוח בישובים אלה מקבל „סטירת לחי" נוראה וכאמור, מזעזע את ראשי הציבור – אך רק באותם ימים שמתפרסמים בהם נתוני האוכלוסין. מדינת ישראל והממשלות שכיהנו בה מאז כינונה חרטו על דגלן את נושא פיזור האוכלוסיה. ואכן, כך היה שנים רבות, אך בעשור האחרון, אם־כי הסיסמה לא שונתה, השתנו המעשים והנתונים. האמירה הידועה, „מדינה מגדירה עד חדרה" [illegible], כיום אנו עדים לבנייה ולפיתוח מואצים, רובם ביוזמה פרטית, בגבולות נתניה [illegible], הסכנה הנשקפת למדינת ישראל.

כאיש הגליל, המטפל בנושא שנים רבות, אני מבקש להפנות את הזרקור לגליל. להלן כמה עובדות מדאיגות, עובדות המדברות בעד עצמן:

● בסוף 1985 מנתה אוכלוסיית הגליל 610,000 נפש, מהם 272,000 יהודים. כלומר, 44.6% יהודים, שהם כשמונה אחוזים מכלל האוכלוסיה היהודית בישראל!

● הנתונים דלעיל הם לשנת 1985. מאז ועד היום הורע המצב, האוכלוסיה היהודית קטנה עוד יותר והאוכלוסיה הלא־יהודית גדלה יותר. היהודים בגליל היום הם רק כשבעה אחוזים מכלל האוכלוסיה היהודית בארץ ורק 42% מאוכלוסיית הגליל. האם תושבי המדינה יודעים זאת בכללן? באזורים מסויימים בגליל האוכלוסיה היהודית היא 25% בלבד.

● יש לברך על פיתוח הישובים הערביים בגליל ועל העידוד הניתן להם בשנים האחרונות, אך צריך לדעת כי האוכלוסיה הערבית בגליל, שברובה הגדול נוקטת עמדה חיובית כלפי מדינת ישראל, לא תרגיש טוב ולא תוכל לפתח את עצמה ולחתור לדו־קיום בשלום, אם האוכלוסיה היהודית בגליל לא תהיה יציבה ובעלת משקל משמעותי, כלומר אם לא יהיה לאוכלוסיה הערבית שותף קבוע לחיים־בצוותא.

ההקצנה שחלה באוכלוסיה הערבית בגליל ובכלל ההתפתחויות בימי שביתות שונות, כמו „יום האדמה", „יום השלום" וימי ההזדהות – זריקת אבנים על כלי־רכב, הנפת דגלי אש"ף וכדומה – הן נורה אדומה, אזהרה מפני מה שעתיד לקרות אם הממשלה לא תשנה סדרי־עדיפויותיה, במעשים ולא בהכרזות.

ממשלת ישראל חייבת להבין כי היש הגדול הקיים בערי הפיתוח, ההתיישבות העובדת הנפלאה שבגליל, מערכות החינוך המצויינות, מערכות היצור, התעשיה והשיכון שרמתן גבוהה – כל אלה [illegible] עולים שם לא יחזיקו מעמד ללא תושבים נוספים וללא מעשים נוספים. [illegible] הגליל, הנמצא בגבולות מדינת עימות לישראל.

יש בו ישובים על קו העימות החיצון וישובים בעימות הפנימי. אם לא יחוזק, לא תהיה למדינת ישראל אחיזה איתנה ובטוחה לאורך שנים. הכנסת החליטה על הקמת מועצת ישובי הנגב ומועצת ישובי הגליל, אך מוסדות אלה הם מועצות מייעצות בלבד, ועצות יש לנו המון, המון.

ממשלת ישראל חייבת להחליט בהקדם על סדר־עדיפויות ברור ולהקצות בו מקום עליון לפיתוח ערי הפיתוח וההתיישבות בגליל. עליה להפנות חלק נכבד מתקציבה לערי הפיתוח בכלל ולגליל בפרט ולתכנן, יחד עם ראשי הישובים, את המעשים שייעשו בתקציבים הללו. יש לעשות מעשים, לא רק לדבר.

הסוכנות היהודית וההסתדרות הכללית, שתרומתה לגליל רבה, גם הן חייבות לעשות מעשים להטבת המצב. הזמן רץ והמצב לא טוב. עת לעשות.

הלקח של „אתא"

מאת דורון שודר

בימים אלה ימלאו שלוש שנים לסגירתו של מפעל „אתא", שלוש שנים לכשלון גדול של תנועת העבודה במאבק על דמותה של החברה הישראלית, על אופיה של ישראל העובדת, על סדרי העדיפויות הלאומיים.

מקרה זה ממחיש יותר מכל את הצורך בתפיסה חברתית־כלכלית כוללת ובמנהיגות כלכלית חברתית מוכשרת, מקורית, יוזמת ובמיוחד כזו שתוכל להתמודד עם נציגי הליכוד, המנסים ללא לאות לשנות את דמות החברה הישראלית.

רבים ציפו כי תנועת העבודה, לאחר הכשלון הזה, תעשה חשבון־נפש נוקב ותגדיר מחדש, בבהירות ובצמידות למציאות, את הבסיס הרעיוני של הסוציאליזם הישראלי והשלכותיו המעשיות על המציאות – אך לשווא. תנועת העבודה המשיכה במסלול ההתעלמות מבעיותיה הקנומיות של החברה הישראלית בכלל (משק מתוכנן מול משק ליבראלי) ושל תנועת העבודה בפרט (ההתיישבות, חברת העובדים, מוסדות העזרה ההדדית).

תהליך זה של הימנעות מדיון ומהסקת מסקנות, וכן העקרות הרעיונית והקפיאה על השמרים, הם מרשם בדוק לערעור יסודותיה של התנועה.

כשלון נסיונות שיקום מפעל „אתא" הוא ביטוי סמלי חריף לתהליכים העוברים על החברה הישראלית. תנועת העבודה צריכה להוביל לתפנית בתהליכים הללו. יש לגבש תכנית חברתית לשיפור המערכות הכלכליות ולייעולן, לצמיחה תוך הגברת הפריון והפגת המתחים החברתיים (יהודים־ערבים, חילוניים־דתיים). יש להקים מנגנוני התחדשות והתאמה, תוך חלוקה צודקת של נטל השינוי. תנועת העבודה הצטיינה בעבר בהקמת מבנים כלכליים חברתיים חדשניים, דוגמת הקיבוץ, המושב, המושב השיתופי, הקואופרציה היצרנית והשירותית. בעולם מתחוללים שינויים מהירים במבנה המשק, בטכנולוגיה ובתקשורת וגם אצלנו יש הכרח ליזום ולחדש, על־ידי יצירת כלים המתאימים לתקופתם, כלים התואמים את תפיסת־העולם של תנועת העבודה ואת צרכי היעילות הכלכלית. כך יובטחו המקורות לשימושים החברתיים.

אם אין התפיסה משתנה, חרף השינויים הכלכליים והחברתיים, אין גם התמודדות עם הפערים הכלכליים והחברתיים (בחינוך, בבריאות), ההולכים ומעמיקים. אם אין מבינים את הצורך בשינוי, אין יוצרים כלים לחלוקה צודקת יותר של נטל השינויים המתחוללים. יש להתוות וליישם מדיניות תעשייתית וחברתית משולבת, לעידוד אגרסיבי של פיתוח התעשיה תוך טיפול אינטנסיבי בפערים החברתיים המתהווים בעולם של טכנולוגיה מתקדמת.

יש להיאבק על תפיסת־עולם שבה יתפוס המשק המתוכנן, המעוגן בנסיון החיים בארץ, מקום מרכזי, בניגוד לתפיסה המצדדת במשק הליבראלי־החופשי, משק שעוד לא הוכיח את עצמו בשום מדינה קטנה, ודאי לא במדינה קטנה שאין לה משאבים טבעיים והיא נצורה על־ידי שכנותיה ועמוסה הוצאות בטחון.

ב„אתא" היתה עלות השיקום הרלוואנטית לממשלה כחמישה מיליון דולר. תכנית הבראתה על־ידי משקיעים זרים הבטיחה תשואה חיובית להם ולמשק. אף־על־פי־כן נסגר המפעל על סף יישום הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב, הסכם שהביא לגאות בענף הטקסטיל בארץ ולהגדלת ההשקעות בו.

סמוך לסגירת „אתא" התגלו קשיים במפעל „אלסינט", אף הוא בתחומי חיפה. מפעל זה, נוסף על היותו „ספינת הדגל" של התעשיות עתירות המדע, הוא גם נושא הדגל של ההתנגדות לאיגוד המקצועי ולהתאגדות בהסתדרות.

תכנית שיקומו הסתכמה במחיקת חובות של כ־80 מיליון דולר ובפריסה של סכום כפול – סך דומה לבקשות התק"ם, שנענו בשלילה, אף שבתק"ם מפרנסים מספר גדול יותר של משפחות וכושר הייצור שלהם גבוה יותר.

דוגמה זו ממחישה את ההכרח לחזור ולנסח תבנית חברתית כוללת וסדרי עדיפויות ברורים. רק כך אפשר יהיה לכונן סולידאריות ושותפות בין שכבות האוכלוסיה השונות שמהן מורכבת תנועת העבודה.

עשיה במקום גידופים

מאת אברהם שריד

שנת 1988 היתה אמורה להיות שנת שיא בתיירות הנכנסת למדינת ישראל, דרך להגשמת שאיפותינו לטפס ליעד של שני מיליון תיירים עד 1990.

שלושת החודשים הראשונים של השנה אכן היו חודשי שיא, עד שהחודש הורגשה ירידה תלולה – הזמנות רבות בוטלו ולא היו הזמנות חדשות.

לצער כולנו, 1988 תהיה שנה של הצטמצמות התיירות. בכמה תצטמצם קשה לדעת. אף־על־פי־כן, מדינת ישראל לא נכשלה כיעד תיירותי. לא פג קסמם של אתריה ההיסטוריים, של נופיה, של תופיה, של אקלימה. ישראל איננה נופלת, בשירותי התיירות שלה, ממרכזים בין־לאומיים רבים, בהם לונדון, ניו־יורק, פאריס. לא ענף התיירות נכשל. היו לנו כל הסיבות להאמין שהתיירות תוסיף להיות ענף היצוא מספר אחד של ישראל.

הסיקור התקשורתי של האירועים בשטחים, הפרסומים שלא היה להם אח ורע לגבי שום מוקד אירועים אחר בעולם, גרמו נזק גדול לכלכלת המדינה.

במצב הנתון חובה על כל שר לראות כיצד הוא יכול להקטין את הנזק של המדינה. מדובר בהפסד הכנסה של מאות מיליוני דולרים ובאיום על פרנסתן של אלפי משפחות. משרד התיירות נערך כבר לפני חודשים לקדם את פני הרעה, ובשיתוף עם משרד האוצר הוקמו כמה כלים להתמודדות הזו.

לצערי, ההתמודדות קשה מאוד. כיצד אפשר להתמודד עם הצטמצמות הביקוש בתחום התיירות? כיצד אפשר לעודד ביקורים בארץ כאשר בעמודים הראשונים של העתונות הבין־לאומית ובשידורי הטלוויזיה ברחבי העולם סוקרים יום יום, בהרחבה ומתוך ראיה ביקורתית מאוד, את האירועים בשטחים?

רבים מאחינו היהודים (יש אומרים שהם היו הראשונים) ביטלו את נסיעותיהם לארץ. על רקע מצב קשה זה ובמסגרת הצעות רבות ומגוונות, נבחנת ההצעה שהועלתה בכנסת, לפטור השנה ממס נסיעות ישראלים הגרים בחו"ל, במסגרת חגיגות שנת ה־40. אני מדגיש: רק השנה. רבים אומרים שמס הנסיעות הוא מכשול בפני משפחות ישראלים המבקשות לבוא ולבקר בארץ. אגב, מאז ומתמיד התנגדתי, בכל פורום, למס נסיעות. אני רואה בו מס אנטי־ליבראלי, אנטי־דמוקראטי ואנטי־סוציאלי, שרעתו רבה מטובתו.

סברתי שפעולה חד־פעמית כזאת תביא להידוק הקשר עם ישראלים החיים בחו"ל, וקיוויתי שביקור בארץ יעורר בהם, וביתר בילדיהם, את הרצון לחזור לארץ.

אני מודע לבעייתיות של ההצעה ולאפליה הכרוכה בה. סברתי שיש מקום לשקול את התועלת שבהצעה זו ושלא נאה להסתתר מאחורי חבר כנסת. הממשלה צריכה לאזור אומץ ולהציע הצעות, גם אם הן לא פופולאריות. לכך דרוש גם אומץ.

מר שרי פרוים, ברשימתו ב„דבר" 8 במאי, יצא בשצף נגד הרעיון. אני שואל אותו, מה יועילו לנו שמות הגנאי בסגנון „נפולת הנמושות"? האם זה יחזיר יורד אחד לארץ? האם זה יביא לגידול במספר התיירים? למר פרוים אין אחריות ולכן הוא יכול להסתפק בביקורת. להיות אחראי לענף כלכלי, זה עניין אחר. אני צריך לענות על שאלות, להתמודד עם מצבים. לכן אמשיך לעשות דברים, שאולי אין בהם פופולאריות אך תוצאות יש להם. מעשיי במשך השנים האחרונות, והתוצאות שהושגו, מוכיחים זאת.

ההצעות שהציע מר פרוים – להוריד מחירים – הן בתחום החלטתו של ענף שהוא ברובו פרטי. אני בטוח שבענף העסקים יידעו להגיב על המצב. צר לי, אך לא במאמרים (אלא אם כן מטרתם היא להכות את נציג המחנה הפוליטי היריב) נוכל להביא לפתרון הבעיה.

ניצבות לפנינו בעיות מוקשות שידענו. בלעג, בביקורת ובעלבונות לא נפתור אותן. ביוזמה, בתושיה, באומץ ולא בשגרה, כן!

מרכז תיעוד וחקר של השומר הצעיר ע"ש מאיר יערי – גבעת חביבה
ההנהגה הראשית של השומר הצעיר

יום עיון ודיון בנושא:
תנועת הנוער הישראלית לאן?

הדוברים: מוני אלון, ד"ר יובל דרור,
יהושע אלטמן – מזכ"ל בני עקיבא
אמנון – מזכ"ל מחנות העולים
מושי ורהפטיג – מזכ"ל השומר הצעיר
ונציג הנוער העובד

יתקיים ביום ג' 17.5.88 בגבעת חביבה באולם „גולן".
הפתיחה – בשעה 9.00.

קבלת מודעות 24 שעות ב דחף
מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

הערב, בסיומה הרשמי של עונה מרתקת

גליל עליון ואליצור נתניה בגמר גביע המדינה בכדורסל

מאת משה כהן

העונה המרתקת ביותר בתולדות הכדורסל הישראלי תגיע הערב לסיומה הרשמי. יש לקוות שמשחק גמר גביע המדינה בין קבוצות הפועל גליל־עליון ואליצור נתניה יהווה קינוח מתוק לעונה מהודרת.

אין ספק, כי הערב לא ישחקו הקבוצות הטובות ביותר בארץ. אולם, שתי הקבוצות זכו בכרטיסי ההשתתפות בזכות ולא בחסד. אליצור נתניה ניצחה בשלב רבע הגמר על הפועל ת"א, שגברה בשמינית הגמר על מכבי ת"א. הפועל גליל־עליון גברה בחוץ על הפועל חולון ובחצי הגמר הציגו חניכיו של מולי קצורין תצוגת כדורסל מלהיבה מול מכבי חיפה.

השאלה הגדולה היא איזו קבוצה מגיעה בכושר טוב יותר. צבי שרף ירצה לסיים את שרותו באליצור נתניה עם טעם טוב בפה. צביקה עבר תלאות רבות במהלך העונה, אבל בסופו של דבר הוא הצליח להכניס את השתתפות קבוצתו במשחקי גביע קוראץ' ולהגיע לגמר הגביע.

בנתניה מתייחסים ברצינות רבה למשחק. בימים האחרונים התאמנה הקבוצה בהיכל הספורט ביד־אליהו. לשחקני "עיר היהלומים" יהיה יתרון מתחת לסלים השאלה היא האם הם ינצלו זאת. קשה לחזות את יכולתה של נתניה, כיוון ששחקנים כמו קיל גברסון, זהזה דייסמן ואפר גוזן סובלים מחוסר יציבות מדהים. ביום טוב הם מסוגלים לגבור בקל על כל קבוצה, אבל הבעיה היא, שהעונה בקושי ראינו את כל הנתנייתים מגלים בערב אחד יכולת מעולה.

נתניה תפתח את המשחק עם גברסון, גוזן, לוקאס, פייר דייסמן. על הספסל ישבו שחקנים מעולים כמו סטיב מאלוביק וזאב קימן.

לפתות, מבחינת העידוד יהיה כבר בפתיחת המשחק יתרון לשחקני הפועל גליל־עליון. בהתיישבות העובדת מגלים התעניינות רבה במשחק והערב נראה אלפי קיבוצניקים מעודדים את נציגתם.

בתקווה לזכייתה הראשונה בגביע המדינה.

הפועל גליל־עליון משחקת בגיבוש רב. לרשותה עומד רכז מעולה כמו ויין פרימן. שחקני החוץ של הקבוצה לא יציבים מספיק, אבל אף פעם אי־אפשר לדעת מה מכינים לנו ברד לוי וגדב הנפלד. מתחת

כדורסל

לסלים ישחקו לסירוגין טרי מרטין, עופר פליישר ואבי מזרחי, שהיה תגלית משחקי הפליי־אוף.

גליל תנסה לעלות ליתרון כבר בדקות הפתיחה. לרשותה עומד צוות שחקנים, שבהחלט מסוגל לשבור את הנתנייתים. נראה שצפוי לנו מאבק מעניין, שבו כל תוצאה אפשרית.

גביע הנוער במשחק מוקדם

במשחק המוקדם יתמודדו קבוצות מכבי ת"א ומכבי חיפה בגמר גביע המדינה לנוער. המשחק הערב יערך במעמד נשיא המדינה, חיים הרצוג.

יש לקוות שחובבי הכדורסל יגיעו בהמוניהם ויפרדו בצורה הולמת מהעונה המרתקת.

תחרות קליעת שלוש הנקודות

לפני פתיחת משחק הגמר בין הפועל גליל־עליון ואליצור נתניה תערך בהיכל הספורט תחרות קליעת סלי שלוש נקודות.

בשעות אחה"צ תערך תחרות מוקדמת וחמשת הזוכים יעפילו לשלב הגמר, שיערך בערב. השחקנים שישלו חלק בתחרות הם: מיקי ברקוביץ, מוטי דניאל, חן ליפין, גיא גודס, איל סטלר, אבי שילר, ניר ריבלין, רונן גינצבורג, גרב שטיין, עדי גורדון, גל קנז, חיים זלוטיקמן, שי הרניק ואלי ברדילי. דורון ג'מצ'י לא ישול חלק בתחרות, בגלל יציאתו אתמול לחופשה בארה"ב.

במשחק יחזו גם 1000 חיילים מפיקוד צפון כאורחי איגוד הכדורסל. לחילים במדים ימכרו כרטיסים במחיר מוזל של 7 שקלים בלבד.

אחד שחדר - אחד שהוחמץ

לורי סאנצ'ז (10) מעניק את הנצחון לוימבלדון בשער נגיחה

שוער וימבלדון, דייב ביסאנט הודף את כדור העונשין מהנקודה הלבנה אותו בעט אולדריג' מליברפול

מילאן של חוליט אלופת איטליה נאפולי המאוכזבת נוצחה בביתה

אתמול זה נקבע סופית. קבוצתו של רוד חוליט, שחקן השנה באירופה, הוכתרה באליפות איטליה. היא עשתה זאת למרות שסיימה רק בתיקו 1:1 את משחקה נגד קבוצת קומו מתחתית. מילאן נישלה מהתואר את נאפולי, שהפסידה אתמול במירוץ לחוד נוספת, בדמות הפסד ביתי לסמפדוריה בשיעור 2:1.

זהו תואר האליפות הראשון של מילאן מאז 1979 והיא חייבת אותו בעיקר לחוליט, בעונתו הראשונה בליגה האיטלקית. 28,000 צופים נלהבים ראו את משחק ההכתרה של מילאן. האלופה הטרייה סיימה את העונה עם 45 נקודות, בעוד לנאפולי 42 נקודות, וזוהי האליפות ה־11 שלה בהיסטוריה של הליגה האיטלקית בת ה־89.

אנטוניו וירדיס העניק יתרון למילאן, כבר בדקה הראשונה, לאחר שקיבל מסירה מחוליט, אולם המקומי סלבטורה ג'יאנטה דאג להשוות, דקה לאחר פתיחת המחצית השניה.

סיפור שונה לחלוטין היה בנאפולי. כל השבוע סערו שם הרוחות, בעקבות חילופי הדברים החריפים בין המאמן ביאנקי והשחקנים. אתמול הגיעה הסערה לשיא כאשר הקבוצה ללא מארדונה וקארקה הפצועים, ועוד שחקני הרכב מורחקים ע"י המאמן ספגה הפסד ביתי לסמפדוריה 2:1.

יתר התוצאות: אסקולי – צ'סנה 0:0; אמפולי – פאסקארה 2:3; אינטר – אבלינו 1:1; פיורנטינה – יובנטוס 2:1; פיזה – טורינו 2:2; רומא – ורונה 0:1.

מארדונה הוכתר כ"מלך השערים" עם 15 שערים שניים יותר מאשר חברו לקבוצה קארקה וארבעה יותר מאשר הבקיע ג'יאניני מרומא וירדיס ממילאן.

כדורגל

רוד חוליט הסתפק בהבקעת תשעה שערים בלבד אך מסירותיו לשערים היו חשובות יותר והוליכו כאמור את חבריו לזכיה הגדולה.

● בברה"מ: דאלגיריס וילנה מוליכה את הטבלה לאחר נצחון חוץ על אלמה אטא בשיעור 1:2 ולזכותה 14 נק'. היא מקדימה בנקודה את זניט לנינגראד שנוצחה ע"י דינמו קייב 2:0 שגם לה מספר נקודות זהה. ספרטק מוסקווה ניצחה את דינמו טיבליסי 0:3 ודנייפר גברה על נאפצ'י באקו 2:3.

● ביוון: לאריסה הוכתרה כאלופה עם תום העונה ביוון. אתמול סיימה בתיקו אפס מול פאוק אך זה לא הפריע לה להקדים בשלוש נקודות את א.א.ק שניצחה את אירקליס 0:1.

ג'ונסון – לואיס ב־27 ביוני בפאריס

מאת שמואל טל

זוכרים את המיאורע הנהדר בגמר אליפות העולם באתלטיקה ברומא, בה ניצח הקנדי בן ג'ונסון את האמריקאי קרל לואיס וקבע שיא עולמי מדהים? ובכן ב־27 ביוני צפוי שידור חוזר של הקרב הזה בפאריס. כך הודיע בסוף השבוע בטוקיו ג'ונסון, החלים מפציעה ברגלו.

הקנדי הוסיף ואמר, כי הוא מצוי בכושר מעולה, טוב אף יותר מזה שהעניק לו את השיא העולמי – 9.83 שניות. ג'ונסון צפוי לרוץ החודש ב־28 בגראנאדה, ב־3 ביוני בסביליה וב־7 ביוני במאדריד.

ההולנדי בוסמאן הצטרף לאוחנה

ההולנדי הבינלאומי ג'וני בוסמאן, כוכב אייאקס, התחתם אתמול על חוזה לתקופה של שנתיים בקבוצת מכלן הבלגית, בה משחק הישראלי אלי אוחנה. קודם לכן ניהל בוסמאן מו"מ עם טולון הצרפתית, אך בסופו של דבר העדיף להצטרף למכלן.

לאיינדהובן הרקורד הטוב ביבשת שחקניה הבקיעו יותר מ־120 שערים

מאת שמואל טל

בשבוע הבא תתייצב קבוצת פיליפס איינדהובן, אלופת הולנד, למשחק גמר גביע אירופה לאלופות. זו הפעם הראשונה, מאז שנות ה־70, שלהולנד יש נציגה בגמר האלופות. אז היתה זו אייאקס, ששלטה בכיפה ונטלה את הגביע שלוש פעמים ברציפות, בניצוחו של יוהן קרויף. היום יורשת אותה, כאמור, איינדהובן הקבוצה שסיימה את העונה עם הרקורד הטוב ביותר השנה באירופה, טוב אף יותר מזה של האלופה האנגלית, ליברפול.

איינדהובן היא גם הקבוצה עם ההתקפה הפוריה ביותר העונה באירופה. היא סיימה אותה עם יותר מ־120 שערי זכות, תוך שהיא משחילה ליריבותיה שישיות, שמיניות ותשיעיות. הישג זה העניק

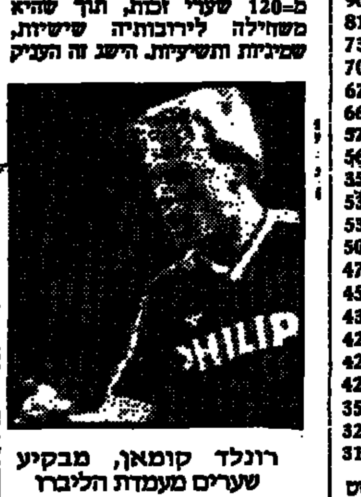

רונלד קומאן, מבקיע שערים מעמדת הליברו

לה כמובן את תואר האליפות העשירי בארצה. בסוף השבוע השילמה גם זכייה בגביע, לאחר נצחון 2:3 על רודה ורשמה בכך זכייה רביעית בתואר זה.

בזירה האירופית לא היתה לה עד כה הצלחה משמעותית. ב־1978 זכתה בגביע אופ"א ומאז לא הצליחה לעבור את שלב רבע הגמר בכל המפעלים, בו נטלה חלק. אולם, השנה התעלתה על עצמה והדיחה מדרכה את ריאל מאדריד בחצי הגמר. בשבוע הבא משימת הסיום מול בנפיקה מליסבון.

איינדהובן מייצגת מועדון שנוסד בשנת 1913. היא שהתה בליגה הראשונה ברציפות מאז 1926 ושיגרה עד כה 46 כדורגלנים לנבחרות ההולנדיות בכל הזמנים. היא קבוצה ביתית מובהקת ולא נוצחה בביתה מאז 1978.

האחראי הישיר לדהירתה המטורפת של איינדהובן העונה הוא גוס הידינק, מאמנה חסר הניסיון, שהיה בעבר גם שחקן בקבוצה, אם כי שחקן בינוני למדי. לפני כחמש שנים התמנה כעוזרו של האנק קראי המפורסם, האיש שיצר את איינדהובן המודרנית והיה שותף להחלטות לרכוש את רוד חוליט "הגדול" ואחרי כך גם למכירתו למילאן, שהוכתרה השבוע בוכתר כאלופת איטליה.

הידינק נתמנה לתפקיד המאמן הראשי, לאחר מכירתו של חוליט והסתבר מאד שהסכימו לקחת על עצמו את המשימה ללא הכוכב הגדול, שהעניק לקבוצה שתי אליפויות רצופות. אולם, הסתבר, כי הוא עמד היטב במשימה ואף למעלה מזה, כאשר כבר בעונתו הראשונה הוליך את קבוצתו ל"דאבל".

איינדהובן מייצגת עיר קטנה בת רבע מיליון תושבים, העובדים רובם במפעל האלקטרוניקה הענק "פיליפס" שכמובן גם מאמץ את הקבוצה. שותפות לו לאימוץ עוד שמונה חברות ו־22 תת־מאמצות.

ההצלחה של הקבוצה העונה נזקפת לא מעט לטובת הרכש המצויין, שכלל בין היתר את ויים קיפס "מלך השערים" שחזר מטורינו, רונלד קומאן, והאנס הילהאוס, שמילאו היטב את מקומו של חוליט. בכלל מופיעים בהרכבה של הקבוצה 15 בינלאומיים, רובם מכוכבי הנבחרת ההולנדית, המקווה

סורן לארבי, כוכב דני בקישור של איינדהובן

לחזור לימי זוהרה כבר באליפות היבשת הקרובה וכמובן גם כוכבים זרים, כמו הבלגי אריק גארטס, הדנים איבן נילסן יאן היינטסה, פראנק ארנסן וסורן לארבי, הברזילאי הלואר תורסן וגם כדורגלן תורכי סמאל אילמז, צעיר בן 20 שנרכש מילם.

כאמור מופנת עיקר תשומת הלב באיינדהובן למשחק שיסיים את העונה בליגות אירופה. היא זקוקה רק לנצחון קטן כדי לזכות בתואר הנכסף, הקבוצה הטובה ביותר באירופה.

התחילו המבחנים בליגות באנגליה

הליגה האנגלית הראשונה הגיעה אתמול לסיומה. במשחק השלמה נפרדו קבוצות נוטינגהאם פורסט ולוטון טאון בתיקו 1:1. כידוע זכתה ליברפול כאלופת הליגה ואילו על פורטסמות, ווטפורד ואוקספורד נגזר לשחק בעונה הבאה בליגה השניה.

צ'לסי הלונדונית משחקת במשחקי מבחן נגד שלוש קבוצות מהליגה השנייה. כבר אתמול עשתה הקבוצה צעד לקראת השארות בליגה הראשונה, לאחר שניצחה במשחק חוץ את בלאקבורן בשיעור 0:2. במשחק אחר, באותה מסגרת, ניצחה בראדפורד את מידלסבארו 1:2.

הטבלה הסופית (לאחר 40 מחזורים)

1. ליברפול	24:87	90
2. מ.יונייטד	38:71	81
3. נוטינגהאם	39:67	73
4. אברטון	27:53	70
5. ק.פ.ר	38:48	67
6. ארסנל	39:58	66
7. ווימבלדון	47:58	57
8. ניוקאסל	53:55	56
9. לוטון	58:57	53
10. קובנטרי	53:46	53
11. שפילד	66:52	53
12. סאותהמפטון	53:49	50
13. טוטנהאם	48:38	47
14. נוריץ'	52:40	45
15. דרבי	45:35	43
16. ווסטהאם	52:40	42
17. צ'רלטון	52:38	42
18. צ'לסי	68:50	42
19. פורטסמות	66:36	35
20. ווטפורד	51:27	32
21. אוקספורד	80:44	31

● בהונגריה: הונבד בודפשט נותרה בראש עם 36 נק' למרות תבוסתה לדאבהאוסו 4:2. טאטאבניה המפגרת אחריה בנקודה ניצחה את ואצ'י איזו 1:2. מ.ט.ק הקבוצה בה משחק הרכש הטרי של מכבי חיפה, אימרה בודה, נצחה 2:0 לזומבטלי.

נוישאטל חזרה לפיסגה

בליגה השוויצרית חזרה האלופה נוישאטל לפיסגה, לאחר נצחון ביתי באה על המוליכה, אראו, בשיעור 0:2. לנוישאטל 30 נקודות והיא מקדימה בנקודה את אראו ובשלוש נקודות את סרבט ג'נבה, שמנצה את יאנג־בויס בתוצאה 1:6.

יתר התוצאות: לוזאן – לוקרן 2:4; סט.גלאן – גרסהופרס 1:1.

טניסאי־השולחן זכו במדלית כסף בטורניר ליאז'

נבחרת הגברים של הפועל בטניס־שולחן הגיעה למקום השני בטורניר הבין־לאומי שנערך בליאז', בלגיה, כשהודחה במקום השני וזכתה במדלית הכסף.

במשחקי הגמר על המקומות 1 – 4 ניצחה נבחרת הפועל (יוסף כונן, יצחק אברמוביץ' וצור הס) את נבחרת צ'כיה בתוצאה 4:5. במשחק הגמר נוצחו הישראלים ע"י נבחרת מערב־גרמניה 5:0. הגרמנים עלו לגמר, לאחר שניצחו את נבחרת ברה"מ בתוצאה 4:5.

נבחרת הנשים (ויקי צ'רנינסקי, הדס גולדנקרנץ) דורגה במקום התשיעי, לאחר שבמשחקי הדירוג על המקומות 9 – 13 ניצחו את פורטוגל וקבוצה מיפאן בתוצאה זהה של 0:3.

בטורניר נטלו חלק 17 נבחרות, עשר מהן נבחרות לאומיות, כינהן: הונגריה, ברה"מ, קנדה, מערב־גרמניה.

2 מתעמלות עברו שוב את המינימום לסיאול

מאת יצחק אשל

שולה ... וריקשת ... עברו שוב את המינימום האולימפי בהתעמלות אומנותית, בתחרויות יוקרתיות שנערכה בצרפת.

התעמלות

שולה, שדורגה במקום ה־34, צברה 37.7 נקודות, בעוד שריקשת, שדורגה במקום ה־37, צברה 37.6 נקודות. המינימום האולימפי להשתתפות במשחקי סיאול הוא 37.5 נקודות. שתי המתעמלות עברו כבר את המינימום האולימפי באליפות העולם האחרונה. התחרות בצרפת שימשה הכנה אחרונה לקראת אליפות אירופה שתהיה השבוע.

זהב בהתעמלות לנבחרות הפועל

נבחרות הגברים והנשים של הפועל בהתעמלות זכו במדליות זהב באליפות ספורט הפועלים בבלגיה, הן בקבוצות והן בין היחידים.

נבחרת הגברים זכתה בבכורה עם 191.7 נקודות, לפני בלגיה (172.6). דני אקרמן זכה בזהב, לאחר שצבר 51.25 נקודות בקרב 6. הוא זכה גם בשלוש מדליות זהב ושתיים כסף בתרגילים השונים.

המתעמלות זכו בזהב, לאחר שצברו 140.7 נקודות והקדימו את הצרפתיות (130.3). המתעמלת רותם אמיר זכתה בבכורה כשצברה 36.35 נקודות והוסיפה לאמתחתה עוד שלוש מדליות זהב ומדלית כסף בתרגילים השונים.

הגמשה בעמדת חברי הפועל

לאפשר לקליין לחזור לנבחרת

מאת משה כהן

בקרב חברי הפועל באיגוד הכדורסל מתגבשת מגמה לבטל את ההחלטה לגבי רלף קליין ולמצוא דרך מכובדת לשובו לנבחרת הלאומית.

ראשי הפועל באיגוד הכדורסל הופתעו מהביקורת החריפה על החלטתם להדיח את רלף קליין. אחד מהם אמר אמש: "אם היינו מחליטים לפני שבוע להדיח את רלף, אז הכל היה עובר ללא בעיות, אבל כעת מפרשים את ההחלטה כנקמה ברלף במכבי".

ידוע, כי יורם אוברקוביץ תומך במציאת פתרון, שיאפשר לרלף ליטול את שרביט האימון. אתמול נערכו התייעצויות ממושכות ומירב הסיכויים שרלף יהיה מסוף השבוע מאמן נבחרת ישראל. בכל מקרה, הנושא יועלה לדיון בעת ישיבת נשיאות איגוד הכדורסל, שתערך ביום שלישי.

ביום שלישי עומד להתפרסם סגל הנבחרת הלאומית לטורניר הקדם־אולימפי, שייערך בהולנד וביום שישי יתכנסו השחקנים לאימון ראשון. דורון ג'מצ'י ולאבאן מרסר שוחררו מפתיחת האימונים. הם יצאו אתמול לחופשה בארה"ב.

אתלטיקה

האתיופים זכו ב־7 הריצות הבינוניות

האתלטים מאתיופיה שהגיעו לפני שנתיים ארצה היו אתמול הדומיננטים בריצות הבינוניות הכו בלא פחות משבע מדליות מתוך התשע שהוענקו בריצות אלה.

... מולט ב־800 מ' – 1:56.0 דקה. יצחק גולה מאותה האגודה ניצח ב־1500 מ' – 3:59.21 דקות וגם ב־3000 מ' – 8:45.20 דקות.

מנצחים נוספים: בקפיצה משולשת: איתי מרגלית מהפועל ת"א – 13.93 מ'; בריצת 100 מ' – עמיזר שינמן מהפועל ת"א – 11.10 שניות; בקפיצה לגובה: יואב מגן מהפועל ת"א – 2.01 מ'.

שני שיאי נוער בקליעה בגרמניה

מרדכי רייס קבע שני שיאי נוער ברובה סטנדרטי בתחרות שהתקיימה במערב־גרמניה. היא שיפר את השיא בירי בעמידה, כשצבר 182 נקודות ובתרגיל חצי אולימפי קבע 568 נקודות.

דוד כהן שיפר את שיא הנוער באקדח אויר – 550 נקודות.

הלוח הכללי

דירות למכירה

דירות בשכ"ח

עסקים

אולמות

הצעות עבודה

מכוניות

רהיטים

רוצים לקנות

מקרדים

מכונות כתיבה

חיות בית

הלוואות

ריפוי והרזיה

זיפות גגות

שרותי הובלות

פוליש וניקיון

שיפוצים

נרשמו לנישואין

שרותים

הכרזות

שוק המציאות

חיבה

ירושלים

אילת

מקררים

למסבה פועלים ברמלה
טבח
בעל נסיון
5 ימי עבודה
רצוי תושב רמלה
תנאים טובים
03-871812
03-594530

נשים וגברים
בעלי יוזמה ושאפתנים
עבודה מלאת סיפוק ואתגר
במכירות
בכל חלקי הארץ
הכנסה 2000
052-541946

דרושים
עובדים
לעבודות בנין
והנדסה אזרחית במתקן צבאי
ע"י גדרה (תנאי שכר מצויינים) מקום מגורים מתאים: רחובות, רמלה, גדרה, קרית מלאכי, קרית גת, אשדוד, וכל המושבים או הסביבה הסמוכה.
המקצועות הדרושים:
ברזלנים. טפסנים. מסגרים. עובדי בנין ופיתוח. יוצקים. מחליקי הליקופטר. ומשוחררי צ.ה.ל. חסרי מקצוע.
לפנות טלפונית:
03-9345065 03-9340921/3

עיריית פתח־תקוה
לעיריית פתח־תקוה דרוש
רכז חינוך סביבתי
הכישורים הדרושים:
כושר ליצירת מגע לשיתוף פעולה עם הציבור הרחב.
יכולת הבעה בכתב ובע"פ. כושר ארגוני.
יכולת ניהול מו"מ עם גופים צבוריים.
נסיון בהוראה ועריכת חומר לימודי.
השכלה:
1. תואר ראשון (מומלץ בוגר במדעי הטבע – גיולוגיה, חקלאות או בוגר במדעי החברה – גאוגרפיה).
2. תעודת הוראה + נסיון בהוראה כולל הדרכה של מורים.
על המעוניינים להפנות בקשותיהם בצרוף קורות חיים לאגף כח אדם עד לתאריך 30.5.88.
דב תבורי, ראש העיריה

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

תיאטרון
דמויות בלילה ירושלמי

תיאטרון החאן מציג: **„לילה במאי"** מאת א.ב. יהושע. בימוי: רוני ניניו. תפאורה: משה שטרנפלד. תלבושות: ענת מסנר. לחנים: שמוליק נויפלד. תאורה: ג'ודי קופרמן. משתתפים: יהודה אלמגור, גילי בן־אוזיליו, אילן חזן, טוביה טבי, אורה מאירסון, דבורה קידר, עליזה רוזן.

משחק משובח: יהודה אלמגור, עליזה רוזן ואורה מאירסון

לכו לראות את „לילה במאי" בתיאטרון החאן. מחזה טוב, מתוזמר היטב בידי רוני ניניו ומשוחק בכשרון רב על ידי צוות שחקני החאן. „לילה במאי", שנכתב לפני כ־20 שנה, אינו פסגת יצירתו של א.ב. יהושע (הסיפור „מר מאני" המועלה כמונודראמה בתיאטרון חיפה מורכב, מעניין ממנו ומצטיין ודאי באיכויות ספרותיות), אך דווקא הקאמריות שבו, חוסר ההתיימרות, מזמנים כר פעולה נרחב לבמאי ולשחקנים. צוות שחקני „החאן" בניצוחו של רוני ניניו עומד במשימה בכבוד ומפיק מן הקאמריות הזאת את המיטב.

א.ב. יהושע כתב דראמה משפחתית שאירועי הזמן כפו עליה הלוונטיות אקטואלית והפקיעו אותה מחדר המשפחה. הנפשות הפועלות הן של אנשים נירוטיים עסוקים מאוד בעצמם, חיים את היותיהם, מתגעגעים אל זכרון ילדות אבוד, מסרבים להשתנות ועל כן תקועים בעברם. האח (יהודה אלמגור), צבר מאצ'ואי מבולבל ערכים, מבקש להשיב לאחותו (אורה מאירסון) את בעלה הראשון (טוביה טבי). קצת גילוי עריות בין האח והאחות תרצה, ששניהם נמשכים זה אל זו ושניהם יותר אוהדים עדיין בקשר משיכה אל הצלע השלישית, בעלה הראשון של תרצה. לא ברור מה עיסוקם; הם חיים בעיקר את היותיהם. האח חי על חשבונה של בעלת גלריה המבוגרת ממנו בשנים. תרצה נישאה שוב, נישואים שפויים לכאורה; בעל בורגני, פסיכיאטר (אילן חזן). היא אם לתינוק. היא מרבית על התינוק כאילו היה עילת קיומה ועיסוקה. אך במהלך כל ההצגה אין רואים את התינוק אף לא פעם אחת. גם עקרת בית איננה, כנראה. היא מאבדת את עשתונותיה כל אימת שעליה לשפות כוס קפה. תרצה ואחיה אינם אוחזים בשום דבר ממשי; הם חיים את היותיהם. אפילו בהיותיהם אין ממש. הגעגועים אל הבעל לשעבר והחבר המשורר שחזר מאפריקה נלעגים כמו בעליהם. גם הוא תלוש וחסר אחיזה בקיום מוצק כלשהו, ואפילו משורר של ממש איננו. אמם (דבורה קידר) היא חולת הרוח היחידה על פי ההגדרה הקלינית. אלא שבמחלתה יש איזו צלילות. היא היחידה שלהזיותיה הפרועות יש קשר כלשהו למציאות המשתנה. היא הוזה בהקיץ על „אנשים קטנים", „פליטים" ש„מסתובבים בין הרגליים".

הדראמה המשפחתית מתרחשת בלילה שבין ה־22 ל־23 במאי, כשנאצר הכריז על סגירת מיצרי טיראן. איפיון בני המשפחה הסהרורית, שאליהם מצטרפות דמויות תלושות אחרות כמו הגימנזיסטית (גילי בן אוזיליו) שבאה משומקום ואינה הולכת לשומקום וכל שאנו יודעים עליה שהיא רוצה להיות זמרת, ודמותה של בעלת הגלריה התל־אביבית (עליזה רוזן) המאוהבת אהבה נואשת וחסרת סיכוי באחיה של תרצה, הוא סקיצה של החברה הישראלית על סף מלחמת ששת הימים ובשלהיה. ההויה הפרטית הופכת למשל על מצב הויה קיבוצי מסוכן, על תלישות וסירוב להתבונן נכוחה במציאות המשתנה. רק המשוגעת הקלינית היא גם צלולה, גם נביאה.

דמות האם הזקנה מצטרפת לגלריה של הזקנות המופלאות שא.ב. יהושע השכיל תמיד לעצב באהבה רבה (ב„המאהב", „גירושים מאוחרים" ואף ב„ מולכו"). מכל גיבוריו של יהושע, הזקנות המשוגעות והצלולות הן אלה שהקורא מתאהב בהן ללא סייג. ברור שדמות כזאת במחזה נועדה לגניבת ההצגה. דבורה קידר אכן כבשה את הבמה בכל סצינה שבהשתתפותה. קידר מעצבת את הדמות בקסם, בהומור, בפיכחות, מבלי להגרר ל„חינדלך" – סיכון רווח האורב לשחקנית בתפקיד כזה.

אלא שגם כך נותרה לשאר השחקנים בימה נאותה למפגן כשרונותיהם. יהודה אלמגור עיצב בשיכנוע רב כל כך את דמות הצבר המאצ'ואי הפטפטן עד כי יכולת לגעת בו. אורה מאירסון, בתפקידה הקשה של תרצה, הפגינה רגישות רבה של אישה צעירה המאבדת קשר עם המציאות. עליזה רוזן, שחקנית מוכשרת ורב־גונית, קיבלה הפעם תפקיד „רזה" מדי למידותיה. גם במגבלות האלה הצליחה לרגש. פחות מוצלחים בתפקידיהם היו אילן חזן בתפקיד הבעל אסי וטוביה טבי בתפקיד בעלה הראשון של תרצה. עבודה יפה מאוד עשה משה שטרנפלד שעיצב תפאורה צנועה, פונקציונאלית של בית ירושלמי. החלון הפעור אל הגן הוא, כמו במחזה של צ'כוב, המקום שהדמויות אינן מפנות אליו את מבטן. המוסיקה שהלחין שמוליק נויפלד משרתת היטב את ההצגה. את כל המרכיבים הללו הצליח הבמאי רוני ניניו לשלב נכונה, לתזמר בקצב נכון שלא הותיר אף רגע דל על הבמה.

מירי פז

בהפקת „הבימה" של „מי מפחד מוירג'יניה וולף" היו שניים מן השחקנים, מרים זוהר ואלכס פלג, חצאי אוגת במרובע. עכשיו הם צמד שלם, ג'ורג' ומרתה, הפרופסור ורעייתו ולצידם אוהד שחר וגלית אנקורי. הפקה חדשה ב„בית ליסין" בבימויו של מייקל מיצ'ם (נוסח עברי של עדה בן נחום). הצגה ראשונה ב־21 בחודש.

קונצרט
אמנים צעירים

קונצרט חגיגי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בהיכל התרבות בתל־אביב עם זוכי פרס פרנסואז שפירא של תשמ"ח – המנצח אשר פיש, הצ'לן צבי פלסר והבסונאי מאוריציו פאז – ותום את שבוע האמן הצעיר של קרן התרבות אמריקה־ישראל.

התכנית נפתחה בקונצרט לבסון בסי־במול מג'ור, ק' 191, מאת מוצארט, יצירה מבריקה ששופעת הומור. מאוריציו פאז, בן ה־25, הבסונאי הראשון של הסינפונייטה בארשבע המשתלם בהדרכתו של מרדכי רכטמן, עמד בדרישות הטכניות של היצירה, אבל הוא טרם גיבש את האישיות הנחוצה לסולן.

לעומת זאת ראוי לציון עיצוב הרפסודיה העברית „שלמה" לצ'לו ותזמורת מאת בלוך בידי הצ'לן צבי פלסר בן ה־20, תלמידו של צבי הראל, שניגן את תפקיד הסולו בבטחון ובהבעה מוסיקלית עצמית.

שני הסולנים ניגנו בשיתוף טוב מאוד עם התזמורת שעליה ניצח אשר פיש, יליד ישראל בן ה־30 שלמד בהדרכתו של מנדי רודן באקדמיה למוסיקה תל־אביב, שם למד גם פסנתר והשתלם בנגינה בכלי זה בארצות הברית אצל מנחם פרסלר. הוא כבר ידוע לקהל כמנצח על הסינפונייטה באר־שבע, ובעיקר על הצגת „לה בוהם" של האופרה הישראלית החדשה.

בחלקו השני של הקונצרט החגיגי עם הפילהרמונית ניצח אשר פיש על הסימפוניה הפנטסטית של ברליוז באורח אישי, כשחדר לעומקה של היצירה ובנה אותה בהגיון ובשקידה מסורה על איזון המיצלול. הופעתו היתה מרשימה כאילו רכש כבר נסיון רב.

יהודה כהן

הפילהרמונית במופע נעילת חגיגות ה־40, לרגלי המצדה

בימים אלה סוכמו פרטי הארוע החגיגי שינעל את חגיגות ה־40 למדינת ישראל: התזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של זובין מהטה, תופיע לרגלי הסוללה הרומית ממערב למצדה, ב־13 באוקטובר. התזמורת תנגן את הסימפוניה מס' 2 של גוסטב מאהלר „התחיה". במהלך הארוע תשולב אטרקציה מיוחדת במינה בדמותן של 12 קבוצות ילדים, כמספר שבטי ישראל, אשר יירדו מפסגת המצדה ויתמזגו בקהל.

כרטיסים לארוע יופצו בקרב הקהילות היהודיות בעולם במחיר של 150 עד 300 דולאר לכרטיס. שטח מיוחד יוכשר לרגלי המצדה, בנוסף לשטח שכבר הוכשר לקראת המופע האור־קולי, לקליטת קהל של 4000 צופים. ראש הממשלה, שרים, ח"כים ואישי ציבור רבים כבר הבטיחו את השתתפותם בארוע. מחיר הפקת המופע נאמד על ידי המארגנים בכ־1.25 מיליון דולאר.

מסע הפרסום לארוע בעיתוני חו"ל כבר החל ומצפים שתוך פרק זמן קצר יימכרו כל הכרטיסים לקונצרט, המוגדר על ידי המארגנים כ„ארוע יחיד, מיוחד במינו וחד פעמי".

אמיר רוזנבליט

10 ימים, 100 סרטים

סקירה ראשונה של סרטי פסטיבל הקולנוע החמישי של ירושלים שייפתח בסוף יוני

פסטיבל הסרטים החמישי של ירושלים, שיתקיים השנה בין ה־30 ביוני ל־9 ביולי נמצא עתה בשלבי הכנה מתקדמים. המתכונת דומה לשנים הקודמות. 180 הקרנות בארבעה אולמות, כ־80 עד 100 סרטים מארצות שונות. בין הארצות הפחות שגרתיות שכנראה ייוצגו בפסטיבל: טייוואן, הונג קונג, קוריאה, יפאן, ארגנטינה, מקסיקו ואולי גם כמה ממדינות אפריקה. נושאים שיזכו לדגש – שוב כבעבר – הקולנוע התיעודי, סרטים בנושאים יהודיים (נושא השואה בפרט), וכן סרטים ששוחזרו על־ידי ארכיונים שונים. קיימת אפשרות שאף יוקרן סרט ישראלי שנחשב עד היום לאבוד.

תכנית רטרוספקטיבית מיוחדת תורכב מסרטי במאי הקולנוע האמריקאי הגדול פרנק קאפרה. מבין סרטי הליברל והאופטימיסט יכללו פניני סרטיו כמו *„זה קרה לילה אחד"*, *„התה המר של גנרל ין"*, *„מר דידס הולך העירה"*, *„הן לא תיקחו עמך"*, *„מר סמית הולך לוואשינגטון"* ועוד.

יוזמה נוספת של מארגני הפסטיבל תהיה יצירה משותפת של במאים ישראליים שתצולם בוידאו – *„ישראל 88"* (שם זמני), אסופת קטעים האמורה להביא התרשמות של הקולנוענים מהאירועים בארץ, התקוממות בשטחים והשפעתה.

להלן רשימה של מספר סרטים שכבר הובטח מקומם בפסטיבל:

„השעיה": סרט ראשון של הבמאי הפולני ואלדמאר קריסטק בהשתתפות שניים משחקניו הבולטים של הקולנוע הפולני, כריסטינה יאנדה ויזי רדזיווילוביץ'. העלילה מתרחשת בימי המשטר הסטליניסטי בשנות ה־50. הגיבור צעיר לא קומוניסט שנמלט מהכלא ומוצא מחסה אצל צעירה.

„חבטות הגרגנת": סרט ראשון של במאי אירי, פרגוס טיגהא, שזכה להערכה בבריטניה. התבוננות בתחושת חוסר־המוצא שבחיי הפרובינציה, כפי שהיא מוצאת ביטויה בהתנגשות בין נער מתבגר עם עולם המבוגרים.

„מאריי באה העירה": סרט עלילתי ראשון של הקנדית מרקיז לפאז'. סרט דל תקציב על מערכת היחסים בין ילדה בת 12 שברחה מביתה לפרוצה מזוקנת שנוטלת אותה באי־רצון תחת חסותה.

„מזון הדרקונים": סרטו הראשון של יאן שיטה, המערב־גרמני. צעיר פקיסטני חולם על הקמת מסעדה, אבל שלטונות ההגירה מחסלים את החלום שנראה בהישג יד. נסיונו של הבמאי כיוצר סרטי תעודה ניכר בסרט זה.

„הכיוון דרום־מזרח": סרטו של הארגנטינאי אליסאו סובייל׳ה. גבר צעיר שמגיע למוסד פסיכיאטרי טוען שמוצאו מכוכב אחר. לא ברור אם מדובר במקרה פסיכיאטרי או בסיפור אמיתי.

„רדיו ביקיני": סרטו התעודי של רוברט סטון, על הניסויים הגרעיניים שערכה ארה"ב באי ביקיני שבאוקיינוס השקט והשפעותיהם על תושבי האי.

„טיליס": סרטו של במאי סרטי התעודה פרדריק וייזמן, שכדרכו בוחר להביא מבט על מוסד אמריקאי. במקרה זה הוא עוקב אחרי יחידת ההדרכה של הפיקוד האסטרטגי של ארה"ב.

„סטילר גרבו ואני": סרט תעודי של הבמאים מפינלנד קלאס אולסון ואלוהארו פארדו, על הבמאי היהודי יליד פינלנד מוריץ סטילר שפעל בשוודיה ובארה"ב, מי שגילה את גרטה גארבו, דרך עיניו של נכד אחיו של סטילר.

„ג'יין ב. מאת אניים ו." ו*„קונג פו מאסטר"*: שני סרטיה האחרונים של הבמאית הצרפתיה אניים ורדה („עוברת אורח"). הראשון משרטט את דמותה של השחקנית ג'יין בירקין שעל־פי הבמאית הוא „קולאז' קולנועי המורכב מסצינות פיקטיביות הממוקמות בעונות שונות עם מגע נוסטלגיה". במהלך הסרטת סרט זה העלתה בירקין רעיון שהפך לסרט השני. תיאור פרשיית אהבים בין אשה (בירקין) לנער הלומד בכתת בתה (אותה מגלמת בתה של השחקנית שרלוט גינסבורג).

„בירד עכשיו": סרט תעודי של הבמאי הבלגי מרק הורו על חיי נגן הג'אז הסקסופוניסט צ'ארלי פארקר „בירד". סרט שקדם לסרטו העלילתי של קלינט איסטווד שאף גיבורו הוא פארקר.

„צביה משפחתית": סרטו השני של הקנדי אטום אגויאן. תמונה של משפחה במשבר. ויס ונדרס שזכה בפרס הפסטיבל טורונטו על „מלאכים בשמי ברלין", העניק לבמאי את סכום הפרס כדי שיוכל להפיק את סרטו.

„גנרלים": סרטו של הבמאי הספרדי חיימה דה ארמיניאן, המוכר לבאי הפסטיבל בשנים הקודמות מסרטיו „הקן", „סטיקי", ו„שעת המכשפות". הסרט מתאר חבורת קצינים בכירים שבאה להשתלמות בנושא שדה הקרב על העתיד. בין גנרלים למדריכיהם צצים חיכוכים על רקע בורותם של המתלמדים.

דני ורט

קתדרה להבטים טכנולוגיים של האמנות ב„בצלאל"

הקמתה של קתדרה להבטים טכנולוגיים של האמנות ב„בצלאל" אושרה השבוע בכנס העשור של נאמני האקדמיה הירושלמית. הקתדרה תתמקד במחקר תיאורטי לשיפור היצירה האמנותית וסיוע בגיבוש רעיונות ותפיסות חדשניות וכן בקידום הוראת האמנות.

קולנוע
יותר אמריקאי מיפאני

„גברת מס הכנסה". במאי: יוזו איטאמי.

שני סרטים יפאניים מבודדים מוקרנים אצלנו בימים אלה. האחד – „המבצר הנסתר" של קוראסאווה, שנסקר כבר בהרחבה רבה ב„דבר השבוע" והשני „גברת מס הכנסה", על חוקרת עבירות־מס צעירה, תוקפנית ומלאת אמביציה. שני סרטים אלה, עם כל הריחוק ביניהם, הם בעיקר עדות להשפעתו של הקולנוע האמריקאי על הקולנוע היפאני.

„המבצר הנסתר" הוא פארודיה על סמוראים בנוסח מערבונים הוליוודיים ו„גברת מס הכנסה" הוא סרט מתח מקובל, מערבי מכל בחינה. סיפור בילוש דובר יפאנית על מלחמתה האישית של אשה קטנה (נובוקו מיאמוטו) בגנגסטר גדול. תמצאו כאן נימה סאטירית וכמה הוצאות לשון ליפאן של היום. אבל בעיקרו, „גברת מס הכנסה" הוא סאגה על שחיתות ופשע מאורגן, מוכרת מהרבה סרטים אמריקאיים. נסחפתי אחר משחקי החתול עם העכבר, תכסיסי הרשויות, וחכמת הגנבים למרות הרגשה סתומה שאני צופה בקולנוע המחקה קולנוע. הרגשה זו נובעת אולי לא רק מחוסר הכרה של יפאן אלא גם מסטריאוטיפ תרבותי, מיתולוגי מדי, שהונפק לצופי הקולנוע המערביים על־ידי במאים יפאנים מסורתיים. בידור טוב. מומלץ.

יגאל משיח

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת משחק.
08.15 אורחות (ד"ט) פסיפס אנושי.
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, חולם 4.
09.00 אנגלית (ה').
09.20 חשבון פשוט (ד') מספרים שליליים (ב).
10.10 אנגלית (ו').
10.30 רגע עם דודלי: מי שמע מי ראה (ב).
11.00 ערבית מדוברת (ד־ה) קדיש (אל סאעה)
11.15 אנגלית (ו').
11.30 ארץ מולדת: המלחמה לעצמאות (ב).
12.00 אנגלית (ה').
12.25 תלמוד: שניים אוחזין, ורמינהו 2 (ב).
13.00 גיאוגרפיה כללית (ד"ט) הנהרות באמריקה הצפונית.
13.30 אנגלית (י"א־י"ב).
13.45 צרפתית: העשרה.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 מגע – תרנגולות וחזירים: במשק חד־ענפי המתמחה בתרנגולות לומדים על אינקובטור המפקח על בקיעת הביצים ועל גנים של עופות. בפינת חדשות החזירים, כיצד הובאו לעולם החדש החזירים.
14.35 רכבת ההפתעות: סרטי הנפשה מדובבים.
15.00 קשר משפחתי.
15.35 יוצא מן הכלל: לקראת בחינת הבגרות בידיעת הלשון, משדר 7: השווא הנח והשווא הנע.
16.00 המובחרים (פרק 8) „בכל מחיר", סוכן ק.ג.ב. ידוע לשימצה מציע „חומר שאין לסרב לו" אותו הוא מוכן להעביר לידי סוכן „מובחר" מס' 2. ניל מנסה לברר את אמינות ההצעה ושולח את „מובחר" מס' 2 לפני שהרקע לעיסקה ברור דיו.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זרבובים – שמות הפרקים: „מכשפת החולי", „מוני סלמוני".
17.50 אימת העמק (סרט תעודה לילדים) סרט על רעידת האדמה שהזיזה בפרו בשנת 1970. על שיקום האזור שנפגע, תושביו, ובעיקר הילדים (קריינות עברית).
18.25 פסוקו של מקום: מבט אל ירוחם.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.35 ספורט – סקירת אירועי ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 פרויד סידרת דרמה תיעודית חדשה, בהפקת הבי.בי.סי. במשך 50 שנה נהג ד"ר זיגמונד פרויד, מייסד הפסיכואנליזה, להקדיש שעה ביום לשם עשיית אנליזה לעצמו. האיש, שיחזור מכל הובלו את האדם לצאת למסע של היכרות עם עצמו, ואשר נמנה עם המעצבים החשובים של התודעה האנושית, הוא בעצם איש בלתי מוכר, על אף ששמו ידוע למיליוני בני־אדם. מי הוא היה ומה היו חייו הפרטיים של האיש? בתפקיד פרויד מופיע: דיויד סושה. פרק ראשון (מתוך שישה פרקים) ד"ר זיגמונד פרויד הוא רופא מתוסכל שמתחיל להתעניין בחולת נפש שמצבה משתפר כשהיא משוחחת על מחלתה. (עברי־ערבי).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 מאש"ה (פרק אחרון).
22.00 זה הזמן.
22.50 רמינגטון סטיל (פרק אחד־עשר) „שיגעון של פגישת מחזור". לורה ורמינגטון חוקרים את היעלמו של „ילד פרחים" לשעבר, והחקירה מובילה לרוח רפאים של קמפוס האוניברסיטה (עברי־ערבי).
23.40 פסוקו של יום; חדשות הלילה ומוסף הספורט „הצי פינה".

ערוץ 2

18.30 „מוכנים: היכון: בום!" „מתחת למים". בעדשת מצלמת הוידאו היורדת אל מצולות הים נקלטים צבעים מרהיבים של העולם התת־מימי ואף נחשפים הריסותיה של אניה בים הקריבי.
19.00 „תופסים אמריקה" – בתכנית הפעם: 1. ספורט... ספורט... ספורט... על שיגעון הברייקדנס: הריקוד שצמח ברובע ברונקס שבניו־יורק והגיע אל אליפויות הדיסקוטקים. 2. „דיוקן באמנות": על חייו ויצירתו של הפסל אלכסנדר ליברמן. 3. „העיקר הבריאות": חידושים ברפואה: על רישום היסטוריה רפואית מלאה של חולה על כרטיס מגנטי ועל שימוש מחודש בתרופה אטרוגן.
20.00 „מסע בחללי „הירח ואנחנו". „נאסד"א – מרכז החלל האמריקאי תיעד בסרטים נדירים את הטיסות לירח. בפרק קטעים מסרטים על טיסות אפולו 8, אפולו 15 ואפולו 17, ובהם רגעי השיא בחקר הירח.
20.30 ערוץ 2 מארח את „פסטיבל הסרטים הבינלאומי השני לסרטי סטודנטים" בתכנית סרטים ניסיוניים קצרים. יוקרנו: סרט קולאז' על מהפכת הסטודנטים בשנות השישים. הסרט „שיקאגו" מחזמר אודות זמר הרים בתקופת איסור המשקאות המצליח להתחמק מרצח ועוד.
21.00 „פופ צרפתי" להיטים של מישל ג'ונס, ז'וליאן קלארק וריטה מיצוקו.
21.30 ערוץ 2 מארח את „פסטיבל הסרטים הבינלאומי השני לסרטי סטודנטים – „הקליעה האחרונה" דרמה על צעיר שלומיאל ניו־יורקי בן 16 הרוצה להצליח בכדור־סל כדי לרכוש ליבה של הנערה בה הוא מאוהב.
21.40 „הראלד וושינגטון" הראלד וושינגטון, רווק, פונה לסוכנות „הלבבות הבודדים" על מנת לארגן לעצמו פגישה עיוורת. בסרט אנו חולקים עמו פנטזיות לפני הפגישה הצפויה.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הלוליני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „סיפור קרניבלי" עם אן באקסטר; 18.00 ימים מאושרים (סידרה קומית); 18.30 לורן ושירלי (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מגנום (בלש); 21.00 כדור־סל אנ.בי.אי. (משחקי גמר); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 17.00 עבודות של צעירים (באנגלית, ער' 1); 18.00 לואי ה־11 (בצרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט (בצרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 זר לחלוטין (קומדיה אמריקאית); 21.10 הצבא הסודי (סידרה אנגלית על מחתרת בלגית בתקופת מלחמת העולם השניה); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – ל. קוזלוך: סימפוניה בפה מג'ור; פ. דנצי: קונצ'רטו מס. 2 ברה מינור לחליל ותזמורת אופ. 31; מנדלסון: סונטה מס. 1 בסי במול מג'ור לצ'לו ופסנתר אופ. 45; גלזונוב: „התבולות האהבה" אופ. 61, מוסיקה לבאלט; ד. וירן: סרנדה בדו מג'ור אופוס 11/ (ע"נ ת"ק); שופן: קונצ'רטו מס. 2 בפה מינור לפסנתר ותזמורת אופוס 21/ בטהובן: רביעיית כלי קשת בפה מג'ור אופ. 18 מס. 1/ דביסי: הים / וייטן: קונצ'רטו מס. 1 בלה מינור לצ'לו ולתזמורת אופ. 46/ (ע"נ ת"ק); ברהמס: סימפוניה מס. 4 במי מינור אופ. 98.
11.57 פינת השיר – משירי גבריאלה אלישע.
12.00 מן הסרטיה.
13.05 בהאזנה נינוחה – הנדל: „הקוקיה והזמיר" – קונצ'רטו לעוגב ותז'; לוקאטלי: סונטה בסול מינור לחליל וקונטינואו; היידן: קונצ'רטו בפה מג'ור ללירה ותז' (בגירסה לעוגב קאמרי ותז'); שוברט: סונטה בלה מינור לפסנתר ד. 357; ברהמס: שיר מחול; ראבל: סונטה לכנור ופסנתר; גלזונוב: סצנות באלט.
15.00 הסברה מוסיקלית – עשה לך רב. (תוכנית מס. 6): פנינה זלצמן ואלפרד קורטו.
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו התזמורת הפילהרמונית הישראלית/ ד. מנהטה קוליין באטל. סופרן – יוסף טל: סימפוניה מס. 4; וילה לובוס: באכיאנה ברזילאית מס. 5; מוצרט: אקזולטטה יובילטה; פרוקופייב: סימפוניה מס. 5.
18.00 דגש על הביצוע.
19.00 בין חברים – מיצירות קופלנד, דיליוס, אוגינסקי, בינג, גלברון, סיבליוס.
20.05 אינטרלוד.
20.30 פסטיבל ישראל תשמ"ח – רסיטל של הזמרת מירה זכאי בשירים עבריים שידור חי ממוזיאון תל־אביב.
23.00 מחזורי יצירות – סן־סנס: קונצ'רטו לכנור; פורה: שירים.

רשת א'

10.05 שלכם בברכה, משדר ברמות בשידור חי.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „פילוסופיה של המדע" והפעם: סימפוזיון (חלק שני).
16.05 גיל הביניים.
17.10 צבעי הקשת – והפעם: „שירי עמים".
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

17.05 רגעי קסם.
17.55 קוראי ספר, קוראים ממליצים.
18.06 שעה חופשית – עינייני חנוך.
19.35 דין ודברים – עינייני חוק ומשפט.
20.05 סולם הזמירות, פזמונים מסורתיים.
22.05 קפה ראשי, חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.
00.15 בין ועד.

רשת ג'

18.06 היה היו, מצעד פזמוני העבר.
20.05 סמבי דרך.
21.05 קצת אחרת, פופ מתקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

13.55 40 לאחור, סיפור היום לתשמ"ח.
16.05 יומן פסטיבל ישראל 88, מוסף יומי מיוחד.
16.15 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 קצת אחרת על גולני; שלוש תשעות.
18.45 משהו עולמי – עינייני חוץ.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן.
20.05 כוכב הערב – אריאל זילבר.
21.30 אוניברסיטה משודרת – האומנות הנוצרית בימי הביניים, מעמד האומנות והאומן.

צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן.
20.05 צו–8 – ישולבו דיווחים ממצב גביע המדינה בכדור סל.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הכי האה.

שידורים ישירים מהפסטיבל

חובבי מוסיקה, ברחבי הארץ, שלא יגיעו לאולמות הקונצרטים, יוכלו להאזין לכמה מהמופעים, במסגרת פסטיבל ישראל ירושלים, שיועברו בשידור חי ב„קול המוסיקה". הערב – שידור הרסיטל של האלט מירה זכאי בתכנית של שירים עבריים האהובים עליה. ביום חמישי בשעה 19.00 ה„מרתון סמפיוני" של באך, מפסגות המוסיקה בכל הזמנים, בשידור שיימשך כארבע שעות מה„דורמיציון". בימים ראשון ושני בשבוע הבא יועברו שני הקונצרטים של שלישיית בוזאר המהוללת בשלישיות לפסנתר, כינור וצ'לו מאת היידן, בטהובן, ברהמס, מנדלסון וראוול. כדאי לא להחמיץ.

אלה שהתאכזבו מביטול מופעי האופרה „באבוקר של ורדי" יוכלו להתנחם, מחר בערב, בהקרנת ההפקה המרהיבה של האופרה „לה סקאלה" במילנו, בערוץ השני בשעה 19.30, בהשתתפות זמרים מובחרים ובניצוחו של ריקארדו מוטי, המנהל המוסיקלי של בית האופרה ומגדולי המנצחים בזמננו.

ישראל דליות

הבימה בית ליסין

אחד משלנו הערב 16.5 מ.א. מנשה – גן שמואל ב־21.00, מחר ג' 17.5 בית אלון צפת ב־21.00, ד' 18.5 אולם קמרון בית שאן ב־21.00, ה' 19.5 אולם עין החורש ב־21.15

המסע – יוסף שילוח בהצגת יחיד הערב 16.5 ב־21.00

הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר ג' 17.5 מתנ"ס ערד ב־21.00, ד' 18.5 קולנוע חדרה ב־21.00, ? ה' 19.5 המועדון חיפה ב־21.00, ו' 20.5 מתנ"ס קיראון – ב־10.30 הצגות ה־350. לא תותר כניסת מאחרים.

יפה ירקוני ד' 18.5 ב־21.00

מרתף הדוק בום־צ'ה עם להקות „אפור גשום", „פוגי" ה' 19.5 ב־21.30

דני רובס – פנים ושמות ו' 20.5 ב־23.00

טליה שפירא משחקת עם סיפורים ושירים שבת 21.5 ב־11.00

מי מפחד מוירג'יניה וולף – הצגות ראשונות למנויים בלבד מוצ"ש 21.5, א' 22.5 ב' 23.5, ג' 24.5, ד' 25.5 ב־20.30

אסתר שמיר מוצ"ש 21.5 ב־21.00

בית החיות סרטו של ג'ון באלושי כל ערב ב־23.15 ו' ב־14.30 וב־23.30

חניון מרווח צמוד לתיאטרון

ויצמן 34 כיכר המדינה ת"א
טל קופה: 03-257966, 216653

קופל (נהיגה עצמית) בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה לכל בעלי המניות בחברה כי ביום 14.6.88 בשעה 17.00 תתקיים במשרדי עוה"ד עוזר את פרייסג ברחוב הירקון 113 תל־אביב – אסיפה כללית שנתית רגילה של בעלי המניות בחברה.

על סדר היום:
1. דו"ח דירקטוריון החברה.
2. אישור מאזן וחשבון רווח והפסד של החברה לשנת 1987.
3. קביעת מספר חברי הדירקטוריון.
4. מינוי יו"ר הדירקטוריון וחברי הדירקטוריון.
5. מינוי רואה חשבון החברה וקביעת שכרו.
6. דיון בענינים שאפשר לדון בהם באסיפה כללית שנתית רגילה.

אם תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע לקיום האסיפה הכללית לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשבוע הבא באותו מועד ובאותו מקום.

בעל מניות שהוא תאגיד ימציא עד למועד האסיפה אישור שמינה באסיפה הכללית מוסמך לייצגו.

בעל מניות הרוצה להיות מיוצג על ידי ימני כח, יפקיד ימני כח מתאים במשרד עו"ד עוזר את פרייסג ברחוב הירקון 113 תל־אביב, לפחות 48 שעות לפני המועד שנקבע לאסיפה.

בפקודת הדירקטוריון
גדעון פרייסג, עו"ד

סרטים

■ תל־אביב
אסתר: בלש צמוד 9.45, 7.30, 5
אלנבי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית החיות 23.15
בן־יהודה: היוזר גודלי 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: המאבק לבגרות 9.45, 7, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סמי ורוזי עושים את זה 9.50, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: מאנון 9.50, 5.00, 1.30, 11.00 דאון דה פלורס 7.30
דיזנגוף 3: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 תקווה ותהילה 9.50
היכל: משודרים חדשות 9.45, 7.00
הוליבוד: נשואה לשניים 9.45, 7.45, 12.00 סקס
הוד: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5
חן 1: חל סטרים 9.50, 7.25, 4.50
חן 2: זר שומר עלי 9.55, 7.30, 5.00
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30,
12.30
חן 4: אימפריית השמש 9.30, 6.30, 2, 11
חן 5: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חופשה בכפר 10.00, 7.40, 5, 2.00
לב 2: המבצר הנסתר 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 3: החבר של החברה שלי 10.00, 7.50, 5, 2.00
לב 4: עסקי משפחה 10.00, 2.00 מלאכים בשמי ברלין 7.30, 5
לימור: פסיכיאטר ליום אחד 9.30, 7.15, 5
מהרבה: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: 5.30 סבין בראש 1789
9.30 למות בגיל שלושים
מקסים: עבודה בעיניים 9.30, 7.30, 4.30
סינן (לשעבר אלנבי): התפוז המכני 9.30, 7.00, 4.30
מילת 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
מילת 2: עדות במבחן 9.30, 7.15, 5.00
מילת 3: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
מסודה: סגור
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7.00
פאר: מועדון לגברים בלבד 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לידי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 חבר אמריקאי
צפון: תשוקות באפריקה 9.50, 7.30, 5.00
שחף: חנה סנש 9.15, 6.15
תמוז – רמת־אביב: העולם לפי גארפ 9.30, 7.00
תכלת: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
תל־אביב: מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
התיאטרון הישראלית בשוק:

■ ירושלים
אריסון: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 4.30
אדיסון: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
אוריון 1: עצות במבחן 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: הקיסר האחרון 8.30, 5.30
אור 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.00, 7.30, 4.30
אור 4: הסיציליאני 9.15, 6.45, 4.15
הבטלנים מאישתר 11.15
אור 5: מעקב צמוד 9.00, 7.00, 4.30
שובו של הגוסט השמיני 10.00
בית אגרון: 3.30 בחזרה לעתיד
5.45 אסקימו לימון 1
8 שגעון בהלל
9.45 אשה פלגש
אורגיל: חל סטרים 9.15, 6.50, 4.30
כפיר: מוכת ירח 9.15, 7.15, 4.30
מיטשל: חנה סנש 9, 6.00
סמדר: חופשה בכפר 9.30, 7.30
עדן: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.15, 7.15, 4.30
רון: משודרים חדשות 9.15, 7.45, 4.15
תיאטרון ירושלים:
אימפריה: גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5

■ חיפה
אורה: פסיכיאטר ליום אחד 9.15, 7, 4.30
אורלי: עשבי פרא 9.15, 6.50
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: תרגילים בחיזור 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: מבצע בעורף האויב 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: היוזר גודלי 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 3: חנה סנש 9.00, 6.00
פאר: חל סטרים 9.15, 6.50, 4.30
קריאתה: האהב בדלת 9.15, 7.00, 5
רון: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: הקיסר האחרון 8.15, 5.00
רב אור 2: שאלה של שפיות 9.15, 7, 4.30
רב אור 3: זר שומר עלי 9.15, 7, 4.30

■ קריות חיפה
ספיר: ארוני המבהל 9.30, 7.15
כביך: אי אפשר לקנות אהבה 9.15, 7
אורות: מוכת ירח 9.15, 7
בית העם: עשבי פרא 9.15
היכל: בראדוק 9.15
ניצן: היוזר גודלי 9.15, 7

■ אשדוד
צמרת: בראדוק 9.30, 7.15
אשרה: ארוני המבהל 9.30, 7.15

■ אשקלון
אבתר: היוזר גודלי 10, 8
סבאר: בראדוק 9.30, 7.30
רחל: השור 10.15, 8.00

■ באר־שבע
חן: מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
היכל התרבות: עשבי פרא 9.15 7
4.30 שירת הדרום

■ הרצליה ■ רמת השרון
היכל: סגור
מלון דניאל אדימונדוס: סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.15
כוכב: אי אפשר לקנות אהבה 7.00 ללא בובא 9.35

■ עפולה
כוכב תרנגול: הצלמים 9.00

■ חולון ■ בת־ים
אורנים: יופיו של החטא 9.30, 7.15
מגדל: יופיו של החטא 9.30, 7.30
מגדל: חל סטרים 9.40, 7.30
עצמאות: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.30, 5.00
מגוי: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.30, 5.00
רינה: מוכת ירח 9.30, 7.15

■ חדרה
חדרה: דאון דה פלורס 9.30, 7

■ כפר־סבא ■ רעננה
עמל: 7.15 בראדוק 9.30 דאון דה פלורס
חן: מגנון 9.15, 7.15
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה
אדריל: סגור
בית ויצ: הפסיכה על המסע 9.30, 7.15
אורה: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30

■ נהריה ■ עכו
הוד: שאלה של שפיות 9.00, 7.00
רון: סגור
אודיטוריום: סגור

■ נתניה
אסתר: בראדוק 9.15, 7.00
שרון: דאון דה פלורס 9.30, 7
סמדריה: השור 9.30, 7.15, 5.00
דורה: התפוז המכני 9.30, 7.00

■ קרית אונו
מתנים: 9.15, 7 עבודה בעיניים

■ פתח־תקוה
שלום: יופיו של החטא 9.30, 7
היכל 1: בראדוק – מבצע בעורף האויב 3 9.30, 7.15, 5.00
היכל 2: חנה סנש 9.10, 6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 9.10, 6.15

■ קרית שמונה
שמיר: עבודה בעיניים 9.30, 7.15

■ ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
ג.ג. רון 2: חנה סנש 9.30, 6.45
נעמן: דאון דה פלורס 9.30, 7.30
ראשון: סגור
בית העם: הסיציליאני 8.30
חדר: חל סטרים 9.30, 7.15
חן: השור 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים
ארמון: עדות במבחן 9.45, 7.30
ארמון: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 1: חל סטרים 9.55, 7.30, 5.00
רב גן 2: שאלה של שפיות 9.50, 7.25, 5.00
רב גן 3: מעקב צמוד 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 4: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
שבים: ריקוד מושתת 9.30, 7.15